0CC885

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 12 (272) TORONTO, Ontario, 1955 m. kovo (March) mėn. 24 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Didžioji pareiga

Lietuviškųjų švietėjų pasijudinimas, apvainikuotas dirbančiųjų mokytojų suvažiavimo Toronte, buvo pavadintas pripuolamu, tradicijos pakištu, pedagoginės savaitės vardu. Ištikrųjų tai buvo žymiai daugiau. Tai ne vien lietuviškojo prieauglio auklėjimo, bet tautinės gyvybės šauklių sąjūdis. O kaip gaila, kad jis toks trumpas, nespėjęs įsiliepsnoti visose lietuviškose kolonijose ir kiekvienoje lietuviškoje šeimoje.

Daug, oi daug kuo rūpinamės, bet pačiu didžiuoju reikalu labai mažai. Juk nėra didesnio reikalo, kaip išsaugojimas lietuviškos dvasios, lietuviškos širdies mūsų vaikuose. Bet juk šis reikalas paliktas veik vienų pasišventėlių mokytojų rūpesčiui. Net daugelis vaikų tėvų tuo nesirūpina. Dar gal kiek daugiau jaučia pareigos pasiųsti į šeštadieninių mokyklėlių pamokas kol vaikai tebėra mažesni, o kai pauga daugumai paliekama visiška laisvė, tarytum to mokslo jau perdaug.

Visi žinom, kad vieną kartą per savaitę susirinkdami vaikai kažin ko neišmoks. Bet jų nutolimas nuo tų pamokų yra milžiniškas nuostolis jų lietuviškosios dvasios ugdymui, nes jie išplėšiami iš lietuviškos jaunimo šeimos ir atiduodami gatvės vėjams. O mes gi privalome įsisąmoninti, jog paguodos iš savo vaikų tik tiek teturėsime, kiek išsaugosime juos savojoje dvasioje. Jei jie nutols, jei juos nuvilios šio krašto blizgučiai, savo senatvėje būsime vieniši ir tegalėsime vien krimstis, kad praradome sau ir tautai tai, ką turėjome brangiausio. Senelių prieglaudos likimas čia ne naujiena, nes naujoji ir senoji karta perdaug išsiskiria, vaikai nueina savais keliais nuo pat vaikystės. Telieka vien duonos ryžys. Penėjot jūs mane, penėsiu ir aš jus!...

Liūdnos perspektyvos. Tai nėra vien bendrojo auklėjimo, bet labiausia tautinio auklėjimo problema. Jei neišlaikysim savoje dvasioje, priauganti karta mūsų nesupras. Nutols nuo mūsų ir nuo to, kas mums šventa bei brangu. Mes gi norime išlaikyti ne tik savąją gyvybę, bet ir tautinę. Tai mūsų didžioji pareiga, kurią išsinešėm iš tėvynės, kurią jaučiame širdy kiekvienas, nors ne visada sugebame ją vykdyti. Atsiminkime, kad galime apleisti daug pareigų, bet niekam nevalia pamiršti pareigos priaugančiai kartai. Čia kiekviena diena yra svarbi, o apsileidimas būtų skaudžiai atkeršytas ir blogiausia, kad nepataisomai. Taigi jaunimo lietuviškasis auklėjimas ir lietuviškos jaunimo bendruomenės palaikymas yra ne vien pasišventėlių mokytojų, bet pirmiausia tėvų didžioji pareiga. Vaiką papenėti ir aprėdyti yra tėvų rūpestis, bet dar didesnis turi būti rūpestis jį išauklėti tokiuo žmogumi, kokiuo pats galėtum gėrėtis. Jei tavo vaikas nebejaus lietuviškai, tu juo nebesidžiaugsi. O jei išlaikysi jo lietuvišką dvasią, ir pats turėsi kuo pasidžiaugti ir jo nepaleisi gyveniman be dvasinės pusiausvyros. Kiekvienas žmogus gyvas savo tautos dvasia. O kuo bus gyvas tavo vaikas, jei praras jis lietuviškąjį turinį? Svetimos tautos dvasios jis neįsigys, jo ten niekas savu nelaikys, į savo tarpą nepriims kaip lygaus. Ir pluduriuos jis vienišas kaip šapelis okeano platybėse pats nežinodamas kas esas, kur yra krantas, prie kurio prisirišęs pasijustų savybėje ir pilna krūtine atsidusti galėtų...

Tautinė dvasia nelengvai miršta. Ir marinama ji šaukia. Vargas, kas jos šauksmo neišgirs! Paniekinta ir atstumta ji vieną tylią naktį ar vienišoje senatvės tyloje ateis su dideliu skaudžiu priekaištu, kurio nenustums jau jokie atodūsiai nei ašaros, kuris galutinai priblokš didžiosios skriaudos sau ir tautai akivaizdumu.

Kanados liet. mokytojų suvažiavimo, įvykusio kovo 19-20 d., Toronte, dalyvių grupė.

Pedagoginė savaitė Toronte

Kasdieniškoje mūsų gyvenimo pilkumoje pedagoginė savaitė, atkreipdama visos lietuviškos visuomenės akis į pačias esmingiausias mūsų išeivijoje gyvenimo problemas, yra malonus atsigaivinimo laikotarpis. Pereitą savaitgalį, kovo 19-20 d., ji vyko jau antrą kartą — pernai suorganizuota KLB Švietimo Komisijos,, o šiemet — tas pačias funkcijas perėmusio KLB Kultūros Fondo Šviet. skyrius, kuriam dabar vadovauja mokyt. V. Matulaitis. Tai buvo gilių svarstymų dienos pačių švietėjų tarpe ir iškėlimas didžiųjų lietuviškojo švietimo uždavinių visos visuomenės tarpe.

Mokytojų dienos prasidėjo šeštadienį mokytojų suvažiavimo posėdžiais T. Liet. Namuose. Be torontiškių, mokyklų atstovų atvyko iš Montrealio 6, iš Hamiltono buvo ne visą laiką vienodai — pirmą dieną 3, antrą 4, be to, dar po 1 iš Londono, Windsoro ir Sudbury. Kiek dalyvavo torontiečių net sunku pasakyti, nes jų skaičius labai keitėsi, o be to, dalyvavo nemažai ir ne mokytojų, kuriem tik lietuviškojo švietimo reikalai rūpi. Prezidiumą sudarė mokytojai: Mikšys (Hamiltonas), Veselka (Montrealis) ir Širka (Torontas), sekretoriavo Eimantas (Londonas) ir Mačiulaitis (Torontas). Laiką trumpinant sveikinti buvo leista tik Gen. Konsului, Krašto Valdybos ir apylinkės v. pirmininkams, kitiems pasiūlius pasinaudoti proga vakare arbatėlės metu.

Tuojaus po sveikinimų sekė KLB Kultūros Fondo pirmininko A. Rinkūno paskaita "Mokomosios medžiagos planavimas ir mokyklų sistemos reformos".

Sistemingoje ir giliai į padėtį įžvelgiančioje paskaitoje vyriausias KLB švietimo bei kultūrinės veiklos vadovas, žinomas pedagogas ir išeivijos lietuviškos mokyklos vadovėlių gamintojas, p. Rinkūnas palietė labai svarbius mokyklinio darbo momentus. Nors pats pasisakė, kad pateiksiąs tik keletą minčių svarstymams - diskusijoms, tačiau iš esmės tai buvo sisteminga ir gili paskaita. Priminęs, kad mokomosios medžiagos planavimas skirstytinas į suplanavimą: 1) vienos pamokos, 2) vienų metų ir 3) visos mokyklos programos paruošimą, prelegentas nurodė, kad mūsų sąlygose, kur mokyklom tenka dirbti labai nevienodose sąlygose, iš centro daug pagalbos mokytojai negali laukti ir tiek pamokos, tiek metų planavimą turi patys atlikti, o švietimo vadovybė tėra parūpinusi programas. Kalbėdamas apie pamoką, prelegentas prileido pertraukų sumažinimo ar net panaikinimo galimybę, kaip kad yra čionykštėse krašto mokyklose ir kaip vaikai yra įpratę. Visos patirtos tvarkos nesilaikymą jie laiką mūsiškių mokyklų minusu. Pamokos planavimu europinė sistema betgi prašokanti čionykštę ir iš jos gal tik į savarankiško darbo principą vertėtų daugiau dėmesio atkreipti. Be mokslo metų planavimo išsiversti neįmanoma, nes galima įklimpti ir palikti neišeitus pagrindinius dalykus. Medžiagą paskirstant reikia derintis prie metų laikų ir tautinių švenčių bei sukakčių. Netiktų juk skyrelį apie rugiapiūtę skaityti pav. sausio mėn., apie kariuomenę ne jos šventės proga, apie šv. Kazimierą ne jo šventę minint ir t.t. Dėl vaizdumo į klasę gera atsinešti kokių pailiustruojančių dalykų ar kokį su dėstomu dalyku surištą asmenį atsivesti (Toronto mokykloje pvz. aiškinant apie kariuomenę buvo pakviestas uniformuotas Lietuvos karininkas). Vengtina kartoti tuos dalykus, kurie išeinami angliškose mokyklose, išimti padarant tikybai, nes mūsų vaikų malda bei išpažintis turi būti lietuviškos.

Čionykščių mokyklų auklėjamasis pajėgumas labai menkas, tikriau čia tėra mokymas, bet ne auklėjimas. Neigiamos aplinkos įtakos viena šeštadienine mokykla negali atsverti, tad tenka telktis talkon kitus auklėjimo veiksnius, kaip šeimas, organizacijas, parapijas.

Pabaigoje prelegentas iškėlė klausimą ar nereikėtų mūsų šeštadieninės mokyklas iš 6-mečių paversti 8-metėmis, nes su programos išėjimu suvėluojama.

Po paskaitos sekusiose gyvose diskusijose pagaliau išryškėjo suvažiavimo nuomonė, kad mokyklų pirmuoju uždaviniu laikytinas lietuviškųjų dalykų mokymas, kuris sietinas su lietuviškos vaikų bendruomenės formavimu, o mokyklos darbui siektina didesnės tėvų talkos. Mokykla paliktina šešiametė, bet sutrumpintinos jos programos.

Popietinis posėdis pradėtas atskirų kolonijų mokytojų pranešimais: Toronto (Širka), Hamiltono (Mikšys), Montrealio (Rinkevičienė), Londono (Eimantas) ir Windsoro (Čiuprinskaitė). Pasirodo, kad daugiausia mokinių esama Toronte — 175, toliau seka Montrealis su 3 mokyklom ir apie 150 mokinių, Hamiltonas — 101, Londonas su 18 ir Windsoras su 12. Visur dirbama katalikų mokyklų patalpose, tik Windsore privataus lietuvio namo rūsy. Be pamokų veik visur dar stengiamasi pamokyti tiek šokių ir dainų, o Londone dar darbas sujungiamas su skautiškąja veikla. Windsore esanti kuriama biblioteka, bet tuo tarpu joje vos 5 knygos. Atskirus pranešimus dar padarė: sesuo Felicija apie vaikų darželį Montrealyje, kuriame tesą vos 8-10 vaikų. Piniginiai sunkumai gal priversią sudaryti

(Nukelta į 7 psl.)

Penkios Vokietijos

PASKELBTI SLAPTI JALTOS PASITARIMAI. CHURCHILLIS NEPATENKINTAS. VAKARUOSE SUJUDIMAS

Po ilgo delsimo pagaliau Amerikos Valstybės Departamentas paskelbė ikišiol slaptai laikytus Jaltos konferencijos protokolus. Leidinys apima 834 psl. — apie 500.000 žodžių.

Trys didieji prieš 10 metų nutarė padalinti Vokietiją. Rooseveltas siūlė padalinti ją į 5 ar 7 valstybes. Churchillis buvo nuomonės, kad toks išdraskymas nebūtų naudingas ir siūlė padalinti ją į dvi dalis. Vokietijos atžvilgiu Roosevelto laikysena buvo ypač kieta. Jis pamatęs vokiečių padarytus nuostolius Kryme, pareiškė nekartosiąs 1920 metų klaidos ir neduosiąs nugalėtiems vokiečiams paskolos kaip kad darė prez. Wilsonas. Dar daugiau — jis norėjo, kad pokario Vokietijos pragyvenimo lygis būtų numuštas ir sulygintas su rusiškuoju. Jau Teherano konferencijoj Rooseveltas kėlė taurę už būsimą 49.000 vokiečių sušaudymą. Jaltoj jisai vėl iškėlė tą patį pasiūlymą — sušaudyti 50.000 vokiečių. Churchillis tam pasipriešino.

Sovietai neviską gavo

Iš dokumentų matyti, kad Stalinas, nors kietas buvo derybininkas, visko negavo. Jis norėjo paimti savo įtakon Turkiją ir Iraną, net 20 bilijonų dol. vertės reparacijų iš Vokietijos, bet Rooseveltas su Churchilliu nesutiko. Užtat kituose punktuose Stalinas skynė vieną laimiki po kito be didelių diskusijų. Pvz. beveik be diskusijų gavo pietinę Sachalino dalį, Kurilų salas ir koncesiias Kinijoj. Lengva širdimi Rooseveltas slaptai siūlė sovietams dideles nuolaidas. Tol. Rytuose už išėjimą į karą prieš Japoniją. Mat. pagal britų ir amerikiečių karinių žinovų apskaičiavimą, karas su Japonija turėjęs dar užtrukti 18 mėn. pasibaigus Europos karui. Raud. armijos pagalba ir atominė bomba apskaičiavimuose buvo įskaityta. Reikalas turėti raud. armiją vertė daryti rusams dideles nuolaidas. Be to, Rooseveltas, pasirodo, nemėgo imperialistinės britų politikos ir siūlė po karo Hong-Kongą atiduoti Kinijai, Korėją pavesti rusų - kiniečių - amerikiečių kontrolei, Kinijos geležinkelius atiduoti rusų - kiniečių priežiūrai, grąžinti Portartūro uostą, Kinijos pusėj, rusams; Indokinijos neatiduoti prancūzams, o pavesti rusų - kiniečių - amerikiečių kontrolei. Tie siūlymai nepraėjo, tačiau jie aiškiai rodo Roosevelto norą ištumti iš Tol. Rytų britus.

"Lenkai — peštukų tauta"

Gana kietų diskusijų būta dėl Lenkijos. Churchillis panaudojo visą savo įtaką bei iškalbingumą siūlydamas, kad Lenkijoj būtų įvykdyti laisvi demokratiniai rinkimai, prižiūrint amerikiečių - britų stebėtojams. Rooseveltas mažai domėjosi Lenkija. Jam ji buvo tiek svarbi, kad JAV lenkai nebūtų įžeisti ir neatsisakytų už ją balsuoti; Todėl reikalavo Lenkijai laisvų rinkimų. Rooseveltas sutiko su Stalinu viename punkte — kad lenkai yra peštukų tauta ne tik viduje, bet ir užsieny.

Štai būdinga ištrauka:

Churchillis: "Aš turiu būti įgalintas pareikšti parlamentui, kad Lenkijos rinkimai bus pravesti tinkamu būdu. Šiaip jau aš pats dėl lenkų galvos nelaužau".

Stalinas: "Yra betgi lenkų tarpe ir gerų. Jie yra geri kovotojai".

Rooseveltas: "Aš noriu, kad rinkimai Lenkijoj būtų... kaip Cezario žmona. Aš jos nepažinojau, bet, sakoma, ji buvusi skaisti".

Stalinas: "Sakoma, bet tikrumoje turėjo ir ji nuodėmių".

Kalbant apie Lenkijos sienas buvo apsistota ties Curzono linija. Stalinas priminė, kad ta linija buvusi pravesta brito, ir jis negalįs reikalauti mažiau, t.y. būti menkesniu rusų interesų gynėju už Curzoną. Rooseveltas siūlė, nors ir nereikalavo, kad Curzono linija drauge su vakarine Būgo upe būtų rytinė siena. Jis, norėdamas kompensuoti lenkus, siūlė rusams palikti Lvivą Lenkijai.

Paslaptys sujudino

Paskelbti pasitarimai sujudino politikus. Pirmasis atsiliepė W. Churchillis. Jis pareiškė savo nepasitenkinimą dėl paskelbimo. Britų vyriausybė esą labai nenoromis sutikusi, kad Jaltos pasitarimai būtų paskelbti. Be to, pasak Churchillio, tai tėra amerikiečių versija ir tai ne be klaidų. Sakėsi dar jos ištisai neskaitęs ir nežinąs kokios pataisos būsiančios reikalingos.

Vakariečių spauda, ypač britų, sutartinai peikia Jaltos pasitarimų paskelbimą. Esą dabar, kai einama prie Vokietijos apginklavimo bei Paryžiaus sutarčių ratifikavimo, tai pakenksią Vakarams.

Pridurtina, kad leidinyje yra praleistų vietų. Tai rodo, kad jis yra nepilnas, ir pačios jautriausios vietos, ypač Churchillio pareiškimuose, praleistos.

Girdėti, kad anglai ir rusai ketina išleisti savo užrašus apie Jaltos pasitarimus, nes esą amerikiečių išleistieji n e t i k s l ū s. Konferencijoj stenografų nebuvo ir todėl pasitarimai buvo užrašyti pačių diplomatų.

KUN. V. ŠARKA,
apie kurio mirtį buvo mūsų ir kitų laikraščių paskelbta pereitą savaitę, pasirodo, ačiū Dievui, tebėra gyvas ir po sunkios katastrofos palengva sveiksta.

PASITRAUKS CHURCHILLIS?

Britų spauda rašo, kad Churchillis numatąs netrukus pasitraukti iš min. pirmininko pareigų. Praėjusių m. lapkričio mėn. jam suėjo 80 metų amžiaus. Jau anksčiau ėjo gandai apie jo pasitraukimą, bet jie nepasitvirtino. "Daily Express" tvirtina patvręs iš patikimų šaltinių, kad Churchilis pasitrauksiąs balandžio mėn. pradžioj ir tai dar prieš savo velykinę kelionę Sicilijon. Jo vietą užimsiąs Antony Eden. Pradžioj jis eisiąs ir užs. r. ministerio pareigas, bet vėliau jas perduosiąs kitam. Manoma, kad Edenas min. pirmininko pareigas perimsiąs prieš balandžio 19, kai bus paskelbtas metinis biudžetas. Churchillis žadąs pasilikti paprastu parlamento nariu. Dėl šios žinios britų vyriausybė oficialiai nėra nieko pareiškusi.

Savaitės įvykiai

V. Vokietija galutinai ratifikavo Paryžiaus sutartis. Bundestagas tai buvo padaręs prieš tris savaites 324 balsais prieš 151. Bundesratas gi pasisakė už ratifikavimą 29 balsais prieš 9 ir tai be didelių sunkumų. Ta proga kancl. Adenaueris pareiškė pasitenkinimą savo pasiekta pergale ir pridūrė: "Šis nutarimas galutinai pašalina Jaltos sutartis, palaidoja Jaltos ir Potsdamo dvasią". V. Vokietijos senatas prie ratifikuotų Paryžiaus sutarčių, kuriomis baigiama krašto okupacija ir leidžiamas ribotas apsiginklavimas Vak. Europos Unijos rėmuose, priėmė tris rezoliucijas. Jomis prašoma keturių didžiųjų konferencijos Vokietijos suvienijimo reikalu, pabrėžiama vokiškas Saro krašto pobūdis ir priimamo susitarimo laikinumas, prisimenama, kad Vokietijos 1937 m. sienų galutinis pakeitimas negalįs būti daromas.

V. Vokietijos senato ratifikuotos Paryžiaus sutartys turi būti dar pasirašytos prez. Heuss, kuris pareiškė, nedėsiąs parašo kol vyr. tribunolas nepareikšiąs savo nuomonės dėl jų konstitucingumo. Tokios teisminės procedūros reikalavo socialistų vadovaujama opozicija.

Prancūzijos respublikos taryba - senatas Paryžiaus sutarčių ratifikavimą pradės svarstyti šio mėn. pabaigoj, jei kas nors vėl nesukliudys.

Skilimas darbiečiuose?

Daug triukšmo sukėlė karštojo Bevano išvarymas iš darbiečių grupės parlamente. Ištisus ketverius metus trukusi kova tarp dešiniojo darbiečių Attlee ir kairiojo Bevano sparno pakrypo Attlee pusėn. Persvara gana nežymi: iš 253 balsavusių 141 pasisakė už išvarymą, 112 — prieš. Šis sprendimas reiškia, kad Bevanas nebebus laikomas parlamente darbiečių partijos atstovu. Iš partijos jis dar nėra išvarytas. Vykdomasis komitetas jo klausimą svarstys ateinančią savaitę. Jeigu jis nubalsuos Bevaną išmesti iš partijos, pastarasis galės dar apeliuoti į partijos suvažiavimą, kuris įvyks spalio mėn. Abejojama, ar partijos vadovybė drįs Bevaną išmesti, nes jis turįs daug šalininkų, kurie mano, kad be jo darbiečiai negalės laimėti ateinančių rinkimų. Kiti gi mano priešingai — esą Bevano pasilikimas partijoj vedąs į skilimą.

Bevano išvarymo priežastis — prieš nimasis oficialiajai darbiečių politikai. Pastaruoju metu jis viešai kritikavo Attlee nusistatymą dėl hidrogeninės bombos panaudojimo ir dėl Vokietijos apginklavimo. 1939 m. jis buvo išvarytas iš partijos devyniems mėnesiams už bandymą sudaryti liaudies frontą kartu su komunistais. Po pastarojo karo jis visą laiką priešinosi Attlee politikai, lenkdamas savo šalininkus daugiau sovietų pusėn.

Būdinga pažymėti, kad panašus nevieningumas matyti ir Kanados socialistų CCF partijoj. Kai buvo balsuojamos Paryžiaus sutartys, kuriomis pastatomas pylimas V. Europoj prieš sovietų grėsmę, iš 24 atstovų 12 pasisakė prieš, 5 — už, 5 susilaikė ir 2 nedalyvavo.

Tuo tarpu dar nežinia kaip pakryps darbiečių partijos likimas. Komentatoriai mano, kad Bevano grįžimas net Attlee vieton nesąs negalimas. Konservatoriai gi, matydami darbiečių svyravimą, esą nori neužilgo skelbti rinkimus.

Egipto - Izraelio byla

Vid. Rytuose įtampa tebesilaiko. Iš vienos pusės Irako - Turkijos gynybos sutartis, iš antros Egipto - Izraelio pasienio susikirtimai ir pačių arabų vidinis nesutarimas neleidžia atslūgti politinei įtampai. Turkija protestuoja prieš Sirijos nedraugišką laikyseną, o Egiptas su Izraeliu siunčia skundus JT Saugumo Tarybai, kaltindami vienas kitą dėl Gazos incidentų, kuriuose žuvo 38 egiptiečiai ir 8 izraelitai. Pasienio incidentai tebesikartoja. Iškviestas Saugumo Tarybos p. Niujorke gen. Burns, kanadietis, paliaubų priežiūros komisijos pirmininkas, pateikė tikslų pranešimą apie Gazos įvykius. Buvo manoma, kad jis apkaltins izraelitus, nes vietinė pasienio priežiūros komisija pasisakė prieš pastaruosius. Gen. Burns betgi vengė kaltinti vieną ar kitą pusę; paminėjo tik, kad viena svarbiausių incidentų priežasčių esąs veržimasis įvairių perėjūnų Izraelio pusėn. Sovietų atstovas Sobolev siūlė pasmerkti Izraelį, kuris veikiąs išvien su "tam tikrų valstybių kariniu bloku", t.y. vakariečiais. Saugumo Taryba dar jokio nutarimo nepadarė.

Dulles Kanadoje

JAV Valstybės sekretorius J. F. Dulles tris dienas viešėjo Kanadoj kaip vyriausybės svečias. Pasak neoficialių pranešimų, jis su Kanados vyriausybės žmonėmis svarstęs ypač karinės apsaugos planus, ekonomines ir užs. politikos problemas. Manoma, buvo paliestas amerikiečių karių skaičiaus padidinimas Kanadoj. JAV karių skaičius Kanadoj niekad nebuvo paskelbtas, todėl tiksliai nėra žinoma, bet manoma, jų yra keli tūkstančiai, neskaitant amerikiečių dalinių Newfoundlando trijose bazėse. JAV kariai yra padėję įrengti radaro stočių tinklą Pine Tree, piet. Kanadoj. Jų paaglba taip pat esanti reikalinga radaro stotims įrengti arktikos srityje. Politinėj srity, kaip matyti iš užs. r. ministerio Pearson pareiškimo, Kanada negalėsianti likti neutrali, jeigu JAV būtų priverstos įsivelti į platesnio masto karą Tol. Rytuose.

Mikolaijczyko partija – į 4 grupes

Viena stambiųjų lenkų partijų — liaudininkai išeivijoj suskilo į 4 grupes. Vienai jų vadovauja pats Mikolaijczyk su Kot, antrai — Banczyk, trečiai — tautinės vienybės grupei — Baginski ir Korbonski, ir ketvirtas — "Laisvės" grupei — Kuncewicz. Mikalaijczykas buvo atsisakęs nuo pirmininko pareigų, bet neseniai įvykęs partijos suvažiavimas Paryžiuje vėl išrinko jį pirmininku, o Kot ir toliau pasiliko vykdomojo komiteto pirm. Šio suvažiavimo nutarimų betgi nepripažįsta kitos grupės. Dar Lenkijoj išrinktas vykd. partijos komitetas suvažiavimą laiko privatiniu Mikolaijczyko reikalu. Tą keturgubą skilimą bandoma išlyginti. Iš Niujorko atskrido Europon Wl. Zaremba, vienas įtakingųjų partijos veikėjų, kuris užs. politikos klausimais nesutinka su Mikolaijczyku. 1945 m. jis pasisakė prieš Jaltos nutarimus, prieš Curzono liniją, kuriai pritarė Mikolaijczykas. Wl. Zaremba ir kiti veikėjai bando rasti bendrą kalbą.

— **Istambulas.** — Du Sov. Rusijos piliečiai Ivan Adomidi ir Nikola Antonof pakarti už šnipinėjimą.

SOVIETŲ ŠNIPAI ŠVEDIJOJE

Švedų policija suėmė vienuolika šnipų: 5 švedus, 3 čekus, 1 rumuną, 1 vokietį ir vieną nežinomos tautybės. Vieno suimtųjų bute policija rado ilgą sąrašą komunistų agentų gyv. Švedijoj, Norvegijoj ir Danijoj. Visi jie dirbo Sov. Sąjungai, nors ne per ios atstovybę, o per rumunų ir čekų. Švedijos vyriausybė pareiškė protestą Čekoslovakijos ir Rumunijos ministeriams pareikalaudama, kad keturi jų atstovybių tarnautojai tuojau išvažiuotų. Čekų karinis ataché tuojau paliko Stockholmą. Ypač esanti įvelta Rumunijos atstovybė. Manoma, ji gali būti uždaryta.

Švedijos karinė vadovybė paskyrė žinovų komisiją, kuri nustatys suimtųjų šnipų perteiktos informacijos svarbą. Valstybės gynėjas, remdamasis tos komisijos aktu, perduos bylą teismui. Iš ikišiol turimų duomenų paaiškėjo, kad šnipai rinko žinias apie Š. Atlanto Sąjungos karinius planus Švedijoj.

Maždaug prieš dvejus metus Švedijoj buvo suimti keli rusų šnipai. Trys jų buvo nuteisti kalėti iki gyvos galvos, keturi — mažesnėm bausmėm. Matyt, kad nekristų Švedijos saugumui į akis, rusai šnipinėjimą pavedė satelitams.

— **Maskva.** — Mirė maršalas L. Govorov, karo viceministeris, 58 m. amž. Jis karo metu vadovavo Leningrado frontui.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams $4.00, pusmečiui $2.50
Kitur: metams $4.50, pusmečiui $2.50
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef.: EM. 3-4265

GAVĖNIOS RIMČIAI

Skausmo perlas

Gavėnios laikas yra Kristaus kančios apmąstymo laikas. Mąstydami Kristaus kančią, labiau suprantame savo kančios prasmę ir žmogaus asmens vertę.

Kas gi yra kančia? — nekartą save klausiame... Pertrumpas žmogaus gyvenimas, kad galėtume į šį klausimą atsakyti; permenkas žmogaus žodynas sopuliui apibūdinti. Kančia yra daugiau išgyvenama, negu nusakoma. Ją tobulai paaiškintų Tas, kuris daugiausia kentėjo — Kristus. Kristuje kančios atsakymas, Jo atsakyme kančios esmė: "Imk savo kryžių ir sek mane"... Kančia be žodžių aiškėja ne minioms, susirinkusioms po kryžiumi, ne smalsuoliams, bet kryžių nešantiems. Tad dirstelėkime į kančios ir gyvenimo santykį: kas bendro tarp jų, ar verta kentėti.

Dievas sukūrė pasaulį gražų ir jaukų. Gražiausią pasaulį Dievas sukūrė žmogaus sieloje: tai šviesaus proto, stiprios valios ir skaidrių jausmų pasaulis. Pirmieji tėvai neilgai džiaugėsi savo karališku pranašumu, neilgai jie stebino rojaus gamtą ir jos sparnuotus giesminingus. Jie panoro **savo** jėgomis pakilti į dieviškąjį pasaulį, pakilti į Dievo sostą... Bematant jie atsidūrė prie atvirų rojaus vartų; tada pirmą kartą žmogaus istorijoje sublizgėjo akyse ašara... Pirmieji tėvai savo protą aptemdė, laisvę piktnaudojo — nusidėjo: su nuodėme vargas ir kančia visai žmonijai prasidėjo. Ne Dievas kančią sukūrė, ne Jis ašarą išspaudė, bet pats nedėkingas ir nuo Kūrėjo atitrūkęs žmogus. Dievas leido žmogui elgtis, kaip jam patinka, kad jis būtų atsakingas už savo darbus. Dievas būtų nevisagalis, jei Jis išsigastų žmogaus laisvos valios maištavimų... Taip ištryško pirmoji skausmo ašara, taip prasidėjo žemėje vargas ir kančia. Kenčia nusikaltėliai, kad pasitaisytų ir kitus savo kančios padariniais įspėtų; kenčia visai nekalti žmonės, kad nekalta kančia prie pasaulio išganymo prisidėtų. Kristus todėl yra pasaulio Išganytojas, nes Jis nekalčiausiai kentėjo ir kenčia. **Juo nekaltesnė kančia, juo išganingesnė!** Mūsų tautos Dainiaus žodžiais tariant:

Lyg kad iš marmuro uolos
Artista skausmas iš sielos
Iškals paveikslą nekalčiausį.
Už ką? Kodėl? Ir kiek naudos,
Tada Apvaizdos neklausi...
Maironis

Taigi nekaltojo kančioje, kančioje dėl Kristaus, dėl savo ir artimo gerovės, džiaugsmo ir skausmo ašaros susilieja į nuostabų perlą, kuris daugiau žmogų puošia, negu angelus jų garbė... Jų akyse ašara niekada neblizgėjo... Kentėjimais žmogus gali pakilti angščiau angelų garbės, pakilti su Kristumi į nušvitusias Taboro kalno viršūnes: į prarastojo rojaus atstatymą, pergalę! **Tomas Žiūraitis, OP.**

Kanada sporto kraštas

Neapsiriksime Kanadą vadindami labiausiai sportą mėgstančiu kraštu. Tai yra milžiniškas kraštas. Tas jau įgalina kultyvuoti bet kuriuo metu bet kokią sporto šaką. Bet tai dar neviskas, kad galėtume vadinti sporto kraštu. Reikia žmonių, kurie domėtųsi sportu ir sportuotų.

Nedaug suklysim sakydami, kad čia dauguma sportuoja. Tur būt, galima sakyti, čia įgimtas tautoje sportinis palinkimas. Čia sportuoja nuo jauniausio, tik pastovinčio ant pačiūžų ir vos išlaikančio ledo rutulio lazdą, iki seniausio — taip pat vos pastovinčio: jie irgi turi savo mėgiamą sportą, jei jau neaktyviai dalyvaudami tai bent žiūrovų eilėse.

Nevien iš pamėgimo bet ir iš kitų faktų matosi sportinis tautos nusiteikimas. Visuomenės vadovaujamieji organai, įvairiausios organizacijos (nevien sporto), net miestų valdybos skiria dideles sumas sudarymui prieinamiausių sąlygų kultyvuoti bet kokiai sporto šakai. Pasižiūrėkim parkus — juose įrengta po keletą įvairiausių aikščių. Žiemos metu ne vien naturalaus, bet ir dirbtino ledo aikščių daugybė. Plačiai paplitusi sportui aktyvinti YMCA ir YWCA turi daugybę specialiai įrengtų rūmų net su baseinais. Ir visa tai viešam naudojimui, o svarbiausia — viskas veltui. Reikia tik noro įrengimais bei patogumais pasinaudoti. Kiekvienam yra prieinama pamėgtoj sporto šakoj lavintis ar būtum turtingas ar beturtis. Sporto įrankiai bei uniformos pigios, o dalyvaujant bet kokiame klube jos visai nekainuoja. Aikštės čia pat ir jų daug, taigi reikia tik noro. O jo kanadiečių tarpe irgi labai daug. Aikštės žiemą ir vasarą knibždėte knibžda. Kaip paprastai, jaunimas daugiau reiškiasi kur įtampa, greitis ir jėga, o senesnieji — kur tikslumas, lengvumas, technika bei poilsį teikiantieji žaidimai. O tų sporto šakų daugybė! Daugumo mes nei matyti nematėme, nei girdėjome; lietuviškų vardų jiems neturime. Kaikuriuos pavadinimus net išversti neįmanoma.

Be mėgėjų sporto šiame krašte yra labai didelis susidomėjimas profesionalizmu. Į jį anksčiau daugelis žiūrėjome labai skeptiškai, net labai priešingi buvome. Tačiau pagyvenus šiame krašte, pamačius ir įsigyvenus į krašto žmonių nuotaikas, papročius bei gyvenimo būdą, atrodo, kad mūsų nuomonė keičiasi ir nebegalime to profesionalizmo smerkti. Pirmiausia jis pakelia mėgėjų lygį, nes kiekvienas, ar bent daugumas, turi tikslą pasiekti tokį lygį, kuris duotų galimumą pagerinti savo materialinį būvį, t.y. turėti du malonumus — sportą ir už tai būti atlygintam. Kaikurios sporto šakos moka nepaprastai didelius pinigus profesionalams; per trumputį sezoną tokie sportininkai daugiau uždirba negu valstybei vadovaujantieji asmenys. Kas iš mūsų tokio pinigėlio nenorėtų? Beto, profesionalinis sportas šio krašto didelei visuomenės daliai suteikia nepakeičiamą pramogą, labiau vertinamą už kinus bei visokius, kad ir labai vertingus, koncertus. Tuo lengva įsitikinti sugretinus žiūrovų skaičius. Tur būt ir sekmadienių sportas gal dėl to yra uždraustas, kad daugelis atsisakytų net sekmadienių tikėjimo pareigų.

Į fizinį auklėjimą čia labai rimtai žiūrima. Svarbą ir tikslą pastebėjo nevien visuomeninės organizacijos bet ir įvairiausių tikybų parapijos, neišskiriant ir katalikų. Čia beveik kiekviena parapija, nežiūrint kokios tikybos, turi prie savęs suorganizuotą ar globojamą jaunimo sporto klubą ar paskiras sporto šakas. Nepaprastai gražus, sveikas ir pagirtinas reiškinys. Visi matome, kad šio krašto arba, teisingiau pasakius, šių laikų jaunimo vien žodžiais iš sakyklų užvaldyti bei sudaryti glaudesnį ryšį su parapija yra sunku. Šis dvasios vadų sprendimas padėti, vadovauti bei globoti savo parapijų jaunimą sudarant sąlygas sportui, atsiekia keleriopų vaisių. Romėnų posakis: "Duokite duonos ir žaidimų", meistriškai panaudotas ir pritaikytas ir šiems kultūringiems laikams.

Vienais metais atstovaudamas lietuvių futbolo komandą Toronto futbolo sąjungos posėdžiuose matydavau vieną kunigą, berods italų klubą atstovaujantį. Stebėjausi, tačiau iš kitos pusės labai gėrėjausi ir įsitikinęs galvojau, kad šis vyras yra labai populiarus kunigas, visų mėgiamas ir jo parapija turi būti nepaprastai aktyvi ir gražiai sugyventi, o jaunimas apie jį burtis. Tai vienas mažytis pavyzdėlis kaip jaunimą galima patraukti prie savęs, atitraukti iš aludžių, nuo kortų ir kitokių nešvarių darbų. To šiame krašte siekiama labai plačiu baru.

Paimkime kad ir kiekvieną didesnę darbovietę. Visada rasime suorganizuotą vieną ar kitą komandą, kuri aprengiama, finansuojama ir proteguojama pačios firmos. Nesiskaito su išlaidomis, nes jas padengia to sporto vieneto sudaroma reklama. Taigi firmai sporto protegavimas net pelną duoda.

Beto ,dar tenka paminėti kitokios rūšies bei malonumo teikiančias sporto šakas, kurioms kultyvuoti geresnio krašto niekur nerasi. Tai medžioklės, žuklavimo bei plačia prasme vandens sportas. Koks platus kraštas, kokie miškai — jų gyventojai — žvėrys, kokie vandenys — ežerai, upės bei jų gyventojai žuvys. Tai pasaka.

Šis kraštas nevien proteguoja sportą, bet ir gerbia, kuone garbina gerus sportininkus. Iš dalies tai irgi galima laikyti protegavimu, tačiau vistiek yra gerbimas atsiektų rezultatų bei asmenybės, kuri gali vieną ar kitą fenomenalumą atsiekti. Pav. kad ir Ontario ežero perplaukimas. Koks buvo visuomenės reagavimas, koks pagerbimas, kiek dovanų. Jau vien iš to galima spręsti apie tautos fizinio auklėjimo kultūrą bei sportiškumą. Tai yra pavyzdys visiems kraštams.

K. Lukošius.

Paskutinės dienos

H. U. RUDEL — Vertė P. Brakas

(Tęsinys iš praeito nr.)

Kadangi mano radijo operatorius turėjo šio aerodromo radijo stoties bangos ilgį, tad negaišdami nei minutės nuskrendame ir išsišaukiam Rechlin. Kuro tankas jau beveik tuščias. Apačioje liepsnų jūra, kas gali tereikšti, raudonuosius prasiveržus Neuruppin srityje. Geriausiu atveju tik mažas koridorius į vakarus gali būti dar laisvas. Aerodromas atsisako uždegti šviesas, nes bijosi priešo lėktuvų puolimo. Pridėdamas keletą nelabai mandagių išsireiškimų perskaitau jiems pažodžiui gautą įsakymą, kuriame aiškiai pasakyta, kad aš turiu čia nusileisti. Atsirandam keblioj padėtyje, nes kuras gali pasibaigti kiekvienu momentu.

Staiga į dešinę užsidegusi šviesų linija išryškina aerodromą. Nusileidžiame. Kur esam? Patekom į Wittstock, devyniolika mylių atstu nuo Rechlin. Wittstock, klausėsi mūsų pasikalbėjimo su Rechlin ir nusprendė apšviesti savo aerodromą. Po valandos atvykstu į Rechlin. Iš čia pavyksta telefonu susisiekti su Berlynu. Grupės vadas von Below praneša, kad man nebereikia vykti į Berlyną, nes per radiją p r i s i s t a t ė feldmaršalas Greim ir perėmė mano uždavinį. "Be to, — pridėjo jis — šiuo momentu yra neįmanoma Berlyne nusileisti".

Atsakau:

— Siūlau leisti man nusileisti šį rytą prie dienos šviesos Berlyno didžiojoj gatvėj su stuka. Manau, kad tai pavyktų, jei šį lėktuvą panaudočiau. Yra labai svarbu išgabenti valdžios asmenis iš šios pavojingos vietos, kitaip jie gali prarasti ryšį su visuma.

Von Below liepia palaukti ir nueina pasiteirauti. Sugrįžęs prie telefono pasako:

— Fiureris yra apsisprendęs ginti Berlyną ir todėl negali sostinės palikti, kur padėtis yra gan kritiška. Jis argumentuoja, kad jei pasitrauks, tai daliniai, kurie Berlyne kovoja, sakys, jog pabėgo ir pasipriešinimas yra bereikalingas. Todėl fiureris apsisprendė pasilikti mieste. Jums nėra reikalo atvykti čia, bet tučtuojaus skriskite į Sudetus ir su savo daliniu paremkite marš. Schoerners armiją, kuri taip pat žygiuos Berlyno link.

Dar paklausiu Below, kokia jo yra nuomonė apie bendrą padėtį. Jis atsako:

— Mūsų padėtis nebėra gera, bet gen. Wenk ir Schoerner armijos užtikrintai yra pajėgios išvaduoti Berlyną.

Jis pasako šitai taip šaltai ir taip aiškiai, kad aš net nusistebiu. Man viskas yra aišku ir skrendu atgal į savo dalinį tęsti karą toliau.

. . .

Rusai pražygiavo pro Dresdeną ir bando pasiekti Čekijos protektoratą iš šiaurės, tokiu būdu atsidurdami iš sparno maršalo Schoerner armijai. Pagrindinės jėgos yra Freibergo srityje ir į pietų rytus nuo jo.

Per vieną iš paskutinių mūsų skridimų į pietus nuo Diepoldiswalde mes pamatome ilgą pabėgėlių koloną. Per ją važiavo viską triuškindami rusų tankai lyg gariniai kelių volai. Mes tučtuojau puolame ir sušaudome tuos tankus. Kolonos likučiai galėjo tęsti savo kelionę į pietus. Matomai pabėgėliai norėjo patekti už Sudetų kalnų užtvaros, kur jie tikėjosi būsią kuriam laikui saugūs.

Toj pačioj apylinkėj užklumpame dar daugiau sovietų tankų, kuriuos saugoja stipri priešlėktuvinė. Aš ką tik apšaudžiau vieną "Stalin" tanką, ir kildamas į viršų 600 pėdų augštyje pastebėjau gabalus metalo puolančius iš viršaus aplink mane.

— Niermann, kuris iš mūsų yra nušautas?

Atrodo man, kad tai gali būti tik vienintelis paaiškinimas. Tą patį galvoja ir Niermann. Jis greitomis suskaito lėktuvus. Yra visi. Taigi nė vienas nesame numušti. Pažvelgiu žemyn į savo "Stalin" ir matau tik juodą dėmę. Ar galėjo tankas taip sprogti, kad sprogimo jėga išmetė jo likučius į šį augštį?

Grįžus kitų lėktuvų lakūnai patvirtino, kad tankas sprogo su labai didele jėga. Gabalai metalo, kuriuos aš mačiau aplink krentančius buvo iš mano apšaudyto "Stalin" tanko. Matomai, jis buvo prikrautas stiprios sprogstamosios medžiagos ir jo uždavinys buvo išsprogdinti tankų užtvaras ir kitokias kliūtis paruošiant kelią kitiems tankams.

Karo pabaiga

Išnagrinėti planą, kuris ką tik buvo pateiktas augščiausios vadovybės, gegužės 7 d. maršalo Schoerner armijos vadovietėj buvo visų to rajono oro pajėgų vadų konferencija. Buvo siūloma paliuosuoti visą rytų frontą sektorius po sektoriaus, kol jis bus akis į akį su vakarais. Matome, kad yra daroma labai dideli sprendimai. Ar supras vakarai, kad jie turi labai gerą progą prieš rytus? Mūsų nuomonės skyrėsi.

Gegužės 8 d. ieškome tankų į šiaurę nuo Bruex ir Oberlautendorf. Pirmą kartą šiame kare nebegaliu sutelkti dėmesio savo uždaviniui. Didelis nusivylimo jausmas nuodija mane. Nesunaikinu nė vieno tanko. Jie yra kalnuose ir mums nepasiekiami.

Kamuojamas įvairių minčių skrendu namo. Nusileidžiame, ir aš tiesiai nueinu į skridimų kontrolinį pastatą. Fridolin neberandu ten. Man pasako, kad jis yra iššauktas į grupės vadovietę. Ar tai reiškia...? Staigiu judėsiu nukratau tokias mintis.

— Niermann, paskambink į Reichenberg ir pranešk apie sekantį skridimą, taip pat susitark su mūsų naikintuvų apsauga.

Žemėlapyje tyrinėju padėtį... kokia iš to nauda? Kur gi Fridolin taip užtruko? Matau lauke nusileidžiantį Storch. Tai turėtų būti jis. Išbėgti pasitikti? Ne, geriau čia palauksiu.... atrodo, kaip šiam laikotarpiui, yra gan šilta... ir dieną prieš užvakar du iš mano vyrų buvo užklupti čekų civilniuose drabužiuose ir nušauti... Kodėl Fridolin neįeina taip ilgai?

Girdžiu atsidarant duris ir kažką įeinant. Prisiverčiu nebeatsigręžti. Kažkas lengvai sukosti. Nierman vis dar tebekalba per telefoną... taigi tai buvo ne Fridolin. Nierman turi sunkumų gauti liniją... Juokingas dalykas. Pastebiu, kad šiandien mano smegenys registruoja mažiausius dalykėlius.

Atsisuku. Atsidaro durys... Fridolin. Jo veidas išblyškęs. Apsikeičiam žvilgsniais ir mano gerklė kažko prisipildo. Viskas, ką aš įstengiu pasakyti yra:

— Na?

— Viskas baigta... Besąlyginis pasidavimas!

Fridolin beveik šnabžda.

Karo galas! Jaučiu lyg aš pulčiau į bedugnę. Ir tada jie visi pražygiuoja prieš mano apstulbusias akis. Daugybė draugų, kurių netekau šiame kare, milijonai kareivių, kurie jūroje, ore ar kovos lauke ant žemės žuvo... milijonai aukų žuvusių namuose Vokietijoj. Rytų ordos, kurios dabar užtvendys mūsų kraštą... Fridolin staigiai nukerta mano mintis.

— Niermann, padėk tą prakeikta telefoną, karas baigtas!

— Tai dar mes pagalvosim, kada baigti kariauti, — sako Niermann.

(Nukelta į 9 psl.)

VARTOTĄ AUTOMOBILĮ PERKANT

(CSc.) Be galo didelė automobilių gamyba paskutiniais metais ir kanadiečių paprotys keisti automobilį dvejus metus pavažinėjus, sukūrė didelę vartotų automobilių rinką. Tačiau vartotų automobilių prekyba yra viena iš komplikuočiausių

Yra dvi rūšys prekybininkų: naujieji, kurie pasiėmė šį amatą tik tarp kitko, ir prekybininkai, kurie išimtinai tuo verčiasi: perka ir parduoda senus vartotus automobilius.

Dauguma naujųjų prekybininkų yra garbingi žmonės. Ir jie turi būti tokiais, kadangi jie investavo nemažus kapitalus, jie turi saugoti savo gerą vardą. Dauguma ir antrų prekybininkų yra garbingi asmens, bet čia tenka būti atsargesniems. Kai kurie iš jų, nebrangindami savo verslo, nesirūpina ir savo reputacija.

Dauguma prekybininkų, parduodami senas vartotas mašinas, duoda ir garantijas dėl remontų trumpam laikui arba nuolaidą 50% per tam tikrą laikotarpį. Garantija negalioja, jei ji yra žodinė. Ji turi būti rašyta. Prieš nuperkant patartina gerai ir atydžiai perskaityti. Mašina parduodama taip kaip ji yra.

Kaip jūs renkatės gerą vartotą mašiną? Pirmiausiai reikia žiūrėti, kad jų gamyba nebūtų nutrūkusi. Kai kurios angliškos ir europietiškos mašinos nėra taip prigijusios šiame krašte, kaip amerikoniško tipo, bet dauguma iš tų bendrovių yra įtaisę dalių ir remonto depo, taigi galima ir pirkti, ir paprastai pigesne kaina.

Pirkdamas neskubėk. Yra šimtai ir tūkstančiai vartotų ir visada gaunamų mašinų. Palengva!...

Patartina pirkti dienos metu, niekad nakti.

Mylių rodyklė paprastai nieko nereiškia. Net garbingi prekybininkai praktikuoja atsukti atgal rodykles. Protingas pirkėjas į tai nekreipia dėmesio.

Kreipk dėmesį į sunešiojimą ir skyles minkštose sėdynėse, kurios tikrai parodo amžių ir mylių skaičių. Kreipk dėmesio į papėdes (pedalus). Jei jos ištrintos, tai rodo, kad mašina yra padariusi daug mylių. Gerai ir atydžiai ištyrinėk "bagažninką". Mašina, su kuria važiavo grubiai ir blogais keliais, turi jame pakankamai įvairių įbrėžimų.

Atidaryk duris ir patyrinėk durų vyrius. Jei kartais pamatytum juos jau suvirintus ir perdažytus, reiškia mašina buvo apsivertus.

Pavažiuok kokį pusvalandį, kol užkais motoras. Stebėk priekinėj lentoj benzino rodyklę. Jei spaudimas yra žemas, kada važiuoji apie 25 mylių greičiu, reiškia motoras jau yra nekoks. Įsiklausyk į garsus einančius iš greičių dėžės.

Mėgink važiuoti į staigų kalnelį. Mėgink stumtis atgal ir paleisk staiga akseliatorių. Šis parodys sankaboj (jeigu yra) laisvus judėsius. Pavažiuok atgal kelis kartus. Sudėvėtos sankabos pirmiausiai pasireiškia atbulai važiuojant.

Sustojęs ir išjungęs motorą, pačiupinėk radiatorių. Šaltos vietos rodo, kad ir jame kažkas yra netvarkoj. Reikia atydžiai apžiūrėti ir vairą, kad jis nebūtų atsilaisvinęs ir nešokinėtų.

Nepirk mašinos kuri eina iš linijos. Patikrink, kad priekiniai ir užpakaliniai ratai eitų lygiai ir vėžės supultų. Kada važiuoji lygioje vietoje pakelk rankas nuo vairo rato ir stebėk, ar mašina tęsia tą pačią tiesią liniją.

Jei stabdžių papėdė palaipsniui slenka žemyn po jos panaudojimo, tai ir ten yra netvarka.

Neskubėk pasirašyti sutarties ligi galutinai nebūsi pasiryžęs pirkti. Nuomonės nebepakeisi sutartį pasirašęs.

Jei perki išsimokėtinai, patikrink sumą mokėjimų ir palygink su perkamąja mašinos kaina. Apskaičiuok, kiek tau prideda nuošimčių. Galbūt, jie yra perdideli? Jei abejonių kyla, pasitark su savo banko vedėju. Arba pamėgink pirkti mašiną užtraukiant paskolą banke. Tai bus žymiai pigiau.

Perskaityk atydžiai, kas sutarty parašyta dėl išsimokėjimų. Ar turi imti draudimą nuo pardavėjo? Kas pasidarytų, jei pavėluotum su ratomis? Reikia pasitikrinti, kad mašina būtų laisva nuo pretenzijų, skolų ir kitų finansinių apsunkinimų. Ar nėra kas nors tą mašiną įkeitęs? Pardavėjas turi įrodyti tai ir parodyti švarų dokumentą - title. Tik kada pilnai būsi patenkintas, pasirašyk ir mokėk pinigus.

Vaikų priedai imigrantų šeimoms

Pagal Kanados įstatymus naujų ateivių vaikams priedai gali bti mokami tik po vienerių metų buvimo Kanadoje. Ateivių organizacijos jau seniai judina šį klausimą, bet vis nesėkmingai. Juo susidomėjo ir Kanados Darbo Kongresas — Labor Congress. Vyr. valdyba, apsvarsčiusi padėtį, kreipėsi į feder. vyriausybę, prašydama pakeisti vaikų priedų įstatymą ta prasme, kad ir naujai atvykusių šeimų vaikai tuojau gautų priedus. Esą tai ypač svarbu, nes pirmieji metai naujiesiems ateiviams yra sunkiausi: Darbo Kongreso valdyba prašo taip pat mokėti priedus 200 vaikų, kurie iš anapus "geležinės uždangos" atvyko Kanadon pas tėvus.

Imigracijos klausimą vėl iškėlė parlamente Winnipego atstovas A. Stewart. Jis klausė imigracijos ministerį, kiek 1954 m. darbdavių kreipėsi į jo ministeriją prašydami naujų ateivių arba kiek jų sudarė darbo sutartis ir kiek jų reikalavo, kad kviečiamieji ateiviai būtų tos ar kitos tikybos. Saskatoon atstovas R. R. Knight klausė kiek išdalinta jo parašytos brošiūros "Our Government". Nė vienas betgi nesidomėjo vaikų priedų klausimu.

Ukrainietis ministeris

Tai Michailo Grigorčuk, winnipegietis, advokatas, kuris š.m. sausio 25 d. paskirtas **Manitobos** teisingumo ministeriu. Jo tėvas net 22 metus išbuvo Manitobos provincijos parlamentaru. Manitoboje yra 98.763 ukrainiečiai.

Tai pirmas ukrainietis Kanadoje tapęs ministeriu. Federalinės vyriausybės žvejybos ministerio pavaduotoju paskirtas advokatas Semen Ozero, o Saskatchewano vyriausybėje ministerio padėty yra parlamentaras A. Koziak.

Ryšiai su rusais ir ukrainiečiais

VT pirm. K. Žalkauskas ir URT valdytojas dr. P. Karvelis Muenchene turėjo informacinį pasikalbėjimą su Rusijos tautų koordinacinio komiteto atstovais. Pasitarime dalyvavo iš senosios emigrantų kartos Melgunovo grupės patikėtinis Michailovskis, iš naujųjų — prof. Kurganovas, o iš naujausių — pulk. Antonovas. Buvo pasikeista nuomonėmis apie kovos su bolševizmu priemones ir būdus bei galimybes derinti žygius prieš bendrą priešą. Ta pačia proga dr. P. Karvelis pasveikino Muenchene vykusias ukrainiečių studijų dienas tautiniu klausimu Sovietų Sąjungoje. Iš abiejų pusių buvo pareikštas pageidavimas, kad artimoj ateity būtų sukviestas Baltų Tarybos ir ukrainiečių politinių veiksnių informacinis pasitarimas. VT pirm. K. Žalkauskas Muenchene taip pat aplankė TSRS Tyrimo Institutą, kuris apjungia apie 70 mokslininkų, tiriančių įvairiausias sovietikos problemas, ir turi 22.000 tomų įvairiais komunizmo klausimais biblioteką, vieną iš geriausių tos rūšies visame pasaulyje. Institutui vadovauja amerikietis prof. Frederiksen.

Estų balsas iš Ispanijos

Amerikos estų organizacijų kongrese Niujorke Tautinio komiteto pirmininkas prof. J. Vasaris pranešė, kad dar prieš estų tautos šventę prasidės laisvos transliacijos į Estiją. Medžiaginį pagrindą tam užtikrino amerikiečių draugų grupė — tai yra bendras Estų Tautinio Komiteto Amerikoje ir Estų Kovotojų Sąjungos laimėjimas. Abi šios organizacijos, kurios nustatys transliacijų pobūdį, sudarė tam tikslui atskirą komitetą. Radiofono redakcija dirbs Niujorke, o transliacijas perduos Radio Nacional de Espana iš Madrido. Laikinai kasdien bus perduodama 10 minučių programa, bet ilgainiui programos laikas bus ilginamas. Transliacijos buvo pradėtos per estų tautos šventę — vasario 24 d.

Malonūs prisiminimai

NEUSCHWANSTEIN PILIS, Bavarijoje

Kai pamatai Neuschwanstein pilį, atgyja puikūs vaikystės laikų prisiminimai.
Ar tai nebus tik pasakų pilis, kur kadaise
dūko Rumpfelštilcas?... kur Gražusis Princas
pabučiavimu pabudino Miegančiąją Gražuolę?...
kur žvilgančiais šarvais apsidengę riteriai
jojo užmušti ugnimi spiaudantį slibiną?
Tie, kurie jau matė Neuschwansteiną,
visi sako "taip'

Pastatyta Bavarijoje Liudviko II-jo,
Neuschwansteino pilis stovi atsirėmusi į
Tirolio kalnus primindama senus laikus...
laikus, kurie grąžina vėl malonius prisiminimus.

Jūsų malonumui skiria....

Tariama "BREDINGS"

BRADING'S
BRADING BREWERIES LIMITED
Ottawa · Windsor · Montreal · Hamilton

Dėmesio Torontiečiai!
Pristatome įvairų maistą, įvairiais kiekiais su 20%-30% nuolaida.
Dėl tolimesnių informacijų skambinkite
NORTH AMERICAN PACKING COMPANY
LOUIS MACKAY
Telefonai: MO. 7880, MO. 2633
(Kalbame lietuviškai)

Ruoškime dvasininkus Lietuvai

Gyvendami svetimuose kraštuose, dedame visas pastangas, kad galėtume išlaikyti savo tautines parapijas, lietuviškas mokyklas, katalikiškąją spaudą, vienuolynus, organizacijas ir kitas įstaigas, tvirtai tikėdami, jog šios ir panašios institucijos yra gyvybinis mūsų reikalas tiek tautiniu tiek religiniu požiūriu. Sunki tremties kova dėl tautinės - religinės egzistencijos neturi mūsų apriboti tik dabartimi, bet atviromis akimis turime žvelgti į tolimesnę ateitį, nes mes visa širdimi trokštame, kad mūsų pradėtieji darbai būtų varomi pirmyn, kad mūsų statytieji pastatai ir įstaigos būtų tik lietuvių rankose ir tarnautų savo tautos reikalams. Katalikai turi iš anksto pramatyti, kad mūsų tautai tremtyje netrūktų kunigų, vienuolių ir seselių mokytojų, kurie savo tėvų tikėjimą, kalbą, parapijas, vienuolynus, kaip šventąsias mūsų relikvijas perduotų ateities kartoms.

Visi laukiame ir trokštame Lietuvai laisvės. Maldaujame Viešpatį, kad greitai jai pasibaigtų vergijos ir priespaudos metai, tačiau labai retai tepagalvojame, kad Lietuvoje labai daug ko jau neberasime. Bus sugriautos bažnyčios, sudegę vienuolynai, išmirę arba išžudyti kunigai bei vienuoliai, o pačioje tikėjimo dirvoje daug paskleista raugių ir piktžolių. Išvarginta tauta šauksis į pasaulį pagalbos — grįžkite kunigai, siųskite vienuolius ir seseles į didį tautos atstatymo darbą. Daug reikės lėšų ir jėgų viską iš naujo pradėti.

O kiek gi pasiųsime į Lietuvą apaštalų, kiek gi padėsime atstatyti visa, kas bus sugriauta? Raminamės, jog sugrįš kunigai, kurie čia neturi parapijų, vienuoliai galės važiuoti. Tačiau, ar jau užteks? Jeigu tremtis tesis dar ilgesnį laiką, kaip smarkiai praretės ir šiųjų skaičius.

Jau dabar visu rimtumu turim ruošti kunigus, vienuolius ir seseles netiktai tremčiai, bet ir išlaisvintai Lietuvai. Dvasininkai per metus neišmokslinami, reikia pradėti iš anksto.

Nepaslaptis yra, kad tremtis nėra palanki pašaukimams į dvasinį luomą. Šiandieną lietuviuose toks pašaukimas yra retas dalykas. Labai greitai galėtume suskaičiuoti kiek per paskutiniuosius 10 metų jaunimo įstojo į seminarijas ir į lietuviškus vienuolynus. Šv. Kazimiero kolegija Romoje, kuri ex officio ruošia kunigus Lietuvai, neturi daug klierikų sutelkusi. Tremties lietuviškieji vienuolynai daugumoje remiasi iš tėvynės atvykusiais nariais. Lietuvoje veikę Kapucinų ir Domininkonų ordinai, iki šiol čia nesudarė dar savo lietuviškų vienetų. Saleziečiams įkūrus Italijoje gimnaziją, reikia tikėtis, jog jie susilauks didesnio skaičiaus ir į savo kongregaciją pašaukimų.

Stipriau po šio karo tremtyje pavyko susiorganizuoti Pranciškonams ir Jėzuitams (Marijonai jau 25 metai Amerikoje turi savo provinciją ir varo gilią religinę - tautinę vagą už tėvynės ribų). Pranciškonai JAV ir Kanadoje turi savistovią provinciją, plačiai įsijungę į spaudos, pastoracinį ir į visuomeninį bei kultūrinį darbą. Prieš trejus metus į Ameriką buvo perkelta ir antroji pranciškonų provincija iš Lietuvos. Su jų antrosios provincijos perkėlimu į Kennebunkportą pranciškonams linkėtina, kad jie nieko nelaukdami čia perkeltų ir Kretingoje veikusią šv. Antano kolegiją, kuri ruoštų kunigus - pranciškonus abiejų provincijų veiklai. Šių planų įvykdymas priklausys nuo pašaukimų skaičiaus ir nuo visuomenės paramos.

Lietuviškieji moterų vienuolynai mokyklose, ligoninėse, vaikų darželiuose, senelių prieglaudose, spaudoje ir kitose įstaigose atlieka labai svarbų tautinį - religinį darbą svetimuose kraštuose. Sunku Amerikoje būtų įsivaizduoti šią veiklą be mūsų lietuviškųjų seselių. Tačiau ir šie seselių vienuolynai nėra perpildyti.

Kovo mėnuo Amerikoje yra pašaukimų į dvasinį luomą mėnuo. Spauda pilna skelbimų, reklamų įvairiausių ordinų ir kongregacijų. Bažnyčiose laikomos specialios pamaldos, o katalikiškas mokyklas lanko vienuolijų bei seminarijų pašaukimų direktoriai, kiekvienas nušviesdamas dvasinio luomo kilnumą, savos kongregacijos tikslus ir uždavinius. Per mūsų lietuviškąsias mokyklas pereina irgi tie patys kalbėtojai, kurie kasmetai nusiveda būrelį jaunimo į svetimtaučių vienuolijas. Šiuo metu Amerikoje pašaukimų sąjūdis yra labai gyvas ir metodiškas. Veikia pašaukimų klubai, ruošiamos tam reikalui šventės ir suvažiavimai, leidžiami laikraščiai ir platinama mintis — melstis už pašaukimus. Nežiūrint to, pagal statistikos davinius, pašaukimai į dvasinį luomą ima kristi, nes Amerikoje katalikiškose šeimose vis labiau įsigalinti materialistinė dvasia.

Lietuviuose pašaukimų sąjūdis nebuvo niekad plačiu mastu keliamas. Pats laikas jį pradėti. Šiais laikais nebeužtenka spaudoje skelbimo, kad ta ar ana vienuolija priima į savo tarpą jaunuolius norinčius pasišvęsti Dievo tarnybai, bet reikia jau asmeninio kontakto. Jaunuoliui reikia padėti atskleisti jame jau esantį pašaukimą, kuris dėl įvairių aplinkybių net paties jaunuolio nėra atpažintas. Šio vajaus proga būtų gera, kad dauguma lietuvių tikinčiųjų katalikų įsijungtų į pašaukimų sąjūdį, maldos būdu. Per maldą išprašomos visos malonės, taigi ir pašaukimo.

Dabartinis popiežius neseniai yra pasakęs, kad šeimų tėvai turėtų dėti pastangas, jog nors vieną savo vaiką išaugintų dvasiniam luomui. Pašaukimas yra tokia didelė Dievo dovana, kad tėvai ant kelių atsiklaupę turėtų jo savo vaikams prašyti. O šeima ir yra dirva, kurioje gimsta, auga ir bręsta kunigai ir vienuoliai.

Baigiant norisi priminti ir mūsų jaunimui. Jeigu Dievas ką nors kviečia į savo tarnybą, nereikėtų atmesti to balso, nes šis luomas pašauktiesiem užtikrina asmeninę laimę ir neša didelę naudą tautai ir Bažnyčiai. Būtų skriauda savajai tautai, jeigu nueitumei ne į lietuvišką, bet į svetimtaučių vienuoliją, nes savoji tauta turi teisę pati pirmoji prašyti tavo patarnavimo. Reikėtų prisiminti, jog savi Ordinai i rKongregacijos turi taip pat kilnius tikslus ir siekimus, kaip ir svetimtaučių.

S. Gailiūnas.

Iš esmės prašyčia

Almus ir (al) gavo velnių turbūt iš vilniečio laikraštininko. Girdi, kam parašęs "prasprogo tūlas Vilniaus lietuvis žurnalistas" ir kam jis "toks mažas būdamas nori dar sumažėti šaipydamasis, vietoj kad pritaręs" - jie irgi nori būti VLIKe "būreliui". Dėl to "prasprogo", nežinau, kaip tas žodis prasprogo. Prasprunka tokie žodeliai daug berašant ir berenkant ir reikia tikrai "honoravos ambicijos", kad netiesioginiai taikytą žodelį išsinešioti visus metus. O kad vilniečiai savo teises gina, tai begaliniai girtinos ir remtinos pastreišKimas. Bet kodėl sekti pavyzdžiais ir lysti į parlamentarines funkcijas einantį veiksnį. Būkite visuomenininkais, junkitės prie bendruomenės "Vilniečių teisėms ginti Draugijos" ar kitokioj formoj. Rašykite laiškus saviems ir tarptautiniams veiksniams ir reikalaukite, jei jie to nepadaro, protestuoti prieš lenkiškų "pilsudskininkų" išsišokimus; rinkite tarptautinės politikos asmenybių palankius pasisakymus Vilniaus reikalu ir siųskite juos veiksniams, kad išleistų atskirą knygele ar patys leiskite. Vilniaus klausimo, Niujorke pareiškė Vilniaus byloj gynęs tarptautiniuose tribunoluose asmuo, kaip tokio tarptautinėj politikoj nėra (Ar ir nebus? Red.) Vilnius Lietuvos sostinė per amžius, pripažinta (daugelio) de jure ir de facto ir kit. Jis net dr. Šapokai prikišo, jog knygutėje "Vilnius Lietuvos gyvenime" nusižengta šitai aksiomai. Lietuviams pradėjus aiškintis dėl Vilniaus ar pasiskelbiant atstovais politiniame veiksnyje — atgaivinant "Vidurio Lietuvos" mintį lenkų kraštutinlesiems būtų duota kortos į rankas, nesakant jau, kad tai esąs "blogas politinis skonis ir taktas". Almus iš savo pusės gailisi, kad nenorime įsisąmoninti, jog hidrotomineje eroje negali būti "blogos ar gėros tautos" — yra tik blogi ar geri vadai - politikieriai". Pilsudskio ir pulkininko Josef Becko politika yra visuotinai pasaulyje pasmerkta, betgi turime daryt viską, kad misteriai kaip toks, Theodore H. von Laue, Princetono leidinyje, neturėtų progos ir ateityje pasišaipyti, jog anuomet "Čičerinui, TSRS užs. reik. komisarui ir Meyer Wallach - Litvinovui, pasisekė supiudyti Baltijos "Limitrophe" — Lietuvą su Lenkija, ir tuo būdu užkirsti kelią suformuoti Baltijos bloką prieš nacius ir bolševikus"... Žvelkime ateitin ir neardykime pastangų su lenkų tauta garbingai susitarti — visų gėrovei ir labui. "Deuxieme Bureau pulkininkas Beckas lai prasimenga su savo diplomatine technika ir moralė! Almui taipgi rūpi, kodėl NY Times neatsakė į jo laišką protestuojant dėl Vilniaus dažno priskyrimo Lenkijai.

Lietuvių saleziečių gimnazija

Įstaiga buvo lietuviams saleziečiams pavesta 1952 m. gegužės 8 d. Ją perleido didis lietuvių mylėtojas, dabartinis vyr. saleziečių rektorius, kun. dr. Renatas Žiggiotti.

Tų pačių metų liepos 20 d. iš Anglijos atvyko 6 pirmieji aukletiniai. Iš lėto pradėjo rinktis ir daugiau. Šiandien gana erdviose, ant kalvutės ir saulės meiliai lankomose patalpose buriasi netoli 60 berniukų, atvykusių iš Anglijos, Vokietijos, Prancūzijos, JAV, Kanados, Venezuelos ir pačios Italijos. Turima prašymų taip pat iš Brazilijos, Kolombijos ir kitų tolimų lietuvių kolonijų.

1952 m. rugpiūčio 16 d. kun. R. Ziggiotti, vos išrinktas Vyriausiuoju rektorium, vieną iš pirmiausiųjų vizitų kaip tik padarė Castelnuovo Don Bosco lietuviškam institutui. Ta pačia proga pašventino spaustuvę, kuri pavadinta penkiolikamečio šventojo — Domininko Savio vardu.

Gimnazijoj veikia 4 klasės.

Mokoma: tikyba, lietuvių kalba ir literatūra; kitos kalbos: lotynų (visose klasėse), graikų (3-4 kl.), anglų (iš anglų kalbos kraštų ar simpatizuojantiems), vokiečių (iš Vokietijos atvykusiems), italų (visiems); istorija: Lietuvos, senųjų amžių, romėnų, naujoji; geografija: pasaulis ir Lietuva (Lietuva nuodugniau), kitos šalys; matematika; muzika ir giedojimas.

Kiekvieną vakarą mokiniai turi iš minėtų dalykų kokį rašto darbą, kurs grąžinamas ištaisytas.

Pramogos: iškylos, sporto rungtynės, vaidinimai, akademijos, vakarėliai, kinas. Įstaiga įsigijusi nuosavą garsinį kino aparatą. Vasaros atostogos praleidžiamos (pustrečio mėnesio) Alpių kalnuose, 1100 m. augštumoj.

Gimnazijos direktoriumi yra kun. dr. J. Zeliauskas.

Vasario 16 lietuvių saleziečių gimnazijoj

LIETUVOS SIENŲ NUSTATYMO KLAUSIMU

TŽ" Nr. 10 vedamajame "Dar dėl informacijos" buvo nusiskundžiama, kad LL Komitetas Niujorke ir kiti veiksniai niekaip nesiryžta, neapsisprendžia dėl atstatysimos Lietuvos valstybės sienų. Taip pat pernai buvę paskelbta, kad esančios sudarytos net dvi komisijos, kurių viena turinti studijuoti vakarų, o antroji Lietuvos rytų sienų klausimus. Apie jas nieko nebelikę girdėti, net jų sudėtys nepaskelbtos ir t.t.

Nesigilinant į komisijų darbus, kurių yra tuzinai įvairiems klausimams, apie kurias tenka užgirsti tik jas paskyrus, ir nesigilinant ir į jų veiklumo arba neveiklumo klausimą, norėčiau padaryti keletą pastabų šituo reikalu.

Kas liečia vakarų sienas, jomis eilę metų užsiėmė VLIKas, kuris buvo įsteigęs net specialią tarnybą revendikuojamiems kraštams ir kai-kurie su tuo darbu surišti asmens sakėsi išdirbę tam tikrą revendikuojamų plotų reikalavimą. Kai p. Simonaitis p.m. lankėsi Valstybės Departamente, Vašingtone, mes iš spaudos ir informuotų asmenų girdėjome, kad ten įteiktame memorandume Mažosios Lietuvos reikalais, esą aiškiai suminėti ir teritoriniai reikalavimai. Saryšyje su tuo iš informuotų LLK asmenų teko girdėti, kad reikalaujamų sričių klausimas esąs išspręstas. Manau, jog nebūtų pro šalį, jeigu "TŽ" per savo Niujorko bendradarbį tuo reikalu smulkiau pasiinformuotų. Bet nežinau, ar būtų politiškai protinga, tokias teritorines pretenzijas skelbti spaudoje. Manau, kad toks skelbimas dabartiniu laiku galėtų tik pakenkti.

Kas liečia Lietuvos rytų sienas, tai dėl jų, turbūt, negali būti daug neaiškumų. Jos yra nustatytos net dviem sutartim su Sovietų Sąjunga. Suprantama, kad čia turime imtį pagrindan Sovietų Sąjungos 1939 m. Lietuvai nustatytas sienas, gal su smulkiomis korektūromis kai kuriose vietose, kaip tai buvo reikalauta 1939 m., tariantis tuo reikalu su Sovietų Sąjunga. Pastaroji ne visuomet atsižvelgė į etnografinius reikalavimus, bet kartais vadovavosi strateginiais ir kitais sumetimais. Čia būtų dėkinga dirva kai kuriems tą kraštą gerai žinantiems asmenims tuo reikalu pasidarbuoti, turint galvoje, kad apie komisijas tenka sužinoti tik jas paskyrus ir daugiau niekuomet.

Aišku, kad čia negalima remtis nei vytautinėmis ir nei vėlesnių laikų sienomis, pvz. po pirmojo Lietuvos - Lenkijos dalinimo arba kiek vėliau, nes šitiems, dabar apgyventiems kraštams, galima taikyti tik etnografinį principą.

Kartu reikėtų turėti omenyje gudų pretensijas ne tik į rytų Lietuvą bet ir į patį Vilnių, kurie jas išveda iš Gedimino ir Vytauto laikų Lietuvos ploto.

Dr. M. Anysas.

Red. pastaba. Autorius teigia, jog Vakarų sienų klausimu mūsų reikalavimai jau esą nuspręsti ir tai buvę pareikšta Valstybės Departamentui p. Simonaičio lankymosi proga. Jei revendikuojamų sričių tarnyba tą klausimą jau būtų išsprendusi ir jei p. Simonaitis VD jau būtų pareiškęs galutinai nuspręstas ir apginamas tezes, tai kuriems galams jau po to būtų buvusi sudaryta speciali komisija tam klausimui aiškinti? Mes taip pat nesutiktume, kad čia galėtų būti kokių paslapčių. Kovą dėl visų lietuviškųjų žemių sujungimo turi vesti visa tauta, o kaip ji tą kovą gali vesti, jei nežinos kokios tos žemės? Visokie įteikiamieji raštai yra, beabejo, diplomatinės paslaptys, bet kur yra Lietuva ir kur lietuviškosios žemės visam pasauliui turi būti visais bubnais išbubnijama ir patrankom iššaudoma. Tai pirmasis mūsų informacijos bei propagandos uždavinys. Reikalai, kurie priklauso nuo pasaulio opinijos, paslapčia nepadaromi. Kaikuriems mūsų rezistencijos organams, kurių būstinė yra Vokietijoje, pvz. Maž. Liet. Tarybai ar VLIKui, kaikuriuos dalykus patiems kelti tikrai nepatogu, bet argi visada tam būtinai reikalingas jų vardas?...

Dr. M. Anysui nėra neaiškumų ir dėl Lietuvos rytų sienų. Čia pagrindu mes turį imti "Sovietų Sąjungos 1939 m. Lietuvai nustatytas sienas", gal tik su mažomis korektūromis, dėl kurių reikią pastudijuoti kraštą žinantiems asmenims, nes apie komisijas ištikrųjų tik paskiriant esą teisgirstama. Nors dr. A. šiuo atžvilgiu mūsų vedamojo minties neginčija ir studijų reikalą prileidžia, tačiau mus nustebina tokia kategoriška tezė, kad 1939 m. buvusi legaliai pakeista 1920 m. Lietuvos sutartis su Maskva, kurios nustatytų sienų Lietuva niekad nebuvo nustojusi reikalauti. Kaip tik šiuo sunkiu juridišku bei politišku klausimu mums dar reikia atsakymo, o kad 1939 m. Maskvos "dovana" visų lietuviškųjų žemių nepriskyrė Lietuvai, nėra jokios abejonės.

Komunistų agentų veikla

Vokiečių pabėgėlių laikraštis "Volksbote" Nr. 7 / 1955 rašo, kaip komunistai ir Ryt. zonoje veikianti SED partija yra infiltravusi savo agentus ir propagandininkus Vak. Vokietijoje. Tai išsiplepėjo vienas iš komunistų vadų, Waldemaras Schmidtas, per kp susirinkimą vak. Berlyno Friedrichsheim SED partijos nariams. Pasak jo, per visus mitingus, susirinkimus, reikalavimus plebiscito dėl tariamojo Vokietijos apginklavimo ir demonstracijų prieš Adenauerį ar visą vokiečių vyriausybę pakanką vieno gerai apmokyto agento, kuris, iškėlęs laiku paruoštą plakatą, galįs už nosies vedžioti ne mažiau kaip 500 demonstrantų. Tinkamu laiku tokio agento paleisti šūkiai faktiškai komunistams atnešą daugiau naudos, negu tikras paties Reimano pravestas susirinkimas. Komunistų pareigūnams buvo papasakota, kaip bolševikai gudriai sugeba prisidengę ivairiais nekaltais šūkiais ar vardais, koordinuoti opozicines pajėgas ir jas išnaudoti komunistinei propagandai. Su laiku šią komunistinę infiltraciją SED agentai Vak. Vokietijoje numato dar daugiau sustiprinti. Kol neįstengia savo grasinimais ir taktiniais ėjimais Sovietai, tai dabar nori išlyginti atsiųstieji į Vakar. Vokietiją komunistinės propagandos varyti bolševikų agentai per visokias demonstracijas, reikalavimą plebiscito etc.

BALBRIGGAN
LENGVI
APATINIAI
BALTINIAI

Vartokite baltinius, kurie palaiko šilumą kūne ir kartu patogūs nešioti. Penmans lengvi medvilnės marškiniai sugeria prakaitą — patogiai pasiūti, nėra surišimų, lengvai išskalbiami. Visų pageidaujamų rūšių, vyrams ir vaikams.

GARSŪS
NUO 1868 METŲ

B-FO-5

Iš "Tiesos" puslapių

"PARTIJAI PAŠAUKUS..."

Plėšininių žemių įsisavinti

Jau nekartą mūsų spaudos puslapiuose teko matyti dabar komunistų kas dieną svaidomus šūkius: "Važiuojame įsisavinti dirvonų ir plėšininių žemių"... Kada įsiskaitai į tuos šūkius, paaiškėja, kad čia turimi mintyje Sibiro dirvonai. Juos dabartinis Sovietų Sąjungos viešpats Kruščevas užsimanė paversti derlingomis žemėmis, nes, nors ir labai juokinga, faktas lieka faktu, kad dabartiniai Sovietų Sąjungos kolchozai neįstengia išmaitinti visų sovietinio rojaus gyventojų. Kruščevas tikisi Sibire laimėti 30 milijonų hektarų naujos dirbamos žemės.

Kruščevas piešia rojų Sibire

Kom. partijos sekretorius Nikita Kruščevas, ragindamas jaunimą vykti į dykumas, mėgina piešti rojų Sibire. Jis užmiršta dabar tenai komunistų administruojamas koncentracines stovyklas, bet atsimena carizmo dienas: "Juk mes neretai gyvename, paveikti įspūdžių visokios literatūros — geros ir blogos, kur aprašomas Sibiras. O jis dažniausiai aprašomas kaip vieta, kur žmonės carizmo laikais atlikdavo bausmę. Tų aprašymų įspūdžio paveikti, žmonės kartais susidaro visiškai neteisingą vaizdą apie tuos rajonus"... Palaimintas komunistinis išradingumas. Ir dėl Sibiro reputacijos nėra kalta komunistų partija, bet į užmaršti nuėjęs carizmas. Koks gi skirtumas, kad carizmo laikais bausmę Sibire atlikdavo keli tūkstančiai (ir tie patys dar ne koncentracinėse stovyklose), kai dabar, komunistų partijos pasiųsti, tenai kankinasi virš 20 milijonų žmonių, uždaryti už spygliuotų vielų užtvarų.

Partijai pašaukus,
širdžiai paliepus...

Sibiro tokia prasta reputacija, kad net ir pats Kruščevas nesitiki suvilioti jaunimo. Savo pagrindinį dėmesį jis skiria komjaunuoliams. Jiems metamas šūkis: "Partijai pašaukus, širdžiai paliepus"... Sunku, žinoma, tikėti, kad komjaunuoliams vykti į Sibirą širdis lieptų, bet jiems užtenka partijos įsakymo. Ir Lietuvoje vykti į tas Sibiro plėšininės žemės pirmiausia rašosi komjaunimo atstovai. Štai, pavyzdžiui, Naujosios Vilnos dažymo aparatų gamyklos komjaunuolė drg. Cvetkova linksmai šokinėja ant vienos kojos: "Aš negaliu likti nuošalyje nuo ypatingai svarbaus valstybinio reikalo. Užtikrinu, kad aukštą partijos pasitikėjimą pateisinsiu"... Sveikinam, drg. Cvetkova, sveikinam — visokioms Cvetkovoms Lietuvoje ne vieta...

Į šiaudų ir molio lūšnas

Į Sibirą vykstantiems komjaunuoliams Kruščevas pažada rūmus: "Ten reikia daug statyti. Tiesa, eilėje dirvonų įsisavinimo rajonų nėra miško, bet paimkite Ukrainą, paimkite mūsų Doneco rajonus. Jūs surasite ukrainiečių, gyvenančių drėbtinėse šiaudmolio pirkiose. Aš pats gyvenau šiaudmolio pirkioje — žiemą joje šilta, o vasarą visuomet vėsu. Čia jos privalumas". Tegyvuoja socialistinė statyba su šiaudų ir molio lūšnomis! Aišku, jeigu, anot drg. Kruščevo, tokiuose moliniuose "palociuose" dar gyvena Ukrainos ir Doneco sričių gyventojai, būtų netikslu komjaunuoliams Sibire tikėtis rūmų stiklinėmis sienomis ir aukso stogais. Kazachstane įsikuriantiems komjaunuoliams Kruščevas negaili molio, bet pagaili šiaudų. Vietoje šiaudų jis siūlo pirkių statybai panaudoti ežero pakraščiuose augančius meldus...

Priimsime atgal be pagarbos

Ši komjaunuolių ekskursija į Sibirą nėra paprastas pasivaikščiojimas. Kruščevas jiems siūlo Sibire kurti šeimas, nes laimėtų žemių negalima bus palikti po dvejų ar trejų metų. Jeigu kuris užsimanytų grįžti, tokį Kruščiovas iš anksto įspėja: "Palydime mes jus su pagarba, o priimsime atgal be džiaugsmo. Taip, priimsime jau be pagarbos"... Tas "priėmimas be pagarbos", aišku, lygus naujam bilietui į tą patį Sibirą — tik šį kartą į koncentracines stovyklas, kur nereikia nei molio, nei šiaudų, bet užtenka spygliuotų vielų užtvarų ir sargybinių su šunimis...

Vyt. Kastytis.

Už ką deportuoja

Lenkė Krystyna Wojtecki prieš 2 metus atvyko į Kanadą iš Anglijos. Pasirodė, kad imigracijos dokumentuose jinai nepažymėjo, jog pusę metų yra buvusi nervų ligoninėje. Tam paaiškėjus imigracijos įstaigos nutarė ją deportuoti, nors įrodoma, jog ji į tą ligoninę buvo patekusi dėl švelnaus susirgimo ir pagal savo pačios norą. Kad deportacijos įsakymas būtų atšauktas rūpinasi vienas parlamentaras ir "Kanados legijonas".

STATYBININKAMS IR NAMŲ SAVININKAMS!

Naujai atvykęs lietuvis plytelių, marmuro ir vitrilaito specialistas jums išklos plytelėmis bei marmuru virtuvės sienas ir grindis už prieinamą kainą.

2500 BATHURST ST., TORONTO
Telefonas OR. 4562
B. AMBAKAS

Dar dėl VLIKo būstinės

Tiek Vokietijos, tiek kitų kraštų lietuvius domina klausimas, kas išeis iš "koordinatorių" ardomosios veiklos. Piniginių aukų plaukimas laisvinimo reikalams rodo, kad toji poros laikraščių ir kelių partinių karštuolių "akcija" toli gražu nedavusi tos naudos, kokios jie išsyk tikėjosi.

Taip pat gyvai domimasi, ar Europa paliks be VLIKo su kokia nors — laikinai dėl akių — sugalvota "Vlikine delegatūra", kurią kiekvienu metu vienu plunksnos brūkštelėjimu bus paskiau galima panaikinti, ar vis dėlto net ir po didžiausių spaudimų VLIKas bus iškeltas kad ir į tą patį Niujorką, kur gyvena karščiausieji politikieriai ir kur nebus galima atskirti, kada ir kas iš jų gina pvz. kurios grupės "centrą", kada LLK, kada am-čių, o kada VLIKo, savo partijos ar VT reikalus, nes svarbiausiuose sprendimuose, kaip atrodo, ar tik nedalyvautų vis tie patys žmonės... Kiti nori, kad VLIKą atneštų ir jiems padėtų tiesiog po jų kojų — net ir tada, kai jie būtų įsikūrę "nuolatinę būstinę" kur nors Kuboje... Kiti šneka, kad ten jau esą viskas paruošta, tereikią tik atlikti eilinius formalumus, VLIKas iš esmės esąs Niujorke... Gi pati perkeldinimo procedūra tesanti tik sugalvota tam, kad perkėlimo faktas nebūtų toks "skausmingas". Gi stojančius už tai, kad VLIKas paliktų Europoje, o grupės į jį pozityvaus darbo dirbti, bet ne tuščiai politikuoti, pasiųstų pačius pajėgiausius savo žmones, apšaukia "privačių reikalų gynėjais"... Neaišku, ką i visą tai pasakys pats VLIKas... nors kai kas jam visai nenori skirti šiuo reikalu tiek reikšmės: esą, jei ką nutarė centrai, tai šiam belieką tik vykdyti... nors prieš kiek laiko net "Teisininkų žiniose" V. Mašalaitis rašė, kad vis dėlto taip elgtis su vyriausiu Lietuvos laisvinimo reikalų sprendėju nedera: tik tai, ką jis pats, t.y. VLIKas, nuspręs — tik tai turį lemiamos reikšmės, nes šiaip jis nebūtų pati šiuo reikalu augščiausioji institucija, o tik subordinuota grupių centrų pasitarimams... Gi M. Vaidyla "Sandaroje" visai aiškiai ir trum pai pasiūlė: ką pirmiausia reikia padaryti, tai tą patį VLIKą išvaduoti iš polit. grupių centrų per didelės įtakos... nes dabar jis tegaunąs tik vykdyti tai, ką susirinkę kiti, atsieit, augštesni už VLIKą, jų "tėvai", nutarią... Tai jau nesąs VLIKas, o tik anų nutarimų kažkoks vykdytojas... Gi toki vykd. organą VLIKas jau turįs —tai jo Vygd. Taryba. Bet ją tautininkai siulą visai panaikinti... nes ypač jie norį iš VT pirmininkų nuversti K. Žalkauską, kam jis, esą, "parsidavęs klerikalams", nors tas, pamatęs, kokie reikalai darosi tame pačiame VLIKe, VT ar santykiuose su "šefu", pats iš didžiausių tautininkų gerbėjų, realiai susipažinęs su jų atstovo "veikla" VT-je, kaip kalbama, pasidarė jo "priešininkas"...

Kiek girdėti, prieš tautininkus, kaip grupę, niekas neturi nieko prieš — tik nenorima sutikti su jų destruktyvia veikla ir perdėtais partiniais reikalavimais. Kaip viskas išsispręs — parodys netolima ateitis.

J. K.

Pavergtoje tėvynėje

Klaipėdos užėmimo 10 metų sukakties proga Augšč. Tarybos prezidiumo garbės raštais apdovanoti 186 klaipėdėčiai, esą, pasižymėję miesto atstatymo darbuose — ūkinėje ir kultūros srityse. Pavardės lietuviškos ir rusiškos (silkių žvejyboje vien rusai), nei vieno vokiečio.

Sausio 28 d. "Tiesoje" pilna straipsnių apie Klaipėdą, vis giriamasi pažanga. Tačiau nepateikiama jokių skaitlinių — vien procentais operuojama.

Viena iš Klaipėdos aikščių pavadinta Lenino aikšte ir ten pastatytas paminklas Tarybinės Armijos kariams, žuvusiems paimant Klaipėdą.

Mieste veikią: "mokytojų institutas, pedagoginė mokykla, 8 vdurinės, 7 septynmetės ir 7 pradžios mokyklos, jūreivystės, žvejybos, muzikos mokyklos".

Miesto partijos sekr. A. Kairelis, daug kuo pasigyręs, tarp kitko skundžiasi, jog plano neišpildęs "duonos kombinatas". Atseit, miestiečiams trūko duonos laimingajame gyvenime.

Skulptorius J. Mikėnas, Stalino premijos laureatas, išrinktas TSRS Dailės akademijos nariu - korespondentu.

Kandidatų sąraše buvę ir daugiau lietuvių skulptorių bei dailininkų: P. Aleksandravičius, P. Vaivada, P. Rimša, A. Žmuidzinavičius.

"15-toms Sov. Lietuvos metinėms atžymėti ruošiamas dokumentų rinkinys, kuriame bus parodyti 1940, taip pat 1941 metai, Liaudies Seimo istoriniai nutarimai, tarybų valdžios atkūrimas, Lietuvos priėmimas į tarybinių tautų seimą ir kiti įžymus įvykiai, taip pat pirmieji mūsų socializmo statybos respublikoje žingsniai. Sudaromas taip pat dokumentų rinkinys, skirtas 1905 - 1907 metų revoliuciniams įvykiams Lietuvoje".

I. Simonaitytės apysaką "Pikčiurnienė" LTSR valstybinė leidykla išleido rusiškai pakeistu vardu: "Bušė ir jos seserys". Vertė O. Juodelienė ir V. Finko.

Visur planas. "Tiesa" vasario 6 d. spausdino K. Kauko feljetoną, kad Žiežmarių maisto prekių parduotuvės vedėja Dovidavičienė neparduodanti druskos mažiau, kaip po 2 pudus, nes norinti išpildyti pardavimo planą. O kooperatyvo vadovybė net nutarusi nepardavinėti cukraus, kas nepirks ir druskos. Mat, cukrų greitai išperka.

Žibalo kooperatyvas neturįs. Kolūkiečiai jo turį važiuoti į Kauną arba į Vilnių.

Šeduvos Radvilonyse yra vad. tarybinis ūkis, t.y. valstybinis dvaras.

S. Stanevičiaus "Dainos Žemaičių", tautosakos rinkinys, išėjęs 1829 m., 1954 m. perspausdintas Lietuvoje.

Marijampolės raj. yra Kumelionių tarybinis ūkis.

Visuotinis septyniametis mokymas propaguojamas Lietuvoje kaip artimas tikslas, o tuo tarpu kolūkiuose yra daug vaikų, kurie nei kiek mokyklos nelanko. Taip Kėdainių rajono Slikių mokyklos nelankė 13 vaikų, Josvainių — 8 vaikai, panašiai esą Šėtos ir Žeimių mokyklose. Nelanką vaikai dėl to, kad tėvai neturi kaip vaikų į mokyklą pavėžėti, o kolūkiai to nesuorganizuoją.

Kauno miesto k. partijos sekr. Kasnauskaitė, rajono sekr. Limba, komjaunimo miesto sekret. Ferensas, vykd. kom. pirm. Poligrimas, "Kauno Tiesos" red. Lapašinskas, Kūno kultūros instituto direktorius Palaima. Partijos konferencijoje dalyvauja ir gyd. Buivydaitė - Kutorgienė. Partiniam "švietimui" mieste yra 98 rateliai bei politinės mokyklos.

Nerijoje jau niekas nevasaroja. "Pergalės" korespondentas G. Metelskis pasakoja, kaip jis plaukė kuteriuku "Sakalas" per Marias į Neringos buvusias vasarvietes. Kad jis ten ko negero "nepastebėtų" vyko su juo ir "motorinės žvejų stoties pavaduotojas politiniams reikalams Antanas Skeiblys". Juodkrantėje "medžių paunksmėje matosi kelios dešimtys namelių, sugriautos kirkės bokštas". Prieplaukoje radę tik ką grįžusią iš žuklės N. V. Čalovo grandį. Jis esąs atsikėlęs čia iš Astrachanės. O "Baltijos aušros" artelės pirm. nuo pernai esąs Zigmas Bakaitis, kilęs iš Panemunių, anksčiau dirbęs brigadininku Nidoje, mokęsis kažkokiuose kursuose Vilniuje. Senelis Mykolas Kairys, "vienas iš nedaugelio likusių gyvų senovės Kuršių genties atstovas" mezgąs tinklus.

Nidoje "Pasieniečio" kolūkio pirm. Albinas Zigmantas.

Korespondentas prisimena, kad Nerijoje kadaise buvo pirmaeilis kurortas ir šaukia, kad reikią atgaivinti kurortą ir dabar.

Žvejai nenori sekmadienį dirbti. "Pergalės" korespondentas G. Metelskis aplankęs Juodkrantę, pasakoja, jog senas žvejų paprotys, paremtas dar padavimais, draudęs žvejoti nuo šeštadienio popietės iki pirmadienio ryto. Žvejai niekaip nesidavę įtikinami ir tuo laiku į jūrą neplaukdavę. Artelės vadovybės pastangos nedavę vaisių. Tik kai brigadininku buvęs paskirtas "iš armijos demobilizuotas vyrukas", jis "prikalbėjęs" brigadą išplaukti į marias sekmadienį. "Seniai ilgai spyrėsi, tačiau pagaliau nusileido, bet žvejodami visą laiką kalbėjo poterius". Brigada grįžusi su gausiu laimikiu, tad visi buvę patenkinti, o dabar vykstą žvejoti betkurią dieną, "jei tik reikia".

Valst. Dramos teatre pastatyta B. Romašovo drama "Ugnies tiltas". Vaidino: J. Siparis, S. Jukna, J. Kavaliauskas, H. Kurauskas, I. Gerasimavičiūtė, E. Kunavičius ir kt., rež. J. Rudzinskas, dail. M. Pereovas.

Šitaip dirba taut. ansamblis. "Pergalė" kronikoje praneša, kad valstyb. dainų ir šokių ansamblis savo naujojoje programoje pasirodęs su "naujais liet. liadies šokiais, dainomis bei žaidimais. Jų tarpe: St. Vainiūno harmonizuota tarybinė liaudies daina "Mūsų kolektyve baltų žirgų nėra" ir skudučiais atliekamas J. Švedo "Jaunųjų mičiurininkų maršas"...

"Mokslas kovoje prieš religiją" — taip pavadinta paroda Vilniaus universiteto kolonų salėje, kurioje esą 600 "mokslinės bibliotekos veikalų".

Kalvarijos vidurinei mokyklai esą pastatyti nauji dviejų augštų rūmai.

Čiurlionio vardo dailės muziejuje Kaune buvo suruošta Z. Petravičiaus darbų paroda.

Tillsonburg, Ont.

Šeštadieninė mokykla šioj apylinkėj buvo įsteigta parodžius daug energijos vietos lietuviškos parapijos klebonui. Tačiau labai mažai tos energijos matome iš gerb. Tėvų.

Kai pirmomis mokyklos dienomis susirinkdavo iki 30 lietuviško atžalyno, buvo malonu dirbti. Dabar gi besusirenka vos 10 mokinių. Savaitėj teturime tik 2 val. (ir tas dažnai atima šeštadieniais rengiami minėjimai ar šiaip parengimai). Tad ir stropiai lankantis, sunku daug ką išmokti. Todėl norint sulaukti šiokių tokių vaisių, mokytojai kviečia gerb. tėvus stropiau pristatinėti vaikus mokyklon ir talkininkauti, prižiūrint atlikinėjančius namuose lietuvių kalbos rašymo pratimus.

Be to, būtų gera, kad eiliniai šios apylinkės parengimai, kaip šokiai, krikštynos ir kt., nesutrukdytų šeštadieninės mokyklos. Suaugę į šokius, o jaunimas mokyklon! Susitarus gali vienas bent penkerių kaimynų vaikus mokyklon nuvežti. Tik daugiau gerų norų iš gerb. tėvų ir nebereikės vertėjo susikalbėti su savais vaikais.

Vasario 16-ta šioj apylinkėj buvo surengta KLB Delhi apyl. ir Tillsonburgo Ūkininkų klubo. Dar ir dabar girdėti gerų atsiliepimų apie minėjimo įvairią programą, o rengėjai džiaugiasi patenkinę tautiečius ir susilaukę gražaus pelno (247), kuris visas pasiųstas Tautos Fondui. Be to, minėjimo dalyviai pasiuntė Kanados Ministeriui Pirmininkui raštą, į kurį gautas gana prielankus atsakymas. Rašte, pasirašytam Ūkininkų kl. pirm. ir sekretoriaus, Min. Pirmininkas buvo prašomas ir toliau visada palankiai remti pavergtos Lietuvos reikalus bei reiškiama vilties, kad Kanados vyriausybė visada parems visų pavergtųjų mažų kraštų išsivadavimo bylą.

Iš min. pirmininko kanceliarijos į tai atsakė kovo 2 d. raštu sekretorius J. S. Cross, pavestas ministerio pirmininko, kuris dėkoja už raštą ir pavedęs pranešti, kad klubo prašymas Lietuvos reikalu perduotas ir užs. reikalų ministeriui. **P. A.**

Bus vestuvės. Langtonietė Ida Dambrauskaitė, duktė tabako ūkininko Dambrausko, susižadėjo su L. Ulbinu iš Niagara Falls. Jungtuvės numatomos balandžio 23 d. 11 val. Langtono bažnyčioje, o vestuvių puota Vengrų salėje Delhi, Ont.

VISUS
mielai kviečiame

atvykti ir susipažinti su naujomis

FORD ir MONARCH

1955 metų modelio automašinomis.

Visas informacijas suteiks ir mielai patarnaus

V. PESECKAS

Tel. OL. 2371, namų RE. 0067.

CHURCH MOTORS
1638 BLOOR ST. W., TORONTO

OAKVILLE, Ont.

Ford Motor Co of Canada, kad galėtų prisivyti gamybą, atsilikusią per 3½ mėn. streiko, laikinai padidino tempą, kaip ir buvo laukiama, įvesdama trečią — nakties pamainą. Naujų darbininkų tam tikslui pasamdė 1200. Kandidatų buvo kelis kart daugiau, tai kompanija turėjo didelį pasirinkimą. Energingasis Hamiltono klebonas kun. dr. Tadarauskas atsivežė visą būrį bedarbių ir, berods, visus — virš 30 vyrų įstatė į darbą. Šiaip jau ir mūsų padangėje, kaip ir visur Kanadoje "šapos", didelės ir mažos, gana lėtai juda. Kovo 13 d. Hamiltono liet. bažnyt. choras ir klebonas atlaikė pamaldas Oakvillės Šv. Andriaus katalikų bažnyčioje, kovo 27 d. rengia rekolekcijas. **Corp.**

WINNIPEG, Man.

Kovo mėn. 10 d. "TŽ" pranešime Winnipego Lietuvių aukos Tautos Fondui per neapsižiūrėjimą praleistos dviejų aukotojų pavardės: M. Januškos — $5.00 ir J. Malinausko $2.00.

Gerb. aukotojus už šią klaidą atsiprašome. **TFA Winnipege.**

VIENYBĖJE GALYBĖ

Taupyk Lietuviškame Kredito Kooperatyve "PARAMA".

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto. Tel. KE. 3027. Darbo valandos penktadieniais 7-9 val. vak.

Šeštadieniais nuo 1 iki 3 val. p.p.

KALBĖKIME FAKTAIS

"Neprikl. Lietuvos" sausio 12 d. Nr. 2(402), skyrelyje "Žinios iš VLIKo", atspausdinta korespondencija pavadinta "Reiškiniai, kuriais reikia susirūpinti". Korespondentas (hlj) verkšlena, kad KD blokas plečiasi ir stiprinasi VLIKe bei Bendruomenėje. KD bloką išvadindamas riestanagiais, nurodo ir kai kurių "faktų", būtent: Raud. Kryžius sukomplektuotas veik iš vienų L. Frontininkų. Vasario 16 gimnazijos mokomasis personalas esą taip pat komplektuojamas tiktai iš frontininkų, gimnazijoje esą globojami tiktai ateitininkai. Girdi, kai nėra objektyvumo, tai sunku reikštis varpininkams ir jaunalietuviams, arba žiežirbininkams, arba lietuvninkams. Gi nutoldamas nuo VLIKo, korespondentas skundžiasi, kad KD blokas bendruomenėje, nelabai skaitydamasis su priemonėmis, vedąs atkaklią kovą. Esą dabar, kai Stuttgartą apylinkės valdybą sudaro ne KD bloko žmonės, tai net ir BALFas "ateinąs talkon..."

Kad KD blokas, nesiskaitydamas su priemonėmis, būtų panaudojęs klastą bei apgaulę, arba priemones nesiderinančias su garbe, korespondentas jokio faktelio nenurodo. Plėstis ir stiprintis, tai jau kiekvienos grupės tikslas. Nemanau, kad blokas, kuriam korespondentas priklauso, neturėtų tokio tikslo. Partijos, organizacijos, arba draugijos stiprinimasis ir plėtimasis yra girtinas reiškinys. Svarbu tik, kaip ir kokiomis priemonėmis ir ar tai atitinka demokratiniams principams.

Nepriklausau jokiai politinei partijai bei grupei ir lygiai gerbiu kiekvieną partiją, kuri eina tiesiu demokratiniu keliu. Čia nenorėčiau vieną partiją - bloką girti, o kitą peikti, bet reiškiniai, kuriuos čia noriu pateikti, tegul priverčia susirūpinti kiekvieną rimtą lietuvį.

Įsigilinus į minėtos korespondencijos dvasią, tenka neabejotinai konstatuoti, kad autorius turėjo tikslą tik kiršinti vieną lietuvių dalį prieš kitą ir daugiau nieko. Kalbėdamas apie gimnazijoje globojamus tik ateitininkus, korespondentas sąmoningai nutyli, kad čia gražiai veikia bei turi gražias sąlygas evangelikų jaunimas, skautai, sportininkai, tautinio meno rateliai (kurie t. šokių grupės pasirodymu sužavėjo vokiečių publiką; tuo gėrėjosi net spauda. Ir tai buvo daroma ne ateitininkų, bet lietuvių tautos vardu).

Korespondentas su pasididžiavimu tvirtina, kad Bendruomenėje KD blokas neturįs daugumos. Iš ko tai korespondentas sprendžia? Kad lietuvių bendruomenės Vokietijos Krašto Tarybą ir Valdybą sudaro ne KD bloko žmonės, reikia su tuo sutikti, bet kaip jie čia atsirado, tai jau kitas dalykas..

Tikrai nemalonu rašyti, bet kai kažkas, prisidengęs trijų raidžių skliausteliuose slapyvardžiu, sąmoningai bando klaidinti visuomenę, tai jau tikrai tylėti negalima. Visuomenė turi žinoti, kur klasta ir kur tiesa.

Kalbant apie nesiskaitymą su priemonėmis reikia turėti ir faktų, iš kurių matytume, kaip ir kas su tomis priemonėmis nesiskaito.

Čia jau ir aš prieinu prie to punkto, kuris jau tikrai nemalonai nuteikia kiekvieną, tiesiog kelia susirūpinimą.

Kaip pavyzdį korespondentas nurodo Stuttgarto apylinkės valdybą ir patvirtina, kad ją sudaro ne KD bloko žmonės. Turiu pastebėti, kad ši apyl. valdyba p.m. sausio mėn. "Europos Lietuvio" Nr. 1 pasiskelbė esanti liberalinio nusistatymo ir laikantis platesnės bazės, negu PLB Statutas bei Lietuvių Charta. Esą to nusistatymo esanti ir Vokietijos Krašto Valdyba. Neliesdamas kitų apylinkių, ir aš noriu paimti pavyzdžiu tą pačią apylinkės valdybą ir supažindinti skaitytoją su jos veiksmais rodančiais kokiu būdu Bendruomenės Taryboje ir Valdyboje sudaryta dauguma.

Pereitų metų rugpiūčio 1 d. buvo renkama PLB Vokietijos Krašto Taryba. Garbės Teismas rugsėjo 20 d. Suttgarto apylinkės rinkimus ne tik pripažino negaliojančiias, bet, nežiūrint, kad viso krašto rinkimų daviniai buvo viešai paskelbti, net leido šiai apylinkei rinkimus pakartoti. Kad jos, kaip turinčios lemiamą reikšmę, rezultatai galėtų pakeisti jau išrinktos Tarybos sąstatą. Abejoju, kad Garbės Teismo sąstate būtų buvęs bent vienas KD bloko žmogus.

Stuttgarto apyl. valdyba pakartotinus rinkimus vykdė p.m. spalio 3 d. Stebėtojai bei rinkikai konstatavo, kad apylinkės valdyba rinkimus vedė nesilaikydam rinkiminių nuostatų, valdybos žodžiais tariant, pagal "platesnę bazę". Ir šie rinkimai buvo apskųsti Garbės Teismui. G. Teismas šią bylą nagrinėjo viešame posėdyje spalio 20 d. apyl. valdybos pirmininko p. Jauniškio bute. Teismui buvo įrodyta, tiek liudininkų parodymais, tiek dokumentais, kad Stuttgarto apylinkėje rinkimai į Krašto Tarybą spalio 3 d. buvo pravesti prasilenkiant su taisyklėmis ir demokratiškumo principais. Dar daugiau, kad jie buvo net klastojami. Teismo proceso metu paaiškėjo, kad tie Stuttgarto apylinkės (ne KD bloko) žmonės, norėdami pakeisti jau išrinktos Tarybos sąstatą ir balsuotojų procentą pakelti virš 100%, leido "pakartotinai" balsuoti ir kitų apylinkių nariams. Paprašius GT patikrinti rinkikų sąrašus, ar visi balsavusieji turėjo teisę balsuoti, Teismas atsisakė tai padaryti, nes esą praėjęs terminas (jokie aplinkraščiai ir Statutas termino nebuvo nustatę, net ir pats teismas nežinojo, kada toks terminas suėjo).

Nors buvo įrodyta, jog balsai iš rinkikų buvo renkami kelios dienos prieš rinkimų dieną, atiduodant juos rinkiminės komisijos nariams į rankas ir tik rinkimų dieną, pasislėpus nuo stebėtojų atskirame kambaryje, jie buvo sumesti į urną; jog kaikuriuose rajonuose rinkiminės komisijos nariai, be rinkikų žinios, surašė balsavimo korteles, t.y. atbalsavo už visus to rajono rinkikus, Garbės Teismas ir tokius rinkimus pripažino galiojančiais. Kad skaitytojui būtų aiškiau, kiek GT buvo objektyvus pacituosiu GT sprendime išdėstytų motyvų vieną pastraipelę:

"Taip pat ir Pr. Vaškio parodymas, kad balsavimo kortelės buvo pildomos jau ketvirtadienį (atseit rugsėjo 30 d.) nerodo, kad tą dieną jos buvo dedamos ir į urną. **Blogiau, kad Pr. Vaškys pildė ne tik savo, bet ir Greitaičio bei dar kai kurių kitų to rajono rinkikų korteles** (mano pabrėžta K. S.). Greitaitis, kaip ir kiti rinkikai, su tokia jų balsavatidavimo forma patys sutiko, todėl rinkikų valia iš esmės nebuvo pažeista. Tai rodo tik šių rinkikų nepakankamą demokratinių rinkimų formos supratimą. Tokia minėto rajono rinkiminė procedūra, įvykusi dėl rinkikų pasyvmo ir stebėtojų nepakankamo uolumo, nebūtų pateisinama. Gaila, kad šis rinkiminis trūkumas laiku nebuvo pastebėtas ir apskųstas, tad dėl jo Garbės Teismas neturi statutinio pagrindo daryti kokių nors išvadų".

Štai tau boba ir pyragai — rinkiminė komisija klastojo rinkimus, o Garbės Teismas kaltina rinkikus, kurie apie rinkimus gal išviso nieko nežinojo. Juk Greitaitis aiškiai Teismui pareiškė, kad jis apie rinkimus sužinojo tik po įvykusio fakto ir bandė protestuoti, bet rinkiminės komisijos buvo **sudraustas,** bet jau Garbės Teisme, pasižadėjęs sakyti teisybę, apie tai papasakojo. Jeigu p. Greitaitis buvo sudraustas, o kiti rinkikai išviso nežinojo, kad tokie rinkimai buvo, tai kuo teismas remdamasis tvirtina, kad klastojimas buvo daromas su rinkikų sutikimu?! Teismo proceso metu buvo atkreiptas Teismo dėmesys, kad BALFo šalpos reikalai yra apylinkės valdybos įtakoje ir šalpa naudojama rinkikų "sudrausminimui" (Šalpos komisijos pirmininkas L. Prosinskis buvo ir rinkiminės komisijos pirmininku). Arba vėl kurjozas — Teismas nagrinėja Stuttgarto apylinkės rinkiminę bylą dėl rinkimų netvarkos ir apgailestauja, kad tie rinkimai nebuvę apskųsti!

Porai savaičių praslinkus susirinko Krašto Taryba, kurią sudarė jau kitas sąstatas, negu po rugpiūčio 1 d. rinkimų paskelbtas ir jau dabar ne su KD bloko žmonių dauguma. Naujoji Taryba, lyg už nuopelnus partijai ir taip "objektyvų" sprendimą šio Garbės Teismo pirmininką Stepą Vykintą - Povilavičių ir Teismo narį dr. A. Rukšą, pasodino į Krašto Valdybos sostą, o Stuttgarto apyl. valdybos pirmininką M. Jauniškį — į Krašto Revizijos komisiją (Jie nebuvo Krašto Tarybos nariai).

Tai tik dalis tų faktų, kurie rodo, kaip kokio bloko žmonės veržiasi prie "valdžios lovio" ir paskui skelbia, kad Bendruomenėje daugumą sudaro ne KD blokas.

Tokie tad reiškiniai (tik jau ne KD bloko) privertė mane susirūpinti ir kartą atskleisti juos viešumai, nes anot (hlj) visuomenė turi tai žinoti.

Už faktus atsakau

K. Simanauskas.

Vokietija / Württ.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

JAV vyriausybė palengvino garantijų sudarymo procedūrą tremtiniams įvažiuojantiems pagal 1953 m. Refugee Relief Act. Sudarant garantijas per kurią nors iš iddžiųjų šalpos organizacijų, pvz. per NCWC, ChWS, NCL ir kt., nebereikės darbo įstaigos pažymėjimo, kad darbo garantija yra jos patvirtinta. Yra ir kitokių palengvinimų.

Garantijas gali sudaryti tik JAV piliečiai, bet darbo ir buto garantiją gali duoti ir ne pilietis. Jei garantijos sudaromos ne per šalpos organizacijas, tie palengvinimai negalioja.

Šaulių S-ga atgaivinta tremtyje, gavo valdžios pripažinimą JAV. Ji užregistruota kaip "The National Guard of Lithuania in Exile".

Dr. Pr. Raulinaitis, kuris persikėlęs iš Australijos įsikūrė Los Angeles, pradėjo verstis nekilnojamo turto pardavimu.

C. Modestavičius, buvęs Lietuvos kariuomenės majoras, mirė kovo 8 d. Brooklyne. Liko sūnus Clevelande ir duktė Čikagoje.

Tirs vlasovininkų perdavimą bolševikams? JAV veteranų sąjungos, turinčios 3 mil. narių, org. "American Legion Magazine" paskelbė J. T. Epsteino str., kaip amerikiečiai išdavė Sovietams vlasovininkus ir visą eilę kt. aktyvių kovotojų su komunizmu. Vokiečių spaudos žiniomis, JAV kongreso nariai T. Sheehan, Maden, Dindero, D. Flood ir kt., taip pat senat. W. Knowland pasisako už sudarymą spec. kongreso komisijos, kuri visą šį reikalą ištirtų ir paskelbtų viešai savo sprendimą.

VOKIETIJA

Memmingeno LB apylinkės pirm. kun. A. Bunga apie Vasario 16 minėjimą iš anksto paskelbė vokiečių spaudoje ir išsiuntinėjo bei išdalino 3000 vokiečių kalba gražiai atspausdintų kvietimų. Be to, išdalino 1500 egz. Lietuvos tikinčiųjų laiško popiežiui (atnešto partizanų iš Lietuvos 1948 m.) vokiečių vertimą "Hilferuf aus den Wäldern Litauens" (Pagalbos šauksmas iš Lietuvos miškų).

Minėjimo dieną į pamaldas St. Josef bažnyčioje susirinko apie 1200 žmonių, **daugiausia vokiečių, kurie drauge su lietuviais meldėsi už kenčiančią Lietuvą.** Iškilmingas pamaldas laikė abatas Vitalis Maier OSB, o įspūdingą pamokslą pasakė taip pat vokietis prel. R. Hacher, Augsburgo diecezijos pabėgėlių dvasios vadovas.

Iškilmingam minėjimo akte miesto salėje pirmiausia kun. A. Bunga pasveikino augštuosius svečius: abatą Vit. Maier ir daugelį kitų dvasiškių, Bavarijos parlamento atstovus: kunigaikštį Josef Fugger, ir J. Fickler, vyr. burmistrą dr. H. Berndl, landratą dr. K. Lenz ir kt.

Ypatingo vokiečių dėmesio susilaukė ir IT vedėjo M. Gelžinio kalba. Prelegentas labai iškalbingai nušvietė lietuvių tautos milžinišką kančią po sovietų jungu ir įspūdingais žodžiais apeliavo į Vakarų pasaulio tautas "būti krikščionybės kareiviais kovoje prieš komunizmą".

Šiltus žodžius lietuviams tarė ir svečiai: kunig. Fugger-Glott, J. Fickler, vyr. burmistras dr. H. Berndl ir kiti. Bet ypač jautriai kalbėjo abatas Vitalis Mayer, vadindamas Lietuvą "tauta po kryžiumi".

Meninę minėjimo dalį išpildė M. Budriūno ved. choras "Darna" ir vargo mokyklos mokiniai —taut. lietuvių šokiais. Šventę plačiai aprašė, su puikiais atsiliepimais, vokiečių spauda, smulkiai nupasakodama programos eigą ir kalbas, kai kur paryškindama citatomis ar pailiustruodama nuotraukomis.

Reikia paminėti, kad šventei ruošti daugiausiai iniciatyvos ir darbo paaukojo kun. A. Bunga ir muzikas M. Budriūnas. Šiuo kartu buvo ypatingas dėmesys kreiptas į vokiečius ir jų prieinamas žymiąsias asmenybes. Atrodo, kad tai pavyko net geriau, negu buvo tikėtasi. Dėka kelių privačių "ambasadorių", lietuviai laimi vis daugiau draugų kenčiančiai Lietuvai.

M. M. (ELI)

ITALIJA

URT valdyt. dr. P. Karvelis, grįždamas iš Romos, aplankė saleziečių vadovaujamą lietuvių gimnaziją Castenuovo Don Bosco, prie Turino. Joje šiuo metu mokosi apie 60 auklėtinių iš viso pasaulio. Iš dalies jau nutautęs jaunimas ten turi progą vėl gerai išmokti lietuviškai ir auklėtis lietuviška dvasia. Mokykla turi savo chorą ir orkestrą, prie jos veikia taip pat spaustuvininkų skyrius. Gimnazijos auklėtiniai ir mokytojai sudaro vieną šeimą, kurios visa atmosfera visiškai lietuviška. URT valdytojas mokomajam personalui ir auklėtiniams skaitė dvi paskaitas. Mokiniai ta proga suvaidino vaizdelį iš partizanų gyvenimo. Mokykla, būdama nuošaliai, labai pasigenda artimesnio ryšio su lietuviškąja visuomene ir labai džiaugiasi kiekvieno lietuvio apsilankymu.

AUSTRALIJA

Tarptautinėj skautų stovykloj Melbourne, prie Ramiojo vandenyno, ruošiasi dalyvauti ir lietuviai skautai, nes tai yra puiki proga iškelti Lietuvos vardui ir priminti pasaulio skautams apie komunizmo pavojų.

Alg. Rudys baigė Brizbanės un-te geologijos mokslus ir paskirtas į valdinę įstaigą.

Zigmas Budrikis baigė gamtos matematikos fakultetą Sydney universitete. Jis ir gimnaziją baigė jau Australijoje.

Canberros apyl. valdyba išsirūpino taip pat programą per radiją vasario 19 d.

Cabramaton 1948 m. atvyko Pališkių šeima. Jų 15 metų sūnus, kaip ir visi ateiviai, stojo dirbti iš pradžių į fabriką, vėliau prie statybos, o po 4 metų, t.y. turėdamas 19 m. nusprendė pradėti verstis savarankiškai. Jis išnuomavo 10 akrų žemės ir pradėjo vienas pats auginti pamidorus. Po poros metų jis jau galėjo nusipirkti tą pačią žemę bei automobilį ir pradėjo verstis bendrai daržovėmis. Dabar jis jau stipriai stovi, planuoja gerokai praplėsti savo ūkį ir pasistatyti patogius pagal savo skonį namus. Įdomu, kad jis savo ūky tebedirba pats vienas, tik derliaus nuėmimo metu pasikviesdamas pagalbon savo šeimos kitus narius, kurie tebegyvena mieste.

ROSE HEATING & TINSMITH CO.

Įrengia naujas, visų apšildymo rūšių krosnis: vandens, oro ar kombinuotas, kūrenamas anglimis, alyva ar gazu. Daro pagrindinius krosnių išvalymus (vacuum), nes nevalytos krosnys sudegina daugiau kuro ir neduoda šilumos. Atnaujina senus oil burnerius, krosnis, tvarko ir praveda naujas apšildymo šakas. Atlieka visus skardos darbus, deda vamzdžius nuo stogų vandeniui nubėgti. Įrengia vėsintuvus (fans) restoranams, dirbtuvėms, prausykloms ir virtuvėms.

DIDELIS PASIRINKIMAS. IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOS. DUODA GARANTIJAS.

543 Sherbourne St., Toronto. WA. 1-9758

SAV. E. J. ZALECKIAI.

Timon Hagen

Real Estate Broker

R.R. 2, NEWMARKET, ONT.

Telefonas Bradford — 152 Ring 32.

FARMS FROM $6.000 TO $100.000
SPECIALIAI KOVO MĖN.

95 akrų farma su 50x70 pėdų bankbarn ir 9 kamb. namas, viso tik $6.000. Įmokėti tik $3.000, toje kainoje įskaitoma yra — 300 bušelių javų; 25 tonos šieno ir 1 tona trąšų.

260 akrų tabako farma; ant šio vertingo sklypo yra 54 akrų auginimo teisės tabakui; 7 kamb. med. namas, bankbarn, did. šiltnamis, 7 kilnos, elektr. ir vanduo visuose pastatuose, taip pat ant 100 akrų priklauso extra namas, barnė ir šiltnamis. Vaikai gali eiti į katalikų mokyklą, nes randasi netoli. Įmokėti $10.000, labai didelės pajamos.

Prašoma kreiptis ar rašyti tik angliškai.

Mes turime taip pat įvairių daržovių, pieno, tabako ir kt. farmų.

Dabar galite lengviau, negu Jūs manote, įsigyti naują

Oldsmobile,

Chevrolet

ar vartotą auto mašiną

WESTON MOTORS

LTD.

Kreiptis S. VAINAUSKAS
Tel. MU. 3008

Šimtai mašinų pasirinkimui

Tarp kita ko...

Visokie dalykai krovėsi, krovėsi, krovėsi ir nuo jų mūsų širdys pasidarė vienas kitam taip nepalenkiamai kietos. Mes tenorėjome tik laimės, bet rinkomės daiktus ir krovėmės ant pečių, kol jie pasidarė nebepakeliami.
Jurgis Jankus, Namas geroj gatvėj, 249 psl.

. . .

Lietuvių Rašytojų Draugijos nariai (visuotiniu balsavimu) 1954 metų LRD-jos premiją pakyrė Jurgiui Jankui už jo prozos knygą "Namas geroj gatvėj" (išleistą Ventos Vokietijoje). Jankaus varžovas Jonas Aistis už atsiminimų knygą "Apie laiką ir žmones" gavo septyniais balsais mažiau.

Tokiu būdu Jankus tremtyje jau antrą kartą laimi šią išskirtiną premiją (anksčiau, Vokietijoje, 1948 m. — Švietimo Valdybos vardu pavadintą — už romaną "Naktis ant morų").

Premijuotoji knyga parašyta įprastu sklandžiu ir reljefingu Jankaus stiliumi, kaskart labjau atsisakančiu savo ankstyvojo impresionistinio subjektyvumo ir jausmingumo, vykusiai vystančiu gana komplikuotus intrygos supynimus ir atraizgymus ir aštriai iškeliančiu vieną — šiandien labai aktualią — idėją: meilė žmonėms ir meilė daiktams nėra du suderinami dalykai. Jieškant kompromiso tarp šių dalykų žlunga Jankaus knygos pagrindiniai veikėjai, negalėdami atsisakyti nei gerbūvio iliuzijos, nei tikrojo žmogiškojo kelio.

Tematiniai rasime daug panašumų su "Paklydusiais paukščiais", rasime taip pat ir identiškų personažų. Abi knygos buvo puolamos perdėtai baugščių moralistų dėl jų tariamo nešvankumo. Šių eilučių autorius jokio nešvankumo Jankaus kūryboj nerado ir norėtų įtarti, kad radusieji, turbūt bus patys tokias blogybes įprojektavę. Ne kiekvieną knygą, kurios negalima duoti jauniesiems skaitytojams, reikia išbraukti iš suaugusių lektūros. Taip elgiantis, teks pasaulinę literatūrą redukuoti į keliasdešimt tomelių.

. . .

Spaudoj užtikome žinią, kad LRD premija būsianti 500 dolerių. Anksčiau rašėme, kad pasitikime gera lietuvių gydytojų valia ir jų duosnumu kultūriniam reikalui. Pervertę dar kartą liet. gydytojų (šių metų premijos mecenatas) skelbimus Čikagos liet. dienraščiuose, nutarėme, kad jeigu kiekvienas liet. gydytojas būtų aukojęs bent 15 dol., premija būtų buvusi nepalyginamai didesnė. Nenorėdami abejoti liet. medikų gera širdimi, esam priversti tikėti, kad šiam kontinente liet. daktarams tikrai labai sunku verstis iš savo amato.

. . .

Tuo tarpu, kita gera žinia pasiekė mus. **Montrealyje, Lietuvių Akademinis Sambūris** (organizacija turi apie 35 narius) **pasiskelbė steigiąs Kanadoje Vinco Krėvės vardo literatūros premiją,** kuri bus pirmą kartą įteikta šiais metais Montrealyje už geriausią, dar nepremijuotą, grožinės liet. literatūros veikalą, išleistą laisvajam pasaulyje praeitais (t.y 1954) metais. **Premijos dydis — 500 dolerių.** Liet. Akad. Sambūris prašys Kanados liet. organizacijų šią tradiciją tęsti, sugestionuodamas ją perimti pirmoj eilėj įsisteigusiam Kultūros Fondui.

Taigi pirmas žingsnis jau žengtas. Keliasdešimt jaunų žmonių pasiryžo nebekalbėti, bet veikti. Tikimės, kad liet. visuomenė Kanadoje tokį jų pasiryžimą tinkamai parems.

Netrukus Liet. Akad. Sambūris paskelbs Jury komisiją ir premijos skyrimo nuostatus.

. . .

Penktasis "Literatūros Lankų" numeris jau pasiekė Kanadą. Jame randame šalia Vinco Krėvės nekrologo labai įdomų (tikriausiai susilauksiantį polemikos) principinį straipsnelį apie meno kivirčą su dorove "Asketų sukilimas" (Antano Jasmanto), Juliaus Kaupo novelę, Alg. Landsbergio komedijos ištrauką, Alf. Nykos - Niliūno, V. Prosčiūnaitės, Vlado Šlaito, Georg Trakl, Czeslaw Milosz, Julian Tuwin ir pigmėjų poezijos ir visą eilę recenzijų apie liet. rašytojų knygas. Numeris gausiai iliustruotas lietuvių ir užsienietių dailininkų darbais. Numerio kaina — 1 doleris.

Henrikai Nagys

Mažųjų auklėjimas

"Aš Lietuvą apeisiu, kolei gyvos,
Paleisiu dainą į miestus ir į kaimus.—
Skanduos ją dainiai mūšiuos, o augyvės
Namie vaikams ją dainuos saviems.
Iš tos dainos prie lopšio ir prie vygės
Išaugs už mūsų kaulus keršto žygis!"
Iš Adomo Mickevičiaus "Konrado Valenrodo" (Putino vert.)

Šiais žodžiais poetas vaidilos lūpomis paveda motinoms tautos karžygišką dvasią perteikti naujoms kartoms.

Taip, motina yra tautos tradicijų puoselėtoja ir pirmoji naujos kartos auklėtoja. Religinis, dorovinis ir tautinis vaiko auklėjimas turi prasidėti nuo pat mažens, šeimos židinyje. Fiziniai, moraliniai ir jausminiai saitai sieja vaiką su jo šeima. Šeima yra jo pirmiausiai ir geriausiai pažįstama aplinka. Įspūdžiai, vaikystėje įgytieji, turi nepaprastai didelės reikšmės visam vėlyvesniam žmogaus gyvenimui. Seniau mažai dėmesio buvo skiriama vaikui, fizinio išsivystymo ir protinio ugdymo atžvilgiu. Nuo praėjusiojo šimtmečio vidurio psichologų susidomėjimas vaiku vis auga. Savo tyrinėjimuose psichologai prieina išvados, kad pagrindiniai žmogaus asmenybės bruožai susiformuoja iki šešių metų amžiaus. Kasdieninis vaiko įpročių lavinimas, įsigijimas gėrio, blogio, tiesos ir grožio sąvokų, kuklumo, dosnumo, pagarbos kitų teisėms ir nuosavybei ugdymas, tinkami higienos įpročiai veda vaiką į normalios, sveikos ir kilnios asmenybės išugdymą.

Kiekvienai motinai ir bendrai tėvams, be abejo, rūpi gerai išauklėti savo vaiką. Meilės ir pasiaukojimo netrūksta. Tik gal per mažai tėvų vertinamas yra priešmokyklinio vaiko amžius, per dažnai pasitikima, kad vaikas savaime subręs, išaugs, arba perdaug paliekama mokyklai. Mokykloje vaikas įgyja daug naujų žinių ir, be abejo, dvasiniai bręsta, bet jo dvasinės raidos pradžia, jos šaknys siekia giliai jo vaikystę. Prieš mokyklą vaikas turi įsigyti savitvardos pagrindus ir išmokti elgtis gyvenamoj aplinkoj.

Tačiau ir labai rūpestinga ir sąmoninga šeima, ypač ateivių šeima svetimame krašte, dažnai nepajėgia viena atlikti sudėtingų auklėjimo ir ugdymo pareigų. Todėl ir yra reikalinga šeimai visokiariopa pagalba.

Patiems tėvams yra reikalinga pedagoginė literatūra. Kun. J. Gutausko "Vaiko Dievas ir religija" ir Vacl. Čižiūno "Tautinis auklėjimas šeimoje" turėtų būti skaitomos knygos kiekvienoje šeimoje, kur auga ar yra laukiamas vaikas.

Motinai ir vaikui yra reikalingos kai kurios pedagoginės priemonės. Žaislai turi būti parenkami tokie, kurie vaikui yra darbo įrankiai, kurie jį miklina, lavina ir žadina jo kūrybingumą. Reikalingi yra paveikslų leidiniai, pasakų ir eilėraščių knygelės. Tiems, kurie dar nemoka skaityti, paskaito tėveliai, o pradėjusiems skaityti nereiktų gailėtis kelių dolerių vaiko amžiui tinkamoms knygelėms nupirkti ar vaikų laikraštėliui užprenumeruoti. Kad įprastų iš mažens lietuviškai melstis, mažiesiems gerai patarnaus kun. St. Ylos maldaknygė "Vardan Dievo".

Labai daug galėtų padėti tėvams pedagoginiai rateliai ar pasikalbėjimai. Jie galėtų būti neoficialūs šeimyniški. Girdėjau apie vieną tokį jaunų motinų ratelį Brooklyne, NY, kur motinos nutarė rengti paeiliui savo namuose savo vaikams pašnekėsius ir žaidimus.

Pagaliau — vaikų darželiai. Vaikų darželis nėra šeimos pakaitas, bet tik šeimos talkininkas. Vaikų darželis yra psichologų ir pedagogų susidomėjimo vaiku praktiškas pritaikymas. Šių dienų socialinio gyvenimo sąlygose jis yra labai reikalingas. Jame dirba tam darbui pasiruošusios auklėtojos. Darželis gali turėti daugiau techninių priemonių vaiko kūno ir sielos galioms lavinti. Pagaliau darželyje vaikai sudaro sau lygių bendruomenę, kurioje bendradarbiaudamas vaikas lavinasi ir mokosi socialinio bendravimo dėsnių. Todėl darželis yra reikalingas ne tik už namų dirbančiųjų motinų vaikams, bet ir namie būnančiųjų, ypač jei šeimoje tėra vienas vaikas.

Neprikl. Lietuvoje, sekant Vakarų Europos kultūringąsias tautas, buvo gana daug darželių, ir jie dar daugiau būtų plitę, jei nebūtumėm praradę laisvę. Kaune p. Varnienė vedė Montessori sistemos darželį ir rengė kitas šios sistemos vaikų darželių vedėjas. Liet. Caritas, Liet. Kat. Moterų D-ja, Liet. Vaiko D-ja, Žiburio ir Šv. Vincento draugijos ir įvairios vienuolijos turėjo Kaune ir kituose miestuose ir miesteliuose savo darželius. Vienus lankė pasiturinčiųjų šeimų vaikai ir tėvai už juos mokėjo, kitus darželius išlaikydavo organizacijos arba parapijos, ir vaikai juos lankė nemokamai. Liet. Caritas buvo įsteigusi Moterų Socialinę Mokyklą, kuriai vadovavo dr. O. Norušytė, baigusi Lietuvos universitetą ir įsigijusi doktoratą iš priešmokyklinio auklėjimo srities Vienoje.

Šiame kontinente vaikų darželiai dar nėra labai išplitę. JAV vaikų darželių judėjimas prasidėjęs 1920 metais Prie daugelio mokslo įstaigų, kolegijų ir universitetų veikia vaikų darželiai pedagoginėms ir psichologinėms studijoms ir studenčių praktikai. Kiti vaikų darželiai yra vienuolijų arba privačių asmenų įsteigti ir vedami. Panašiai yra ir Kanadoje. Negaudami finansinės paramos nei iš valdžios, nei iš parapijų, nei iš visuomeninių organizacijų, jie išlaikomi tėvų mokesčiu, todėl platesnėms vaikų masėms mažai teprieinami.

Mums, lietuviams, vaikų darželiai dar labai svarbūs vaikų kalbos atžvilgiu. Jei tėvai, labai užsiėmę darbu, mažai turi laiko šnekėti su vaikais, tai darželyje vaikas gali ne tik išmokti gražiai, aiškiai kalbėti, bet ir įsigyti didesnį lietuvišką žodyną. Kai daugiau žodžių vaikas turės, tai, vėliau pramokęs skaityti, lengviau įkąs lietuvišką knygą ir labiau ją domėsis.

Toronte Šv. Kotrynos Seserys, o Montrealyje Švenč. M. Marijos Seserys įsteigė pirmuosius lietuviškus vaikų darželius. Tėvai, kurių vaikai lanko šiuos darželius, neabejotinai patars ir kitoms lietuviškoms šeimoms pasinaudoti seselių pagalba labai kilniame, bet ir labai atsakingame mažųjų ugdymo darbe. **S. F.**

Tu ir tavo vaikas

— Koks puikus pyragas! — pasigardžiuodama giria ponia X. Gal nepagailėtumėt recepto?

— Žavingas patiesaliukas! — Nuoširdžiai žavisi ponia Y. — O kad aš galėčiau tokį pasigaminti.

Tokių ir panašių šnekų išgirsi kasdien ir visur. Tačiau, (kaip nuostabu) niekad neteko girdėti klausiant:

— Ką tamsta darai su savo vaiku, kad jis, štai toks dar palyginti mažas, o bažnyčioje per visas mišias išsėdi, kaip senis?

Arba:

— Kaip malonu žiūrėti į tokią klusnią ir mandagią mergytę, kaip jūsų.

Iš tikro, mes klausiame, kaip iškepti, kaip išskalbti, kaip pasiūti, kaip išvalyti, nes norime viską, ką darome, padaryti ko geriausiai. Pagaliau tai ir nenuostabu, juk patyrimas įgyjamas. Kas neturi kuriai nors sričiai palinkimo ar gabumo, neretai ir pasisako, kad aš to nemėgstu, nemoku ar panašiai.

Įdomu, ar girdėjo kas kada nors, kad motina pasisakytų nemokanti tuo ar kitu atveju pasielgti su savo vaiku taip, kad gautųsi tikrai geri rezultatai?

Atvirkščiai, šį klausimą svarstant net klaiku darosi. Dažnai sutinki motiną, kuri šypsodama ir pasididžiuodama sako:

— O, jis manęs neklauso! Mūsų vaikas vaistų negeria! Mūsų vaikas tik tada eina į lovą, kai ir mes einame gulti. — Ir taip be galo.

Pasitaiko, kad tėvai jaučia, jog vaikas prie svetimų elgiasi ne taip kaip reikia ir subara jį. Vaikas trepteli koja, atsistoja išsaukiančioje pozoje ir akiplėšiškai žiūri tėvams į akis. Atseit, pakartok tai dar kartą ir pamatysi! Ir tėvai supranta, nebekartoja, nusisuka ir palieka vaiką — savo išpaikintą despočiuką — ramybėje. Neretai ir pasiteisina:

— Matote? Ir ką gali su juo padaryti!

Taip, mieli tėvai, jei pyragas, megstukas ar dar kas nors svarbiau, kaip jūsų vaikas, jo charakteris ir jo ateitis — nebėra ką toliau ir kalbėti. Rezultatai aiškūs:

Bažnyčioje dėl tavo vaiko netinkamo elgesio negalima susikaupti, svetainėje per minėjimą, koncertą, paskaitą ar vaidinimą tavo vaikas su kitu panašiu eina gaudynių ir lenktynių. Jie rėkauja, čiuožia, varto kėdes. Šokių metu valgydami ir gerdami lando tarp šokančių. Duona ir visi priedai išbarstomi ant grindų, gėrimai paliejami, ir t.t. ir t.t. Tu gi šypsais ir džiaugiesi.

Svečiuose tavo vaikas viską ima, traukia, krausto, glamžo ir mindo, tu gi — nė žodelio!

Ateina svečių pas tave ir viso dėmesio centras yra tavo vaikas. Būdamas valioj per dienas, jis nepriims jokių varžtų ir tada, kada tu gal labiausiai to norėsi.

Ne kartą pasielgsi visai atvirkščiai ir esant namuose svečių uždarysi vaiką virtuvėje, kad "nesipainiotų".

Taigi, planuojate naujus rūbus, naujus baldus, gal net namus. Tariatės (tėvai) vieni su kitais, kaip darysite, kur eisite. Vaiko gi, to ateities žmogaus auklėjimas yra daugiau nei pripuolamas. Supykai — apstumdei, netekai kantrybės — aprėkei, o norėdamas atsikratyti ar pasigerinti davei 5 centus komikui nusipirkti. Ir jei kas išdrįstų pasakyti, kad tavo vaikas neteisingai auklėjamas, arba, kad jame auklėjimo iš viso nesimato, toks drąsuolis būtų sutryptas ir paniekintas visais būdais ir visomis priemonėmis.

Blaiviau ir be ambicijų į šį reikalą pažiūrėję, patys įsitikinsite, kad, kaip yra geresnių už jus kepėjų, siūvėjų ir t.t., tai gal ir auklėtojų yra geresnių.

Jei tėvai bent retkarčiais pasvarstytų tą ar kitą auklėjimo problemą, padarytų vieną kitą bandymą, stebėtų, kaip vaikas reaguoja, darytų išvadas — jau būtų šis tas.

Kaip duona, rūbas ir pastogė — vaikui reikalinga ir tavo draugystė. Bendrauk su juo, gyvenk jo interesais, domėkis jo darbais ir pomėgiais. Surask jo reikalams bent valandą per dieną ir būk jo vyresnis draugas, Taip pat tenelieka jam ir tavo rūpesčiai svetimi. Žodžiu, bendrauk su juo, ieškok jo sielos, jo širdies ir eikit į gyvenimą ranka į ranką, tiek namuose, tiek svečiuose, tiek svetainėje, tiek gatvėje.

Atmink, kad geri papročiai ir gražus elgesys turi būti vaiko palydovais nuo pat lopšio. Niekada nesiremk pasiteisinimais, kad vaikas dar mažas, kad išaugs.

Augant vaikui auga ir jo įpročiai. Perauklėti gi paaugusį jau daug sunkiau. Pripuolamas, neplaningas auklėjimas bus, kaip kylis tarp tavęs ir tavo vaiko. Praeis dar keli metai ir tu nebesuprasi savo vaiko ir pats liksi jam svetimas.

Labai dažnai pasitaiko, kad kai vaikas atiduodamas į mokyklą, tėvai su palengvėjimu atsidūsta. Atseit, nuo mūsų galvos akmuo nusirito, dabar jau tesižino mokytojas. Jei kas nors negerai, mokytojas ir kaltinamas! Mokykla nieko gero neduodanti ir t.t.

Mokykla vargiai ką galės padaryti jei vaikas neturės gero ir planingo auklėjimo namuose. Pirmūtinis ir pagrindinis auklėjimo faktorius esate jūs — tėvas ir motina. Antras — mokykla. Tačiau tėvų ir mokytojų bendradarbiavimas yra **būtinybė.** Ne vien tada nueik į mokyklą, kada esi kviečiamas, bet eik pats ir teiraukis ir tarkis.

Geros pastangos gal iš tūkstančio vienos nueina niekais, o be tavo širdingų ir planingų pastangų retas pateisins tavo lūkesčius. **V. Šmaižienė**

Iš kultūros ir knygų pasaulio

Literatūrinę premiją $500 sumoje paskyrė Lietuvių Akademinis Sambūris Montrealyje už geriausią dar nepremijuotą 1954 metų lietuvių poezijos ar prozos veikalą, išleistą bet kuriame laisvo pasaulio krašte. Premija bus pavadinta "Vinco Krėvės vardo literatūrinė premija". Ją įteikti numatyta š. m. gegužės 15 dieną Montrealyje.

Bibliografijos reikalais. Bibliografija rūpinasi knygų surašymu bei aprašymu. Bibliografijos uždavinys — aprašyti spausdintuosius raštus pagal jų išorę ir turinį, juos klasifikuoti, skirstyti, daryti išvadas apie knygų gamybos augimą ar smukimą, apie jų santykį su visuomeninėmis žmonių gyvenimo sąlygomis, pažymi žymusis mūsų bibliografas prof. V. Biržiška. Tremtyje tą darbą atlieka dar 1945. XI. 11. Bavarijoje Memingeno mieste įsteigta Lietuvių Bibliografijos Tarnyba, kurios pastangomis surašyta jau apie 2.000 knygų ir brošiūrų, išleistų lietuvių laisvajame pasaulyje per 10 metų. VLIKas rado būtina palaikyti šią naudingą įstaigėlę, o svarbiausia — leisti jos parengiamą biuletenį "Knygų Lentyną". VLIKas šį biuletenį leidžia nuo 1951 m. antrojo pusmečio. Jis biuletenį leis ir šiais metais. Skaitytojai ras biuletenyje straipsnių apie lituanistikos bibliotekas įvairiuose kraštuose, 150 - 180 knygų aprašymą, apie 1.500 - 1800 svarbesnių straipsnių bibliografiją. Neveltui vienas JAV žurnalas trumpai apibūdino biuletenį: "norintiems rakto lietuviškiems reikalams susekti raštuose čia gal tiksliausias būdas — "Knygų Lentyna". Prenumeratos kaina 1955 m. palikta nepakeista: JAV ir Kanadoje metams $1.50, o kitose šalyse — $1.00. Pinigus siųsti: Lithuanian Bibliographic Service, 602 Harvey Str., Danville, Ill, USA. Ta pat proga visi knygų ir laikraščių bei žurnalų leidėjai prašomi siuntinėti nurodytu adresu savo leidinius. Visi šie leidiniai, įrašius ir paskelbus biuletenyje, perduodami Pasaulio Lietuvių Archyvui. Tie leidėjai, kurie norėtų, kad jų knygos ar period. leidinių straipsniai būtų paskelbti tarptautinėje bibliografijoje, JAV kongreso bibliotekos parengiamoje ir leidžiamoje, turi nepasigailėti dar vieno egzemplioriaus. Adresas: East European Accessions List, Lithuanian Section, Exchange and Gift Division, Library of Congress, Washington 25, D.C., USA.

Romano Guardini 70 m.

Garsusis vokiečių teologas, filosofas ir rašytojas mons. R. Guardini sulaukė 70 m. amžiaus. Jo tėvas buvęs italų kilmės, todėl ir pavardė itališka. Rašo jis vokiečių k. Žymi dalis jo veikalų yra išversta į kitas kalbas. Minėtini jo veikalai: "Liturgijos dvasia", "Viešpats", studijos apie Dostojevskį, šv. Augustino atsivertimą ir kt. Savo raštais jis turėjo didelės įtakos Vokietijos ir kt. kraštų katalikams. Jis yra vienas liturginio sąjūdžio pradininkų. Hitlerio laikais buvo pradėjęs dėstyti katalikų pasaulėžiūrą Berlyno un-te, bet buvo atleistas. Po karo buvo pakviestas į Tuebingeno un-tą, vėliau persikėlė į Muencheną, kur ir dabar dėsto filosofinius mokslus.

Redakcijai prisiųsta

Literatūros lankai, Neperiodinis poezijos, prozos ir kritikos žodis, Nr. 5, Buenos Aires, 32 p.

Siame Nr. rašo: J. Blekaitis, A. Jasmantas, Alf. Nyka - Niliūnas, Vl. Proščiūnaitė, Vl. Šlaitas, J. Kaupas, A. Landsbergis, Pr. Budrys; vertimų duoda H. Nagys (G. Trakl), J. Kėkštas (Cz. Milosz), A. BN. (iš pigmėjų poezijos), H. R. (Julian Tuwim).

Mūsų Vytis, PLSS vadų, vadovių ir akademikų skautų-čių laikraštis, Nr. 2(64), 1955 m. kovas - balandis, VIII metai, 78 psl.

Lietuvių Dienos, 1955 m. kovo mėn. 26 psl.

Rašo: J. Cicėnas, J. Jankus, K. Grigaitytė, dr. J. J. Bielskis, dr. Vl. Viliamas, Br. Raila, V. Tamulaitis, V. Adomaitis ir kt.

Alės Nakaitės kaimas

Daug Lietuvoje gražių vietų, turtingų vaizdais apylinkių. Zarasai, Anykščiai, Trakai, Pūnia. O kiek jų rado prof. Kolupaila? Jis visur rasdavo gamtos grožio deimančiukų, kaip Vaižgantas kūryboje. Lietuvoje gyvendami to grožio pilnai neišgyvendavom. Vaizdais, kaip kasdienė ruginė duona, buvo persisotinę. Prisimenu, kaip vieną gražų vasaros rytą kopiau į Pūnios piliakalnį. Vaizdas net nepoeto širdį vertė smarkiau plakti. Nemunas, Pūnios giria, o Nemuno krantų augštumas ir gražumas!... "Kaip čia gražu, dėduli! — sušukau pro šalį einančiam dzūkui. — "Palaipiok, ponali, čia 50 metų, pamatysi. Tik dusulį gausi". Nežinau dabar to dzūko likimo. Bet tikiu, kad čia lygiose asfalto gatvėse pasiilgtų Pūnios ir ją dažnai lankytų mintimis ir sapnais.

Rageliai — parapijos miestelis. Bažnyčia, mokykla, pieninė. Nieku neišsiskiria iš kitų vietų. Nepertoliausia Salos ir Svėdasai — grožiu kupini. Iš šių Rokiškio apylinkių kilo Alė Rūta ir poetas P. Kozulis.

Skaitau, atsiprašau, ne skaitau, bet ryte ryju, Alės Nakaitės premijuotą romaną "Trumpa diena", kuriame rašoma apie Ragelių parapijos kaimą. Gražu. Lengva. Malonu. Tikras mūsų kaimas, su savo rūpesčiais, vargais, mažomis intrigomis. Veikėjai savi, gyvi, paprasti. Jų rūpesčiai, pergyvenimai, sielos polėkiai, tokie artimi, malonūs, giminiški. Bronė, vyriausioji veikėja, iš piemenų rūbų išsiritusi pusmergė. Ji žino savo vertę. Ji instiktyviai junta savo pranašumą. Ji mato brėstantį joje grožį. Ji vertina, nes jai malonu, kad ją ne vieno bernioko žvilgsnis glosto. Tikiu, kad poetas Pranciškus ne vieną gyvą Bronę sukęs Ragelių gegužinėse.

"Trumpa diena" yra puiki, sklandi, be ypatingų stiliaus puošmenų, knyga. Lauki "Draugo", kad tvertum atkarpą ir sektum toliau mūsų išsiilgto kaimo alsavimą. Tikiu, kad ne vienos gabalėlis paklius į mūsų mokyklų knygas.

Tenka linkėti rašytojai ir toliau kurti. Negausi mūsų tremties kūryba, bet džiugu, kad joje randasi tikrų deimančiukų, kurie tiks atsikuriančiai Lietuvai. Iškirsta dešimtmečių kūrybinė spraga turi būti visomis priemonėmis tveriama. Gera knyga yra balzamas, gydąs dvasios žaizdas.

Tik vienas dalykas keistas. Niekas neklausia kur gyveno Don Kichotas, Don Juanas, Faustas, mūsų Kuprelis, Kurmelis, L. Vasaris. Jie gali būti autorių pagimdyti ir likti gyvi amžiais — negyvenę. Nevykusiam rašyme gyvu gyviausi veikėjai užmušami. Padaromas gyvųjų lelių teatras, kurios šokinėja pagal autoriaus norą, galvoja kategorijomis, bet lieka negyvos bekraujės ir bekūnės. Kiekvienas autorius kurį nors veikėją daugiau priartina prie savęs, duoda jam savo sielos dalį. A. Nakaitės veikėjai kol kas gyvi ir jos klausti ar jie paimti iš gyvenimo, yra keista. Skaitydamas matai. Aš mėgstu A. Baroną, bet kartais apsiviliu, kai jo bemoksliai veikėjai pradeda studentiškai filosofuoti ir kalba vien citatomis. Mūsų kaimas turi gilią ir gražia filosofiją, bet paprastai išreiškiamą, be dideliu mandrybių.

Tegu visada lieka gyvos Bronės, Amiljos, Jonai, Alponcai, nes tas turtina mus, o ne gyvi numirėliai lėlių teatre.

R. Medelis.

Diplomuotas teisininkas
V. SLEŽEVIČIUS
VERTIMAI IR TARPININKAVIMAS: SUTARTYS, NUOSAVYBĖS DOKUMENTAI, MORGIČIAI, PASKOLOS, EMIGRACIJA IR KT.
Kreiptis šeštadieniais iki 2 val. p.p.: 414 Bay St., Toronto, kamb. 107 (advokato ir notaro A. Lundy įstaiga), **tel. EM. 4-0425 arba vakarais: tel. KE. 4938.**

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telef.: OL. 8431 ir OL. 8432.

PAS TIP TOP TAILORS PIRKSI PASITIKĖDAMAS.

Seni klijentai, ar nauji — visi patenkinti ta pačia žema kaina, tuo pačiu individualiu aptarnavimu Kanados didžiausioje, seniausioje ir plačiausiais žinomoje siuvimo pagal užsagymą vyrų ir moterų rūbų firmoje. Krautuvės ir agentai kiekviename mieste nuo vandenyno iki vandenyno.

KANADOJE GERIAUSIOS RŪŠIES RŪBAI

Tip Top tailors

Netoli jūsų turi būti Tip Top krautuvė ar agentas.
T 34

TORONTUI, HAMILTONUI IR APYLINKĖMS.
Kontraktorius K. TRUMPICKAS
Įrengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatiškas. Įrengiami alyvos apšildymai (Oil Burneriai) į senas krosnis ir taisomi seni apšildymai.
Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekės gaunamos tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl **įrengimai daromi žymiai papigintomis kainomis ir išsimokėjimui dviems metams.**
Visi patarimai veltui.
Užsakymai priimami:
TORONTE: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951
HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. LI. 92035.

JEFFERY, JEFFERY & FROST
Advokatai, Notarai
91 Yonge St., Toronto
Telef. EM.6-5255
Prašoma kreiptis į
N. ČEPULKAUSKIENĘ

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
"Tėvynės Prisiminimai"
kiekvieną šeštadienį nuo 3 val. iki 4.15 po pietų iš
iš galingos TORONTO stoties CHUM BANGA 1050.
Programos vedėjas
J. R. SIMANAVIČIUS
77 Salem Ave., Toronto. Telefonas OL. 1274.

Velykinės atvirutės
- SPALVOTOS,
- LIETUVIŲ
- DAILININKŲ
- PIEŠTOS.

Kaina 10¢ su voku.
Jau galima gauti
Spaudos Bendrovėje "ŽIBURIAI", 941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada.

Būsite patenkinti

"SALADA" TEA
DĖŽUTĖSE arba MAIŠELIUOSE — tai yra
PUIKIAUSIA KANADOS ARBATA

NORĖDAMI PIRKTI AR PARDUOTI NEKILNOJAMĄJĮ TURTĄ KREIPKITĖS Į
DIDŽIAUSIĄ LIETUVIŠKĄ FIRMĄ

JOINT REALTY LTD.

899 BLOOR ST. W., TEL. OL. 6381 arba 1609 DUNDAS ST. W., TEL. OL. 7996, OL. 7997.

Indian Rd. - Bloor; 12 kamb., mūrinis, atskiras namas, vandeniu alyva šildomas, garažas, gerai užlaikytas, įmokėti tik $5.000. Likusi skola 10 metų. Skambinti Žulys, OL. 6381.

$13.500, Bloor - Rusholme; 8 k., mūrinis namas, didelis kiemas, vieta garažui, dvi modernios virtuvės, vienas atviras morgičius balansui. Skambinti B. Sergautis, OL. 6381.

$14.900, High Park; 8 kamb. ant dviejų augštų, vandeniu alyva šildomas, garažas. Skambinti: Paleckis, OL. 6381.

$5.000 įmokėti, netoli statomos bažnyčios, 8 kamb., gerų plytų namas, vieta garažui. Skambinti: B. Marijošius, OL. 6381.

Bloor - Pauline, 8 kamb. mūrinis, geram stovy, 2 garažai, pilna kaina $14.000. Skambinti: Krilavičius, tel. OL. 6381.

Prie naujai statomos bažnyčios, 6 kamb. atskiras, mūrinis namas, alyva šildomas, tik $4.000 įmokėti. Skambinti: Kaškelis, OL. 6381.

Rusholme - College, 8 kamb., mūrinis, 2 virtuvės, 2 vonios, garažui vieta, pilna kaina $15.000. Skambinti: Jucevičius, OL. 6381.

College - Concord, $7.000 įmoketi, labai gero mūro, 11 kamb. ir 2 sunrūmiai, atskiras namas, vandeniu alyva šildymas, 2 garažai, $325 nuomos į mėnesį. Labai geras pinigų investavimas. Tinka daktarui, įstaigoms ir biznių. Skambinti: V. Plioplys, OL. 7996.

Dundas - Dupont, 10 kamb., atskiras mūrinis dupleksas, per du augštus, garažas, pilna kaina tik $15.000. Skambinti: Budreika, OL. 7997.

Parkdale, 8 kamb. atskiras mūrinis namas, garažui vieta, vandens alyva šildymas, pilna kaina $15.000. Skambinti: Rimkevičius, OL. 6996.

Roncesvalles - Howard Park Rd., 8 kamb., geras mūrinis namas, tikrai geras pirkimas, tik už $16.500. Skambinti: Barcevičius, OL. 6977.

Glenlake - Keele, 11 kamb., atskiras, mūrinis namas, garažas, geras namos ir pajamos už $20.000. Skambinti: V. Lunys, OL. 6996.

Dundas - Queen, 10 kamb., mūrinis, garažui vieta, 3 virtuvės, tikras pajamų namas už $15.500. Skambinti: Pošius, OL. 6997.

High Parke, 6 kamb., atskiras, mūrinis, geram stovy namas, pilna kaina $17.500. Skambinti: J. Baltakys, OL. 7996.

High Parke, 7 kamb., atskiras, mūrinis namas, privatus įvažiavimas, garažas, alyvos šildymas, pilna kaina $17.900. Skambinti: Maciunskas, tel. OL.7997.

High Parke, 10 kamb., atskiras, mūrinis namas, trys virtuvės, geram stovy, pilna kaina $18.000. Skambinti: Kriaučeliūnas, OL. 7996.

High Parke, 10 kamb., atskiras, mūrinis dupleksas, tuojau galima užimti, patogus nuomavimui ir pačiam gyventi, tik už $20.000. Skambinti Beržanskis, OL. 7996.

$35.000, biznio namas; Dundas - Dufferin rajone; "Snack-Bar" ir visi įreng., mašinos ledams - Ice Cream gaminti. Nuomos $400 per mėnesį; sukant biznį pačiam savininkui pajamos būtų dar didesnės; įmokėti apie $10.000; vienas morgičius balansui 10-ties metų. Skambinti: Senkus, tel. OL. 7996.

KASDIEN NAUJŲ NAMŲ, PASKAMBINKITE IR PASITIKRINKITE, NES NEVISADA GERUS NAMUS SPĖJAME PASKELBTI.

Joint Realty Limited

Mann & Martel

REALTORS

1. Siūlome plačiausią namų pasirinkimą visame Toronte.
2. Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.

J. TAMULIONIS
1245 BLOOR ST. W.
Įst. tel. OL. 8481. Namų OL. 8074.

ANTANAS MIČIŪNAS
1245 BLOOR ST. W.
TEL. OL. 8481. Namų LA. 2143.

$4.000 įmokėti. Dundas - Brock, 11 didelių kambarių, atskiras mūrinis, 2 virtuvės, vandens - alyvos šildymas, viena atvira skola 10-čiai metų, 2 garažai.

$3.500 įmokėti, Geoffrey - Roncesvalles, 6 puikių kambarių, mūrinis namas, moderni virtuvė, alyvos šildymas, vieta garažui. namas be skolų.

$4.500 įmokėti, Bloor - Beresford, 6 gerų kambarių, atskiras, mūrinis namas, moderni virtuvė, vandens alyvos šildymas, viena skola 10-čiai metų balansui, garažas.

$6.000 įmokėti, Sunnyside - Howard, 8 didelių kambarių, atskiras, mūrinis, moderni virtuvė, 3-čiam augšte, vandens alyvos šildymas, labai geras namas, viena skola balansui.

$8.000 visa kaina. Bloor - Dufferin, mėsos krautuvė, puikioj vietoj, apie $2.000 savaitinė apyvarta. Vienas kambarys šalia krautuves ir 6 kambarių butas viršuje.

$2.500 įmokėti, 11 kambarių namas. Randasi geram nuomavimo rajone — Parkdale. Tikrai geras pirkinys.

$14.500 pilna kaina, 9 kambarių atskiras, plytų namas. 3 virtuvės, alyva apšildomas, įvažiavimas iš linijos. Geras morgičius, Parkdale rajone.

$4.000 įmokėti, 6 kambarių plytų namas, moderni virtuvė, įvažiavimas, dideli kambariai, alyva apšildomas. Randasi Roncesvalles - Geoffrey raj.

$5.000 įmokėti, 9 kambarių atskiras plytų namas, alyva apšildomas, 2 virtuvės. Randasi College - Gladstone.

$9.000 įmokėti, krautuvė ir 7 k., judriausioje Toronto gatvėj — Bloor prie Dufferin. Dėl tolimesnių informacijų prašau paskambinti.

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAMS!
Skubiai reikalingi Roncesvalles - High Park ir Bloor rajonuose 6 - 8 kambarių namai. Dauguma mūsų pirkėjų sutinka duoti gerą kainą su augštu įmokėjimu. Prašome skambinti dar šiandien!

A. W. FARLINGER

REAL ESTATE
587 BLOOR STREET WEST. — TORONTO
Seniausia pirkimo — pardavimo įstaiga Toronte,
turi ofisus visose miesto dalyse
Sudarome geriausiomis sąlygomis morgičius per mūsų morgičių departamentą.

KELETAS PAVYZDŽIŲ:

$3.500, Rusholme Rd. - College, atskiras, mūrinis, 8 kamb., kietos grindys, kambariai nepereinami, dvi virtuvės, alyvos šildymas, garažas.
$3.000 įmokėti, Runnymede - Annette, 6 kamb. mūrinis, gero plano, moderni virtuvė, labai patogus apsipirkimas ir susisiekimas.
$4.000 įmokėti, Roncesvalles - Grenadier, 7 kamb. per du augštus, mūrinis, dvi virtuvės, alyvo šildomas, du garažai.
$3.000 įmokėti, High Park prie Roncesvalles, mūrinis, 8 kamb., pusiau atskiras gero mūro, garažas, skola yra labai geromis sąlygomis ir ilgam terminui.
$4.000, High Park rajone, mūrinis 9 kamb., gero plano, garažas.
$5.000 įmokėti, Parkdale rajone, mūrinis, 10 kamb., atskiras, vandeniu ir alyva šildomas, privatus įvažiavimas, arti susisiekimo.

Jei tie namai Jums nepatinka — nepirkite, bet būtinai paskambinkite mums, kad sužinotumėte kick mes turime pardavimui namų ir kur jie randasi.

S. KUZMAS

Office OL. 6357. Namų LA. 4129

ADAMONIS & BUDRIŪNAS

"DISTRICT ESTATE BROKERS"

NAMAI PARDAVIMUI: — įvariose Montrealio dalyse;
PASKOLOS: — 5½% užbaigt. namams ir iš 6% statybos eigoje;
Patarnavimas paskoloms iš 6% be atskiro atlyginimo.
ŽEMĖ PARDAVIMUI: — Pavieniai lotai ir didesni plotai;
ŪKIAI PARDAVIMUI: — Montrealio apylinkėje;
DRAUDIMAS: — Pastatams ir kt. objektams nuo nelaimingų atsitikimų
Pirmosios Montrealy lietuvių Real Estate tikslas — Jums padėti!

Agentai: A. Markevičius – OR. 1-9816

Įstaiga: 177 SHERBROOKE ST. W., Telef. PL. 8501
Darbo laikas: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.
Res.: P. ADAMONIS PO. 6-6495. A. BUDRIŪNAS RA. 7-2690.

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes; sudaranti paskolas; veltui suteikianti informacijas apie parduodamus namus, paskolas, biznius ir tt.

BIURAI:
2390 Bloor Street West, Toronto
863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškit manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA
REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Telefonas: 9-3558

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
Teisininkas — Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

DĖMESIO!
Lietuvis Elektros — Radio Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatau:
europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ar tiesiogines sroves motorus.
Be to, apimu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.
Skambinti telef. KE. 1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

ŠVARA – GYVENIMO PAGRINDAS!!!
Valymas rūbų naujausiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Specialybė:
Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama.
Pasiimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:
138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557
30 metų valymo patyrimas

GERIAU PAS LIETUVĮ, NEGU SVETIMTAUTĮ!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas.
PATARIMAI DUODAMI VELTUI
Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai
Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai
561 - 567 KEELE ST. TEL. JUnction 4773
1½ Block South of St. Clair Namų tel. CE. 1-3444
TORONTO, ONT. Sav. G. KERAITIS

A. MORKIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 BLOOR ST. W. TEL. OL. 8450.

Pirmasis ir vienintelis lietuvis Toronte REALTOR, priklausantis Toronto Real Estate Board & National Association of Real Estate Boards.

TODĖL:
1. Didžiausias pasirinkimas namų ir biznių, nes mes gauname iš Real Estate Board'o kooperatyviniai listinguotus viso Toronto namus, biznius, įvairiais įmokėjimais ir įvairiomis kainomis.
2. Geriausios sąlygos paskoloms gauti ir morgičiams užtraukti.
3. ĮSITIKINIMUI, — prieš perkant ar parduodant namą ar biznį, malonėkite paskambinti.

DĖMESIO!
Lietuvio IGNO ASTRAUSKO
batų krautuvė
Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir platous EE—EEE dydžio.
1414 Dundas St. West. Toronto
Tel. KE. 3881

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

Pirmą kartą Kanadoje!

Pasaulyje garsūs vokiečių "54" modelio High-Fidelity AM ir FM radijai
SABA, KOERTING, BLAUPUNKT GRUNDIG.
Garantuojamas viso pasaulio trumpųjų bangų priėmimas.
Specialiai pagaminti Kanadai
Atvykite, pademonstruosime veltui. Garantuoti pataisymai, atliekami specialistų radijo mechanikų.

ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO.
926 Dundas St. W., Toronto - EM. 4-1633
(priešais šv. Jono Krikštytojo lietuvių bažnyčią)

Taip pat pas mus yra didžiausias pasirinkimas gintaro išdirbinių ir kitų dalykų bei dovanų iš Vokietijos, Šveicarijos, Švedijos, Japonijos ir kitų kraštų.

J. J. ELLIS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. ME. 2471

Perkant ar parduodant bet kokią nekilnojamą nuosavybę, paskambinkite į šią lietuviams gerai žinomą firmą. Sukeliami morgičiai bei sudaromos paskolos labai mažu procentu. Turime didelį pasirinkimą namų, biznių, farmų, sklypų ir tt. visuose Toronto rajonuose.

DOVERCOURT - BLOOR,
$2.000 įmokėti, pusiau atskiras, 6 kambarių namas, alyvos šildymas, didelis kiemas, galimybe garažui, labai švariai užlaikytas viduje.

VAUGHAN - OAKWOOD,
$3.000 įmokėti, šiurkščių plytų, 5 kambarių, vieno augšto namas, vandeniu alyva šildomas, moderni virtuvė, modernė 4 dalių vonia, garažas su šoniniu įvažiavimu, šiltadaržis, viena skola balansui.

GLADSTONE - COLLEGE,
$3.500 įmokėti, pusiau atskiras, gero mūro, 8 nepereinamų kambarių namas, 2 modernios virtuvės, dvigubas garažas.

ATLAS - VAUGHAN RD.,
$4.000 įmokėti, atskiras 6 nepereinamų kambarių namas, alyvos šildymas, moderni virtuvė, didelis gražus kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu.

DURIE - BLOOR,
$4.000 įmokėti, atskiras šiurkščių plytų, 7 kambarių per du augštus namas, kvadratinis planas, 2 modernios virtuves, moderni 4 dalių vonia, vandeniu - alyva šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu, įkainuotas skubiam pardavimui.

LANSDOWNE AVE.,
$4.500 įmokėti, atskiras 9 nepereinamų kambarių mūrinis namas, vandeniu alyva šildomas, 2 modernios virtuves, 2 vonios, garažas su privačiu įvažiavimu.

SUNNYSIDE - RONCESVALLES,
$5.000 įmokėti, atskiras 8 kambarių plius 3 kambariai rūsy, kvadratinis planas, vandeniu - alyva šildomas, 3 virtuvės, didelis kiemas, garažas su šoniniu įvažiavimus.

MARION - RONCESVALLES,
$5.000 įmokėti, gero mūro, 8 kambarių dupleksas, alyvos šildymas, 2 modernios virtuvės, 2 vonios, didelis kiemas, įvažiavimas.

WINDERMERE - BLOOR,
$6.000 įmokėti, atskiras 7 kambarių per du augštus namas, kvadratinis planas, alyvos šildymas, moderni virtuvė, gražus kiemas, garažas su šoniniu įvažiavimu.

HAVELOCK - BLOOR,
$6.000 įmokėti, gero mūro, 9 nepereinamų kambarių namas, 3 virtuvės, gražios grindys, namas puikiome stovyje, didelis kiemas, gero pajamų namas.

INDIAN RD. - BLOOR,
$6.000 įmokėti, atskiras gero mūro, 9 kambarių ir 2-jų saulės kambarių namas, kvadratinis planas, vandeniu - alyva šildomas, 2 virtuves, 1 - 3 dalių ir 1 - 2 dalių vonios, garažas su šoniniu įvažiavimu.

WINDERMERE - BLOOR,
$6.000 įmokėti, atskiras 6 kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas, alyvos šildymas, moderni virtuvė, garažas su šoniniu įvažiavimu.

P. KERBERIS

Namų tel. LL. 1584.

P. GRYBAS

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ
KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 – OL. 8444
579 College St. (kampas Manning) OL. 2324, – OL. 2325

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

$3.000 įmokėti, 7 k. mūrinis, 2 virtuvės, alyva šildomas, 2 garažai, namas visai gerame stovyje. Prašoma kaina $15.500. Crawford - College.

$4.000 įmokėti, 6 k. mūrinis, atskiras, kvadratinio plano namas, 2 virtuvės, alyva šildomas, turi privažiavimą. Pilna kaina $15.500. St. Clair - Bathurst.

$4.000 įmokėti, 8 nepereinami k., gerų plytų name; 2 virtuvės, alyvos šildymas, privažiavimas. Prašoma kaina $15.500, Havelock - Bloor.

$5.000 įmokėti, 8 k. mūrinis, alyva šildomas, 3 virtuves, 2 garažai. Prašoma kaina $16.000, Concord - Bloor.

$5.000 įmokėti, 8 k. mūrinis, pusiau atskiras, vandeniu - alyva apšildomas namas, dvi virtuvės. Prašoma kaina $16.500. Glenlake - Indian Rd.

$2.500 įmokėti, 8 k. dviejuose augštuose, 2 virtuvės, vandeniu šildomas, garažas. Pilna kaina $12.500, Bathurst - College.

$6.000 įmokėti, 8 k. atskiras, mūrinis namas, alyva - oru apšildomas, pilnas, geras rūsys, privažiavimas Oakwood - St. Clair rajonas.

$2.000 įmokėti, 8 k. dviejuose augštuose, dvi virtuves, labai erdvūs kambariai, naujai dekoruotas, balansas, vienai atvirai skolai, 10-čiai metų. Pilna kaina $11.700.

$8.000 įmokėti, 9 k. mūrinis, atskiras, kvadratinio plano namas, vandeniu - alyva apšildomas, didelis kiemas su privažiavimu, viena atvira skola balansui 8-iems metams. Prašoma kaina $20.9000. Rusholme Rd. - Bloor.

$5.500 įmokėti, 9 k. atskiras, aštrių plytų namas, alyva apšildomas, 2 virtuvės, garažas. Privažiavimas. Pilna kaina $18.000. Viena atvira skola balansui, 7-iems metams. Rusholme Rd. - Bloor.

$7.000 įmokėti, 9 k. mūrinis, atskiras, vandeniu - alyva šildomas, 3 virtuvės, privažiavimas. Prašoma kaina $19.500. Roncesvalles - High Prk.

$3.000 įmokėti, 6 kamb. mūrinis, kvadratinio plano namas, dvi modern. virtuvės, galimybe garažui. Parkdale rajonas. Prašoma kaina $13.500.

$4.000 įmokėti, 8 kamb. mūrinis, pusiau atskiras, alyva šildomas, mod. virtuvė, 4 dalių vonia, garažas. Bloor - Indian Rd. rajonas. Prašoma kaina $15.5000.

$4.000 įmokėti, 6 kamb. gerų plytų namas, vandeniu alyva šildomas, garažas. $15.300 pilna kaina. Oakwood - St. Clair.

$6.000 įmokėti, 10 kamb. mūrinis, atskiras, kvadratinio plano namas, vandeniu alyva apšildomas, 2 virtuvės, garažas, 10 metų atvira skola. Geoffrey - Roncesvalles. Prašoma kaina $20.900.

$3.000 įmokėti, 8 nepereinami kambariai, mūrinis, alyva šildomas, su garažu. $13.900 prašoma kaina. Dovercourt Rd. - Queen.

$2.000 įmokėti. 10 nepereinamų kamb. mūrinis namas, 2 virtuvės, 2 vonios, alyvos šildymas, reikia vidaus remonto. Pilna kaina $14.000. Dundas - Dovercourt Rd.

$5-6.000 įmokėti. 7 k. puikus, mūrinis namas, apšildomas vandeniu - alyva, moderni virtuvė, garažas. Viena skola balansui. Rusholme Rd. - Dundas.

$10.000 įmokėti ir daugiau, nauji 14 kambarių tripleksai. Bloor ir St. Clair rajone. Moderniškai įrengti, geruosee išnuomavimui rajonuose, nesunkios išmokėjimo sąlygos. Tikrai verti dėmesio objektai.

$5.000 įmokėti, 6 nepereinamų kambarių, mūrinis, atskiras, vand. - alyva šildomas, moderni virtuvė, geros mokėjimo sąlygos. Rusholme Rd. - College. Pilna kaina $17.000.

$5.000 įmokėti, viena skola balansui, 9 erdvūs kambariai, 2 virtuvės, alyva šildymas, privažiavimas ir garažas. Namas tikrai gerame stovyje. Pilna kaina $18.-700. Beatrice - College.

DĖMESIO STATYBININKAI!
Turime gerą pasirinkimą įvairaus dydžio sklypų, miesto ir užmiesčio rajonuose. Skambinti VLADUI IVANAUSKUI, tel. OL. 8443.

Turime daugelį kitų labai gerų ir įvairiomis kainomis bei įmokėjimais namų, kurių dėl vietos stokos neįmanoma paskelbti.

V. JUČAS OL. 2324
V. PALIULIS OL. 2325
R. Kupreviciene OL. 2325
VI. Ivanauskas OL. 8443
D. KAROSAS OL. 8444
J. BUCANTAS OL. 8443

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

Parduodu ir įstatau naujas krosnis ir oilburnerius.
Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų.
Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.
Pranešu savo naująjį adresą:

999 College St., Toronto. Tel. OL. 6123

ANT. JUOZAPAITIS.

Lietuvio elektros ir apšildymo kompanija

DEDA NAUJAS APŠILDYMO KROSNIS:

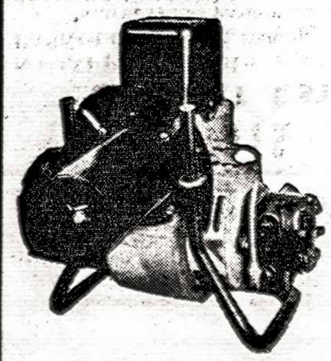

★ Vandens ir oru apšildymo,
★ Paprastas ar "Air Conditionning",
★ Perstato apšildymą iš anglių į alyvą.
★ Taip pat atlieka įvairiausius elektros instaliacijos darbus.

Pigiausios kainos.
Darbas atliekamas gerai ir sąžiningai.
Išsimokėjimo sąlygos — 24 mėn.
Techniški patarimai veltui.

Smitas Electric and Heating Co.

71 BEATY AVE., TORONTO - Tel. OL. 8719.

Naujų mašinų ir sunkvežimių
PARDAVIMAS
• CHRYSLER — PLYMOUTH — FARGO

HUDDLESTON MOTORS CO. LIMITED

2803 DUNDAS STREET W. (prie KEELE)
TEL. RO. 2-8333

Puikus garažas, atliekami visi remonto darbai.

Lietuvių kalboje visas informacijas suteiks kvalifikuotas auto mechanikas BRONIUS ZOLPYS.

Bijo ir dovanas duodančių

Jungtinės Tautos visada turi didesnės ar mažesnės reikšmės problemų. Vienos jų išsprendžiamos gana greitai, nesunkiai, kitos visada tik tebesvarstomos, dar kitos eigos visiškai negauna (pavergtųjų protestai, pagalbos šauksmai) ir dar vienos rūšies reikalai skelbiami viešai ir atvirai.

Štai, ir dabar JT valdantieji susirūpinę ir nebežino ką daryti su 3 mil. dolerių, kuriuos JT iždan supylė... sovietai. Kaip žinome, JT turi gana gausią administraciją, tvarkančią taip vadinamų, atsilikusių valstybių reikalus, jas šelpia, padeda visais įmanomais būdais siekti geresnio gyvenimo ir greičiau pasisavinti įvairiausius civilizacijos ir kultūros davinius. Tą fondą išlaiko visos JT narės, daugiausia į ji sumoka, be jokio abejojimo, JAV, kurios pirmosios pasiskubina visur ten, kur tik liečiami kokios nors rūšies humanitariniai darbai. Ilgą laiką tą darbą sabotavo Sovietų Sąjunga, bet ir toji, pamačiusi, kad kai kas gana piktokai dėl to pradėjo šnairuoti "proletarinės" valstybės link, persigalvojo ir nuo 1953 m. pradėjo kasmet įmokėti po 4 mil. rublių, arba 1 mil. dolerių. Taigi, už 1953, 1954 ir šiuos metus rusų inašai ir sudaro 3 mil. dolerių krūvą. Bet, blogiausia, jog niekas iš pagalbos reikalingųjų nenori tos sovietinės dovanos. Kodėl?

Paprastai, bet koks "atsilikęs" kraštas gali kreiptis ir prašyti: techninės pagalbos, patarimų, prašo priimti į kitą kraštą savo studentų pasitobulinti arba gali pirktis reikalingų įvairių žemės ūkio mašinų, padargų ar joms dalių. Gi į sovietus visi žvelgia gana bailiomis akimis ir be pasitikėjimo. Žinoma, jog jei pasiprašysi sovietinės paramos, vietoje technikų susilauksi šnipų bei penktosios kolonos agentų, jei pirksi mašinas, tai jau kaip ir tikra, kad niekad nebus galima gauti dalių joms pataisyti, gi jei siųsi savo akademikus pasitobulinti, rasi, grįš jau raudonomis bacilomis užsikrėtę. Ir taip susidaro padėtis be išeities. Yra raudonųjų pinigai, lyg ir parodyti gražūs norai, bet niekas tuo nenori naudotis. Net jei kas ir prašytų pinigų, beveik tikras dalykas, kad niekur tų rublių negautų iškeisti, o su rusiškomis "bumaškomis" tik jau toli nenuvažiuosi ir nieko gero neatliksi.

Gi iliustracijai prisimintina, kad JAV 1954 m. atsilikusiųjų tautų paramai, per JT sumokėjo net $13.800.000, kurių bent dalį gauti savanorių labai daug. Su tuo, aišku, nesaistomi jokie reikalavimai iš gavėjo pusės. Gi rusiška gudrumą ir šykštumą matydami, bei suprasdami grynai propagandinį sovietinį mostą, JAV kai kurie senatoriai ir kongreso nariai šiemet jau nelabai noriai linkę balsuoti už naujų sumų skyrimą tam reikalui. Vis dėlto prez. Eisenhoweris prašo tautos atstovų 1955 metais skirti bent 8 mil. dolerių, t.y. pusę tos sumos, kuri buvo anksčiau numatyta išleisti neturtingų kraštų sąskaiton.

O sovietiniai pinigai ir toliau laikomis JT ižde, laukiant gal kas ir susigundys. Beje, kažkas buvo pasiūlęs, jog raudonieji tuos pinigus paskirtų tikrai sunkiai vargstantiems Kremliaus satelitiniams kraštams, bet Maskva išdidžiai atsakiusi, jog pas juos visko yra, visko perteklius, visi gyvenų laimingi ir patenkinti ir vargas bei skurdas tegali klestėti tik kapitalistinėje sistemoje. Kaip tik dėl to visko "pertekliaus", tikriausiai, buvo įsakyta albanams ir toliau maitintis tuščia propaganda ir melo žodžiais, bet griežtai atsisakyti amerikiečių siūlomų grūdų. Sovietinis režimas juk sugeba ir išverkiančiųjų išspausti "džiaugsmo ir padėkos" šypsenas.

Al. Gimantas.

Ką skelbia apie tremtinius Lietuvoje

Tremtiniai dar gerai atsimena, kaip po karo būgštavo, kad sąjungininkai jų neatiduotų bolševikams, atsimena, kaip po stovyklas važinėjo politrukai, kalbindami grįžti, kaip net pavardėmis buvo kviečiami grįžti per radiją, kaip buvo platinama kviečianti grįžti literatūra ir kelis metus kiekvienam, kas tik sutiko priimti, buvo siuntinėjamas specialiai tremtiniams suvedžioti skirtas laikraštis "Tėvynės balsas". Dabar tas laikraštis, berods, jau nebeleidžiamas. Viliojimai grįžti taip pat sumažėjo, nes jau nebetikima, kad dar pasisektų kieno galvą apsukti. Bolševikinė Lietuvos spauda tremtinius, virtusiais politiniais pabėgėliais, retai kada beprisimena, tačiau partijos aplinkoje tremtiniai, beabejo, yra senai pasmerkti. Šiuo atžvilgiu būdingą eilėraštį "Tėvynės išdavikams" išspausdino Lietuvos TSR rašytojų sąj. organas — mėnesinis žurnalas "Pergalė" šių metų Nr. 1. Autorius kažinkoks Juozas Kalvaitis, atrodo, yra iš antraeilių poetėlių. Rašytojų sąrašuose jo šiaip nematyti.

Tėvynės išdavikams

Gaisrais liepsnojo tėviškės dangus
Dundėjo girios, lygumos, palaukės.
I vakarus jūs kruvinus nagus
Išsinešėt, kai priešų ordos traukės.

Iš ten vėl meiliai kreipiatės į mus,
Dar sakot mylit gimtąjį šalelę,
Padėję priešam plėšti mūs namus
Ir pasirinkę išdavikų kelią.

Jūs trokštate sugrįžti vėl į čia,
Kur gimsta naujas, didelis rytojus,
Kad mums grąžintų skurdą ir kančias.
Bet taip nebus. Šimtų balsu kartoju:

Su partija mes einame laimėt,
Jau šešiasyagiais plūgais žemę ariam.
Tėvynės vardą jums draudžiu minėt,
Per daug skriaudų jai esate pridarę!

Naujieji miestai Nemuno šaly
Mūs laimės vaizdą perteikia išsamų,
O jūsų laukia šuniška dalia,
Kaip mūsų liaudies atmatų benamių!

Ir niekad jūsų tėviškė neglaus,
Ji niekada neglaudžia išdaviko.
Sulaukėt žodžio paniekos gilaus,
Daugiau sulaukti nieko jums neliko!

Apie tremtinius pasisakė ir Justas Paleckis savo kalboje augšč. tarybos pastarojoje sesijoje. Kalbėdamas apie sovietų "taikingumą" ir JAV karo kurstomą politiką, Paleckis tarp kitko pasakė:

"Amerikos vadeivos priglaudė Jungtinėse Amerikos Valstybėse, tarsi Nojaus laive, visokių sutvėrimų po porą, visokį reakcinį šlamštą, išmestą į šiukšlynus iš įvairių šalių. Susirado ten prieglaudą ir Lietuvos reakcionieriai, niekingi išdavikai, pikčiausi lietuvių tautos priešai, pabėgę iš Lietuvos kartu su hitlerinėmis gaujomis. Amerikos valdantieji sluogsniai ne tik suteikia tiems išgamoms galimybę varyti šlykščią antitarybinę propagandą, apipilti melo ir šmeižto srautais lietuvių tautą, bet ir laikas nuo laiko oficialūs JAV valdžios atstovai, vyriausybės nariai padrąsina tuos savo liokajus. Kažkada prezidentas Eizenhoweris kalbėjo "apie sielų giminystę" su Pabaltijo tautomis, sutapatindamas Pabaltijo reakcinius emigrantus su Pabaltijo tautomis. O ką bendro gali turėti lietuvių tauta su besidarbuojančiu Jungtinėse Amerikos Valstybėse budeliu ir galvažudžiu Plechavičium, kuris 1919 metais savo rankomis šaudė darbininkus ir valstiečius, kuris 1926 metais vadovavo fašistiniam perversmui, kuris hitlerinės okupacijos metu buvo okupantų bendrininkas? O tokių, kaip Plechavičius ir jo pakalikai, įvairaus plauko buržuazinių nacionalistų, yra nemaža tarp tų, kurie pabėgo ir ieškojo prieglaudos pas hitlerininkus, o paskui susirado ją Jungtinėse Amerikos Valstybėse".

Vid. Europos Kr. Dem. kongresas

Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Sąjunga, kurioje yra susibūrę Lietuvos, Latvijos, eLnkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos ir Jugoslavijos krikščionių demokratų egzilai, balandžio 15-17 d. Niujorke organizuoja savo II platų kongresą.

Pirmasis kongresas įvyko 1953 m. kovo 13-15 d. ir praėjo su dideliu pasisekimu. Tikimasi, kad ir II-is kongresas bus sekmingas.

Sąjungos garbės prezidiumo nariais jau sutiko būti: P. van Zeeland, Krikščionių Demokratų Internacionalo pirm. A. E. de Schryver ir internacionalo generalinis sekretorius R. Bishet. Laukiama dar daugiau sutikimų.

Kongreso metu bus platus diskusijų vakaras, tema: "Laisvė, kaip neatskiriama sąlyga pastoviai taikai". Diskusijų vakare moderatorium sutiko būti plačiai žinomas Hunter College prezidentas prof. G. Schuster (neseniai išleidęs knygą apie Bažnyčios būklę pavergtuose kraštuose), "New York Herald Tribune" prezidentas O. Reid, žymūs JAV žurnalistai ir radio komentatoriai J. Cogley, H. Flannery ir kt.

New Jersey gubernatorius R. B. Meyner sutiko sąjungos delegaciją balandžio 17 d. priimti savo programos televizijoje metu.

Pasiruošimo darbai eina visu tempu. Kiekviena sąjungoje dalyvaujanti tautybė kongrese turės 15 narių delegaciją. Ir lietuvių delegacija jau baigiama formuoti. Taip pat kviečiama visa eilė svečių.

Persekiojamųjų radijo diena

Baden - Badene, Vokietijoj, įvyko katalikų radijo sąjungos "Unda" suvažiavimas, kuris nutarė skirti specialią dieną persekiojamiems. Kovo 29 d. viso pasaulio katalikų radijo programos bus duodamos tikintiesiems už geležinės uždangos. Sekantis "Unda" suvažiavimas įvyks Vienoj balandžio 22-27 d. vadovaujant kardinol. Th. Innitzer. Tema: "Dievo žodis radio bangomis ir televizijoj".

— **Londonas.** — D. Britanijoj vasario vidury buvo tik 282.000 bedarbių — 100.000 mažiau nei pernai; 22.720.000 asmenų dirba ir oficialiame sąraše yra dar 352.000 laisvų vietų.

Pagalba pabėgėliams

1954 m. liepos mėn. JT Augšt. Komisaro įstaiga paruošė sekantiems keturiems metams 12 mil. dol. sąmatos planą užsieniečių pabėgėlių globai ir pagalbai. Šis planas J. Tautų buvo smulkiai ištirtas ir patvirtintas. Tikimasi reikalingą 12 mil. dol. sumą šiam planui įvykdyti sutelkti iš tautų, ratifikavusių pabėg. konvenciją.

Pagal šį planą numatoma Vokietijoje esantiems pabėgėliams 1955 m. skirti 420.000 dolerių, kurių paskirstymas atrodo šitaip: Butų ir kolonijų statybai $330.000; Amatams mokinti ir specialybei įgyti $30.000; Pusmetiniams apmokymams tų asmenų, kurie neturi soc. globos $15.000; Pagalba norintiems amatų pramokti, bet neturintiems tam lėšų. Pvz., kaip iki šiol Ingolstadte — su pilnu išlaikymu $5.000; Paramos reikalingiems universitetų ir kitų augšt. mokyklų klausytojams $20.000; Likutis specialiems projektams įvykdyti $20.000.

Ypatingai bus žiūrima duoti galimybės čia išdėstyta pagalba pasinaudoti stovyklose gyvenantiems pabėgėliams.

LIETUVIŠKI APMĄSTYMAI

Kultūros Fondas? Ak...

Jei Kanados lietuviai ir Kultūros Fondą pirmieji isitaisytų, tai Amerikos lietuviai žada pamėlynuoti iš pavydo ir gėdos! Jiems Bendruomenė dar kaip kokia Fata Morgana toli vaidenasi. Ką čia apie kultūrą, o juo labiau, apie jos fondus kalbėti! Amerikos lietuviai, džiaugiasi pragyvenę visą amželį be "kultūros" ir "fanaberijų", o va "viens vaikis net į amerikoniškus policijantus išėjo"... O jei čiagimiams apie "lietuviškos kultūros išlaikymą" prisimeni, visai rimtai gali užpykti. Čia, girdi, jums ne Kaunas, ar Garliava!

Prarajos JAV lietuviuose

Stebiesi žmogus kokia milžiniška praraja atskyrė lietuvius — tuos, kurie kūrė ar formavo kultūrą ir iš nieko padarė valstybę, nuo tų kurie pasivertę pigia darbo jėga, tapo kitų "kultūrų" pastumdėliais. Neteisinga betgi būtų užmiršti dešimtis tūkstančių mūsų lietuviškojo kaimo dūšių, kurie, kaip išmanė, gelbėjo prisikelsiančią Lietuvą, ar tuos šimtus Amerikos lietuvių idealistų, kurie Laisvės Varpu nešini išskubėjo prikelti Lietuvos mūsų! Neteisinga taipgi užmiršti ir tūkstančius naujakūrių, kurių "kultūra", matyt ir tėvynėj nepasiekusi aukščiau buržuazinio miesčioniško rusiško lenkiško mišinio atvykus į šią šalį "dingo kaip dūmas blaškomas vėjo"... Minėtų grupių likučius, o taip gi ir mūsų žaliojo kaimo atstovus virtusius Amerikos ir Kanados "betaučių" darbo jėgos numeriais kviestume dar kartą pasiskaityti šio savaitraščio neseno vedamojo didžias mintis, kurias perpratę ir įsisąmoninę gal rastume vairą savo tolimesnei egzistencijai:

"Lietuvybė be lietuviškosios kultūros, be lietuviškojo žodžio, be lietuviškojo meno ir dainos, be lietuviškojo mokslo — yra neįmanoma, o jei jos neišlaikytume, neturėtų prasmės jokia mūsų veikla".

TŽ vienas skaitytojas

prisiunte mums The Sunday Times 1955 I. 9. numerį, kuriame recenzuojama Jacques Barzun knyga "God's Country and Mine". Barzun — amerikietis, gimęs Prancūzijoje ir šioje knygoje daręs ekskursiją po svietą. Nors kaikurie kritikai knygą priėmę palankiai, Londono "The Sunday Times" kritikas Raymond Mortimer Barzuną atsakančiai pakrato, kuris, mat, aštriai puoląs europiečius. Mažas Balkanų ir Pabaltijo tautas jis kaltina "didžiuojantis", kad jos po Napoleono sukėlusios visus karus. Mortimer piktinasi, kad taip gali tvirtinti koks kiek išsimokslinęs žmogus. Bet "žinokite, kad p. Berzun yra Columbijos Universiteto Istorijos profesorius! Galbūt jis lenkus, nevokiečius kaltintų pradėjus pastarąjį karą Europoje? Galbūt jis pasakoja savo mokiniams, kad lietuviai išprovokavo prancūzų - vokiečių karus..." Pasak Mortimer, išvykdamas iš Prancūzijos Berzun turėjęs išsivežti daugiau nei tiek!

Lietuviai leidžia eilę stambių veikalų,

bet neįstengia į juos atkreipti svetimųjų dėmesį—pasididžiuoti. Ukrainiečiai moka savo kultūrą pademonstruoti. Senieji jų išeiviai išskėstomis rankomis pasitiko naujakūrius ir jų talentus panaudojo savo tautos labui Amerikoje. Ukrainiečiai taipgi leidžia "Enciklopedyia Ukrayinoznavstva I". Pirmasis tomas pasirodė jau 1949 metais, iš kart Muenchene ir Niujorke, 1230 psl. Šioje enciklopedijoje liečiama tik ukrainistika, nes bendroji enciklopedija buvo išleista jau anksčiau. Ukrainiečių enciklopediją redaguoja du mokslo vyrai Volodymir Kubijovič ir Zenon Kuzelia. Antrojoje dalyje bus paliesta ukrainiečių išeivija, Ukrainos pramonė ir technika, bei kitos specialios šakos, kaip filatelija, numizmatika, etc. Enciklopedija yra gausiai iliustruota ir paryškinta brėžiniais bei žemėlapiais. Geografijos skyriuje šioje enciklopedijoje randami etnologijos ir etnografijos paskirstymai. Tautosaką ir tautodailę seka toliau ukrainiečių kalbos aprašymas, kurį suredagavo prof. Rudnyski, padedant R. Smal - Stocky ir J. Šereki. Antroji UE dalis yra skiriama istorijai ir jos šalutiniams mokslams. Šioje dalyje taipgi randama Ukrainos bažnyčios istorija ir Ukrainos teisė bei literatūra. III dalyje randami paminėti veik visi ukrainiečių kultūros aspektai, tiek materialiniai, tiek dvasiniai. Šioje dalyje aptariama ukrainiečių architektūra, drama, muzika, žemės ūkis, pramonės transportas, prekyba, kooperatyvai, finansai, socialogija ir socialinė organizacija, sanitarija ir kūno kultūra, o taip pat ginkluotųjų Ukrainos pajėgų istorija.

Šitaip aptaręs UE I t. W. K. Matthews žurnale "Slavonic and East European Review", birželio 1954 numeryje randa, kad šis darbas yra kilnus ir kruopštus mokslinis paminklas pagerbti vienos nelaimingiausios ir drasios Europos tautos aspiracijoms.

Ar nebūtų gera, kad ir lietuviai susisiektų su vietiniais moksliniais žurnalais išgaudami juose panašius paminėjimus Lietuvių Enciklopedijai?

Įdomu kaip jautėsi JAV Valst. Dept. pareigūnai, kada didžiausio lietuviško dienraščio skilčių vertimuose rado, jog pas Lietuvos ministerį Vašingtone priėmime dalyvavo **"Erickson, Barber, Johnson, Wedler** ir kt". Kada mūsų korespondentai ir redaktoriai įsisąmonins pagerbti asmenis savuose laikraščiuose pateikdami kiekvienu atveju jų pilną vardą ir pavardę? Valstybės Departamento augšti pareigūnai ir Kongreso nariai tik jau negali būti vadinami Erickson, Barber (gal tai Walworth Barbour, Rytų Europos skyriaus direktorius?), Johnson, Wedler (gal tai Harold C. Vedeler, minėto skyriaus Lenkų, Pabaltiečių ir Čekoslovakų sekcijų vedėjas?) **(al.)**

PEDAGOGINĖ SAVAITĖ TORONTE

(Atkelta iš 1 psl.)

jame ir nelietuviukų skyrius. Apie Augšt. Lituanistinius Kursus Toronte pranešė jų vedėja Iz. Matusevičiūtė, o apie tokiuos pat kursus Montrealy — Veselka, perskaitęs kursų vedėjo dr. H. Nagio rašytą pranešimą, kurį kiek papildė. Šiuo atžvilgiu padėtis abiejose kolonijose panaši, nors Montrealy dar blogesnė — neįmanoma patraukti lankytojų. Iš pradžių jų gana daug, o vėliau ištvermingųjų lieka nedaug. Tad svarstytinas darbo pobūdžio klausimas.

Po pranešimų vykusiose diskusijose buvo iškelta daug lituanistinio švietimo bei jaunimo auklėjimo klausimų. Buvo iškelta sveikintina jaunimo klubų praktika Toronte, siekianti mokymą jungti su pramogomis. Labai nusiskųsta, kad tėvų dalis nekreipia dėmesio į lietuvybės išlaikymą savo vaikuose, net nauji ateiviai kartais jau nelietuviškai su savo vaikais vogrina. Nusiskųsta, kad per mažai tėvų užprenumeruoja savo vaikams vaikų laikraštėlių, pageidautina net vaikų skyrelių laikraščiuose. Atkreiptas dėmesys, kad ypač sunkiai įtraukiami į lituanistinį švietimą bei jaunimo veiklą berniukai.

Įsisibavusias diskusijas užbaigęs laikas ir buvo pereita prie Švietimo skyriaus pirm. V. Matulaičio referato "Mokyklų ir jaunimo organizacijų bendradarbiavimas lietuvybės išlaikyme". Puošnią poetiškų palyginimų paskaitą prelegentas galiausiai sugebė į siūlymą veikiančiom jaunimo organizacijom susitarimo būdu įjungti į savo narių tarpą visus mokyklas lankančius vaikus.

Dėl principo, kad visas jaunimas būtų organizuotas niekam nekeliant abejonių, buvo suabejota ar įmanoma būtų tai įvykdyti kokio susitarimo būdu. Jo formos niekas negalėjo apčiuopti, tad palikta tai pačių organizacijų iniciatyvai.

Vakare tose pačiose patalpose įvyko suvažiavimo dalyvių bei svečių arbatėlė, kurioje dalyvavo apie 60-70 žmonių. Čia, gerai užkandus gurkšnuojant alutį, buvo pasakyta daug kalbų vis tais pačiais švietimo bei mokytojų darbo klausimais. Kalbas pradėjo p. Indrelienė senais pirmosios lietuviškos mokyklos Toronte prisiminimais, o toliau sveikino visa eilė Toronto bei centrinių organizacijų. Kalbų protarpius užpildė dainos, p. Pundziūtė paskambino pijaninu, mokyt. Širka padeklamavo Mačernio 7-ją viziją, o pakartotinai linksmino linksmais pasakojimais p. Vasaris. Visiems labai patiko jo, kaip žemaičio, pasididžiaugimas, kad mokyklos gerai išmoką žemaitiškai — vaikai, vietoj duona, rašą douna, vietoj pienas — peinas ir t.t.

Vakarui vadovavo mokytojas Jankaitis.

Sekmadienį

lietuviškose parapijose 11 val. pamaldos buvo skirtos už žuvusius ir persekiojamus lietuviškos mokyklos mokytojus bei mokinius, o 2.30 val. šv. Kazimiero salėje įvyko

Viešoji pedagoginės savaitės programa, kurios centre buvo iš Clevelando atvykusios A. Nasvytytės-Augustinavičienės paskaita "Lietuvybės klausimais".

Prelegentės kalba buvo ugninga, sklandi, gražios formos tik gal kaikur abejotinų teigimų.

Prelegentė pirmiausia nurodė kalbėsianti dviem klausimais: kas trukdo tremtyje būti lietuviu ir kas trukdo mūsų vaikus išauginti lietuviai? Tie veiksniai esą dualizmas (!) tarp realybės ir idealo, svetima aplinka ir lietuviškojo gyvenimo klaidos. Ir mūsų suaugusių lietuvybę pribėstanti įsiskverbiant svetimos aplinkos įtakai. Kova dėl buvio, dėl geresnio įsikūrimo nepadedanti lietuviškai kovai bei lietuviškos individualybės išlaikymui. Tremtinį persekiojąs dualizmas: nežinodamas, kada galės grįžti, žmogus pavargstąs ir atsisakąs kovoti. Neigiamai veikiąs ir mūsų pačių čia sukurtas gyvenimas — čionykštė "Lietuva". Mes čia esą sudarę nelyginant lietuviškus kaimus. Kai dėl jų negerovių iš jų bėgą, patenką pas svetimtaučius. Ilgesys tokiuos bėglius priverčiąs grįžti, betgi čia ir pasireiškiąs dualizmas — nesutarimas tarp realybės ir idealizmo. Mus taip pat slegiančiai veikiąs savosios kultūrinės veiklos palyginimas su didmiesčių augšto lygio kultūrinėm apraiškom, kurios mus vėl patrauksią iš savojo "kaimo", verčia iš jo pabėgti ir jo vėl pasiilgus grįžti. Taip suskaldyti to dualizmo mes blėstą ir negalį patraukti jaunimo. Šitą dualizmą bei konfliktus jaunimas pastebįs ir savaip nusprendžiąs. Mūsų patriotizmas esąs sentimentalus, o jaunimo toks negalį būti (?). Jo patriotizmas esąs intelektualinis. Jaunimas nepakenčiąs sentimentų. Mes esą romantiškesni, o jaunuoliai realistai. Dėl to reikią tobulinti išeivijos gyvenimą, kad ir jaunimas jame įžiūrėtų ką gera ir jį pasektų. Reikią vengti menkos vertės parengimų, savąją čia sukurtą "Lietuvą" mes turį pakelti, kad jaunimas ją matytų vertingą ir į ją norėtų įsilieti. Jei buvę suprasti "Aušros" ir "Varpo" keliai, tai kodėl mūsų kelias negalįs būti suprastas?! Jei buvęs suprastas Maironis, tai kodėl dabarties poetai negalį būti suprasti? Jie turį taip rašyti, kad būtų suprasti (Čia prelegentė metė "Rašyk, kad būtum suprastas!" kaip tik tam poetui, kuris labiausiai yra suprastas ir visur deklamuojamas — B. Brazdžioniui).

Prelegentė baigė jausminga išversta parafraze vieno prancūzo poeto eilėraščio apie Mozę prašantį Dievą leisti jam numirti, kai jo tauta jo nesuprato. Mozės mirties maldą prelegentė kontrastiškai pervertė gyvybės maldą — "Noriu gyventi savo tautos ateičiai".

Jei tai būtų buvusi paskaita su diskusijomis, beabejo vargu ar visi būtų sutikę, kad jaunimas nelinkęs į romantizmą, kad jie realistai. Greičiausiai dauguma būtų linkusi tikėti, kad kaip tik vien Lietuvos idealizavimas, Lietuvos legenda sekmingiausiai gali sustiprinti mūsų jaunimo atsparumą svetimųjų vėjų įtakai. Vargu ar kas kada patikės, kad mes čia savo kultūrinę veiklą galėtume pakelti taip augštai, kad pralenktume lygį to krašto, kuriame gyvename. Jei nuo to priklausytų jaunimo išlaikymas, tai jau tektų mesti visas viltis. Priešingai, mūsų viltys naujos laidos romantizme, kurį mes privalome sukurti. Nebaisu pasmerkti prelegentės minėtą čionykščių mūsų "kaimų" gyvenimą, bet privalome iškelti vaikų akyse Lietuvą, taip, kad ji lyg saulutė tvaskėtų...

Meninę dalį išpildė mokyklinis jaunimas bei jo organizacijos. Pradėjo kun. B. Pacevičiaus vadovaujamas Toronto mokyklos choras, išpildęs 3 daineles. Ištrauką iš Lauciaus "Partizanai už geležinės uždangos" suvaidino Toronto moksleiviai ateitininkai. Toronto "Živilės" draugovės 4 skautės, vadov. Ir. Šernaitei, pašoko plastikos šokį. Toronto šeštad. mok. IV skyr. mokinė V. Sakalauskaitė paskambino pijaninu du dalykėlius — M. Camidge Finale ir Bertini Study No 5. Hamiltono mokyklos 8 mokinės pašoko "Leiskit į tėvynę", o kitos 8 mažosios, kurios anosioms šokant dainavo "Leiskit į tėvynę", žavėjo snaigių šokiu. Abiems grupėms vadovavo mokytoja A. Grajauskaitė. Toliau Toronto mokyklos 3 mergaitės ir 2 berniukai, vadovaujant mokytojui Širkai, padeklamavo ištraukų iš lietuvių poezijos apie pavasarį ir kaimą. Miela buvo žiūrėti į mažąsias jaunesn. skautukes išpildžiusias "Mes esam muzikantai" ir "Kanapėlę". Toliau Toronto mokyklos mergaičių grupė pašoko "Sukčių". Jos ir visą programą baigė su "Audėjėle". Abiejais atvejais vadovavo mokyt. A. Šadeikienė, muzika palydėjo Žiobakas. Toronto š. mok. mokinys R. Karka gražiai paskambino Waltz ir Beethoveno For Elise. O daugiausia katučių susilaukė Toronto seselių Kotryniečių vaikų darželio auklėtinis guvus K. Strimaitukas, taip gražiai, be jokių surikimų ir garsiai padeklamavęs Vytės Nemunėlio "Lietuvai tėvynei", tokį ilgą ir gražų eilėraštį.

Popietės programai vadovavo Švietimo skyriaus pirmininkas V. Matulaitis. Torontiečiai pasirodė gana jautrūs lietuviškajam reikalui ir jų prisirinko bent 500. Viskas buvo baigta Tautos Himnu.

Švietimo skyriui ir mokytojams visą pedagoginę savaitę suorganizuoti, beabejo, kainavo daug darbo. Bet šitas darbas nebuvo veltui. Didysis lietuvybės išlaikymo bei jaunimo lietuviškojo mokymo klausimas buvo pajudintas iš esmės, giliai pasvarstytas, reikia manyt, dar ilgai girdėsis jo atgarsių, kurie duos beabejo ir vaisių. Mokytojų bei švietėjų grupė dirba, tik reikia jų darbą paremti ir nuolat rodyti susidomėjimo juo, nes tai mūsų visų reikalas. Jei mes neturėsime naujos lietuviškos kartos, nėra juk prasmės išviso ką nors lietuviško veikti.

Svarbesnieji mokytojų suvažiavimo nutarimai

1. Pirmuoju lituanistikos mokyklos tikslu laikyti lituanistinį mokymą, tačiau jungti jį su vaikų lietuviškosios bendruomenės formavimu.

2. Kreiptis į tėvus, kad daugiau rūpintųsi vaikų lietuviškuoju auklėjimu.

3. Naudotis angliškųjų mokyklų tvarkos formomis tiek, kiek tai lengvina mokyklos darbą ir yra surišta su patalpų gavimu bei naudojimu.

4. Palikti šeštadienio pradžios mokyklą šešerių metų, tačiau sutrumpinti jos programą ir nekelti į augštesnius skyrius tų vaikų, kurie programos neišėję.

5. Stengtis daugiau jungti istorijos ir geografijos mokymą.

6. Prašyti lietuviškųjų jaunimo organizacijų, kad daugiau atateitų į mokyklą, stengiantis įtraukti į savo tarpą ir tuos vaikus, kurie jokiai organizacijai iki šiol nepriklauso.

Pasveikinti: Kenčiančią Lietuvą, VLIKą, Ministerį Lozoraitį ir JAV Lietuvių Mokytojų Sąjungą.

TĖVIŠKĖS TAUTINIAI ŠOKIAI
Serijos Nr. 6
VENGRIJA

"CZÁRDÁS"

VENGRIJOS TAUTINIS ŠOKIS

Kaip ir kiekvienas kitas tautinis šokis, Vengrijos CZARDAS šokamas daugelyje versijų ir variacijų pagal krašto provincijų paprošius. Originaliai CZARDAS šokis susidėjo iš dviejų dalių. Pirmoje dalyje šokamas pamažu sukiojant galvą ir liemenį, antroje dalyje išvystomas tempas entuziastiškai pašokant viršun ir trypiant kojomis. Tačiau, šiandien šokis liko sumodernintas ir pavadintas BALIAUS CZARDAS. Šis šokis kartu su kitu folkloru ir iš Vengrijos atsivežta kultūra gali turėti didelės reikšmės Kanados kultūrinei pažangai.

Prisiminkite tai, kai galvojate apie savo tėvynę.

OLD VIENNA

WINDSOR, Ont.

Rekolekcijos kovo 11-13 d. praėjo labai gražiai. Jas vedė J.E. vysk. V. Brizgys. Žmonių šiokiadieniais rinkosi pakenčiamai. Kovo 13 d., sekmadienį, prigužėjo pilna Šv. Pranciškaus bažnytėlė. Dienomis ir vakarais J.E. Vyskupas klausė išpažinčių. Svečias iš Detroito kun. Br. Dagilis padėjo išpažinčių klausyti.

Sekmadienio 6 v.v. įvyko J.E. vysk. V. Brizgio išleistuvių vakarienė Embassy hotelyje. Baigiantis vakarienei vietos kun. V. Rudzinskas pareiškė padėką parapijos ir savo vardu. Tarė žodį Windsoro KLB valdybos pirmininkas Vyt. Kačinskas, P. Janušką, Vyt. Barisas, prof. Pikūnas iš Detroito, p. Paurazienė, kun. Br. Dagilis, St. Račiukaitis, Br. Statkevičienė, kroatų kun. dr. Louis Ivandich OFM. Baigiamąjį žodį tarė vysk. dr. V. Brizgys.

Mes visi Windsoro lietuviai esame labai dėkingi Didžiai Gerbiamajam J.E. vysk. dr. V. Brizgiui. Linkime nuo širdies visi gražiausių, ilgiausių metų. Visą laiką Vyskupą pavėžino Jonas Giedriūnas. Z. T.

AUKOS. Liet. nepriklausomybės šventės proga vasario 13 d. surinkta $98,35 Lietuvos laisvinimo reikalams. Aukojo: **$10** — S. D.Naikauskai; **po $5** — P. Januška, E. Zatorskis; **po $4** — J. Giedriūnas, A. Juškauskas, Pr. Kairys, St. Račiukaitis; **po $3** — Pr. Dumčius, P. Paškevičius, A. Piragius, A. Skeiveris, J. Sinkus; **po $2** — B. Badikonis, B. Barisas, P. Bernota, P. Budrikas, V. Čiuprinskas, R. Dumčius, V. Jacevičius, J. Jakubauskas, L. Leparskas, J. Ražauskas, F. Švabauskas, S. Uceh, J. Urbonas; **po $1.50** — B. Balaišis, St. Simanavičienė; **po $1** — M. Banionis, V. Barisas, O. Bumbulienė, J. Hunphrey, V. Janavičius, V. Janušas, J. Kairys, J. Kižienė, V. Kožukauskaitė, P. Kuncaitienė, Pr. Rudokas, A. Sasnauskas, J. Statkevičius, K. Vilkauskas ir A. Zelionis; kiti smulkiais. Iš bendros sumos aukotojų pageidavimu skirta $24 Amerikos Lietuvių Tarybai ir $74,35 Tautos Fondui.

P. Januška, TF įgaliotinis.

Dr. Ona Valaitienė

Priima ligonius ir gimdyves

Darbo valandos:
1-3, 6-8 val. po pietų ir pagal susitarimą.

57 Burris St., Hamilton, Ont.
Telef. JA. 8-8275.

Dr. J. Baltrušaitis
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
95 DELAWARE AVE., HAMILTON
Bendroji praktika, moterų ligos su gimdymo pagalba specialiai.
Priėmimo val. kasdien nuo 2-8 val. pp.
Šeštadieniais nuo 9.30-12 val.
Kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas JA. 8-5340.

LIETUVIS LAIKRODININKAS
TAISAU šveicariškos, vokiškos ir amerikoniškos gamybos laikrodžius ir žadintuvus. Už darbą duodu metams garantiją. Darbą atlieku pigiai ir sąžiningai.
1228 DUNDAS ST. WEST,
Toronto. Tel. KE. 1050

Perkant ar parduodant namus
HAMILTONE
kreipkitės į mūsų atstovą
Zigmą Didžbalį
1294 KING ST. E., HAMILTON
Telefonas LI. 9-3558
R. TESLIA Real Estate

LIETUVIŠKA
moterų kirpykla
JANETS
BEAUTY SALON
407 Roncesvalles Ave.
prie Howard Park Ave.
Toronto.
Tel. OL. 6415.

Dėmesio Ponioms ir Panelėms!
Vandos Žukauskienės
MOTERŲ KIRPYKLOJE
Pusmetiniai garantuojami
Šukuosenos pritaikomos kiekvienai individualiai.
ARTISTIC BEAUTY SHOP
Tel. KE. 4731.
219 Roncesvalles Ave,. Toronto

Margis Vaistinė
408 RONCESVALLES AVE.
(kampas Howard Park Ave.)
Nuomoju vaikų svarstykles — $1.00 mėnesiui.
Metamorfoza kremas šlakams — $1.35 už 4 uncijas.
Trejos devynerios — $1.50 dėžutė.
KOSMETIKA: Tussy — Du Barry — Chanel — Yardley.
Skubiai paimame receptus iš namų ir pristatome vaistus veltui.
Skubiam pristatymui į namus
Telefonas LL. 1944
Jonas V. Margis, Phm. B.

VL. ANDRIJAUSKAS (W. Andrews)
Active Mortgages Sales Brokeris
1147 DUNDAS ST. W. TEL. LL. 1346
TORONTO, ONT.
MORGIČIAI PERKAMI, PARDUODAMI, ATNAUJINAMI.
TAIP PAT MORGIČIAI STATYBININKAMS 6%.

DOVANŲ SIUNTINIAI
į Lenkiją ir į visus SSSR kraštus!
MUITO MOKESTĮ PRIIMAME VIETOJE.
INFORMACIJŲ KREIPTIS:
Janique Trading Co.
J. KAMIENSKI
835 Queen St. W. Toronto. Tel. EM.4-4025
arba į mūsų naują skyrių
677 Main St., Winnipeg, Man. Tel. 92-7695
(Prie CPR stoties)

HAMILTON, Ont.

Aukos bažnyčios skoloms padengti bus priiminėjamos kiekvieną sekmadienį po pamaldų parapijos salėje. Ten pat bus priimami ir nario mokestis. Priiminės bažnyt. k-to nariai. Metų gale visiems aukotojams bus išrašyti kvitai, kuriuos kiekvienas galės panaudoti dėl "income tax" mokėjimo.

Gegužės I-jį sekmadienį apyl. valdyba ruošia Motinos dienos minėjimą. Programoje žada dalyvauti ir šeštadieninės pr. mokyklos vaikučiai. Vieta ir laikas bus paskelbta vėliau. Maloniai kviečiame visus hamiltoniečius atsilankyti. A. M.

Spaudos vajus. Šiandien, kai mūsų tautoje yra slopinama tautinė lietuvių sąmonė, kai pavergtoje Tėvynėje nėra spaudos, žodžio ir kūrybos laisvės, mes, į laisvus ir demokratiškus kraštus patekę lietuviai, turime stengtis išlaikyti ir ugdyti tą nuo amžių mūsų bočių širdyse įdiegtą lietuvybės diegą. Reikia nepamiršti, kad svetur gyvenant vis didėja grėsmė nutolti nuo savo tautos kamieno, tuo pačiu esame pavojuje nutautėti. Vienintelis lietuvių tautos ginklas prieš priespaudą ir nutautėjimą yra savo spauda, kuri palaiko tą gyvą tautos dvasios pulsą ir kuri tegali išsilaikyti mūsų pačių pastangomis ir auka.

Suprasdami spaudos reikšmę tremtyje skelbiame Spaudos Vajų, kuris prasidėjo kovo 15 d. ir baigsis gegužės 15 d. Literatūros vakaru. Kviečiame visus tautiečius nepalikti nei vieno be lietuviško laikraščio, kurį Jūs galėsite užsisakyti pas anksčiau skelbiamo aukų vajaus Vasario 16 ir Saleziečių gimnazijoms remti rinkėjus, kurie Jus aplankys namuose arba pas spaudos platintoją J. Pleinį, 113 Cannon St. E., tel. JA. 2-6698 ir sekmadieniais spaudos kioske.

KLB Hamiltono apyl. valdyba.

Šv. Povilo liuter. bažnyčioje, Gore ir Hughson gt. kampe, kovo 27 d., 1 val. lietuvių pamaldos su Komunija. Po pamaldų ten pat salėje įvyks parapijiečių susirinkimas einamiems reikalams aptarti.

Kun. dr. M. Kavolis.

Paskaitos. Dr. J. Baltrušaitis, pakviestas Hamiltono Kat. Moterų Draugijos, skaitė paskaita apie vėžio ligą, Aušros Vartų parapijos salėje, sekmadienį, kovo 13 d. Paskaita buvo bendro pobūdžio, labai įdomi ir naudinga platesniai publikai. Dr. Baltrušaitis yra pažadėjęs skaityti dar vieną paskaitą panašaus pobūdžio, apie širdies ligas. Paskaitos data bus paskelbta.

HKM Draugijos valdyba dėkoja dr. J. Baltrušaičiui už jo malonų kooperavimą suteikiant mūsų kolonijai naudingų bei praktiškų medicinos žinių. S.P.

VYRŲ IR MOTERŲ RŪBŲ
Siuvėjas
A. BERESNEVIČIUS
Didelis pasirinkimas importuotų medžiagų moterų ir vyrų kostiumams ir paltams. Užsakymus atlieku žemiausiomis kainomis.
1299 DUNDAS ST. W. TORONTO
Tel. LL. 3222.

VICTOR ELECTRIC CO.
LIETUVIŠKA ELEKTROS CO.
Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
SKAMBINTI
telefonu LL. 7714
V. JUŠKEVIČIUS.
251 LAUDER AVE., TORONTO.

INTER - CITY Heating Installation
Atlieka visus namų apšildymo, gazo, vandentiekių, drenažo įrengimus bei pataisymus.
JONAS PUTERIS
67 ESSEX ST. Tel. OL. 8010.

When the North Wind doth Blow...

you shall have
Comfort!
WITH
Waterbury furnaces
AND AIR CONDITIONERS
Gazas ar alyva
Mūsų užsiėmimas — automatinio šildymo įrengimas.
KREIPTIS:
GARNEY & CO.
15 BARTON AVENUE
Telefonas ME. 2554

EDMONTON, Alta.

Padėka

Nuoširdžiai dėkoju visiems edmontoniečiams už surengtas man išleistuves ir taip brangią dovaną. Jonas Gustainis.

NEPAPRASTA PROGA PREKYBOJE
(Skelbimas)

Mes ieškome tinkamų žmonių: vyrų ar moterų, kurie norėtų jūsų rajone įsigyti ir operuoti eilę automatinių mašinų, kurios tiektų kasdieninio gyvenimo produktus. Mes parinksime jums vietas ir pradėsime prekybą. Tai galite atlikti laisvu laiku, toliau dirbdami savo nuolatinį darbą. Išnaudodami laisvą laiką, galite puikiai uždirbti. Sveikatos stovis ar išsilavinimas nesvarbu. Nereiks pardavinėti ar ieškoti pirkėjų. Uždirbsite iš karto, kai tik parduosite pirmus produktus.

Šis biznis nėra tos rūšies, kad galima "iš karto" praturtėti. Tai duos tačiau nuolatines ir neblogas pajamas visam gyvenimui. Jeigu jūs tinkamas bizniui, užteks pradžiai tik $995. Jūsų investaciją garantuos mašinos, kurios bus jūsų nuosavybė, nes jų fabrikas duos pilną garantiją.

Iki 75% gryno pelno už parduotus dalykus.

Jeigu jūs tiksite šiam darbui ir turite minėtą sumą, tuojau rašykite tikslu gauti tolimesnių informacijų. Parašykite apie save, imamai: amžių, adresą ir telefono numerį. Rašykite angliškai: **"Tėviškės Žiburiai, "Business", 941 Dundas St. W., Toronto, Ont.**

Laisvės balionai

Iš Muencheno Vokietijoj paleistas milžiniškas balionas, kuris pergabeno naujos antikomunistinės literatūros. Laisvės balionai buvo pradėti siųsti praėjusiais metais. Ikišiol paleista 172.162 balionai su 74 milijonais atsišaukimų į Čekoslovakiją ir 40.000 balionų su 26 mil. atsišaukimų į Vengriją. Š. metais tokie balionai pradėti siųsti į Lenkiją, kur siunčiamos pabėgėlio buvusio lenkų komunistinio saugumo valdininko Swiatlo brošiūros.

SKAUDA KOJAS?
Nesvarbu, kaip jūsų kojos kankino jus, šoksite linksmai, kai pavartosite giliai įsigeriančio BUCKLEY'S WHITE RUB. Sausos, žaizdotos, prakaituojančios, atsiduodančios kojos pasidaro sveikomis tuojau. Kad kojos būtų sveikos ir kad dingtų ištinimo skausmai, tuojau paimk BUCKLEY'S WHITE RUB — 50c. Parduodama visur.
VELTUI — NEMAŽAS IŠBANDYMUI INDELIS. Siųskite 15c pašto išlaidoms ir įpakavimui: Department **3012**, W. K. BUCKLEY LIMITED TORONTO.

ĮSTARIAMA: FEIS-ELL
Reiškia, kad šios lignino nosinaitės nepaprastai patogios ir minkštos — jos visuomet švelnios nosiai. Prašykite "FACE-ELLE" lignino nosinaičių.
Face-elle

Kultūros paminklų naikinimas

Komunistų vykdomas kultūrinių ir istorinių paminklų bei pastatų naikinimas Lietuvoje yra toks baisus, kad pati jų spauda neįstengia to nutylėti.

Įstaigos, kurioms pavesta tiesioginiai šiuo klausimu rūpintis, nedaro jokių žygių. Jau pernai toje pačioje spaudoje buvo iškeltas skubus reikalas sutvirtinti šiaurinę **Gedimino pilies sieną,** tačiau dar ir šiemet sutvirtinimo darbai nebus pradėti, nes Vilniaus m. vykd. komitetas tam neduoda lėšų. Nesirūpinama nė bendru Pilies kalno vaizdu, nes, kaip rašo komunistinė spauda. "pilies teritorija nesutvarkyta, neprižiūrima, užtersta, kalno šlaitai žalojami, augmenija trypiama".

Kaip patys atsakingi komunistų pareigūnai prisideda prie naikinimo lietuviams brangių paminklų, rodo toks faktas. **Trakų** rajono remonto - statybos kontoros darbininkai su savo viršininko žinia, išardė 16 m. ilgio **pusiasalio pilies** sieną, nes pristigo statybai akmenų.

Ypač sauvaliavimu pasižymi įvairūs kolchozų pareigūnai. Antai, **Medininkų pilyje** šeimininkauja įsitaisęs "Jaunosios Gvardijos" kolchozas ir žaloja pilies sienas. Skaudvilės rajone kolchozas pritrūko statybinės medžiagos vištidei, todėl nugriovė **Dionizo Poškos** brolio namą, nežiūrint kad tai buvo įdomus ir retas 19 a. pradžios architektūrinis pastatas. Panašiai pasielgta net su komunistų šiaip liaupsinamos rašytojos **Julės Žemaitės** gimtiniu namu. Visiškai apleistas namas, kuriame gimė **Jonas Biliūnas.** Nesivaržoma naikinti senus kapinynus, nors kaikurie jų siekia 7-8 amž. ir dar neištirti.

Tai tik dalelė sunaikinimų, kuriuos patys komunistai pripažįsta. Ypatingai liūdnas išniekintų bažnyčių likimas, kurios paverstos sandėliais ar naudojamos kitiems ūkiniams reikalams. "Sukiurusiais stogais, sužalotais fasadais, fanera ir skarda užkaltais langais" — toks jų dabartinis vaizdas pagal komunistinės spaudos aprašymą. Vilniaus **Bazilijonų bažnyčia** paversta vyno pilstykla, dėl to "sienos permirko, pajuodo, krenta skliautų tinkas, gipsatūra". Apie buvusią **Vilniaus katedrą** tik tiek užsimenama, kad iki šiol dar neišspręstas joje muziejaus įkūrimo klausimas. Jei komunistinė spauda susirūpino išniekintų bažnyčių likimu, tai tik todėl, kad "buvusiuose katalikiškosios reakcijos židiniuose" neva nori išsaugoti "architektūrinę - meninę vertę".

Komuistai mini Kr. Donelaitį

Šiemet vasario 18 d. sukako 175 metai nuo lietuvių tautinio poeto Kristijono Donelaičio mirties. Ta proga komunistų partijos CK įpareigojo visame krašte vasario ir kovo mėnesiais pravesti sukaktuvinius minėjimus. Radijas, spauda ir visas partinis - agitatorinis aparatas įkinkyti komunistiniu būdu atšvęsti Kr. Donelaičio jubiliejų. Sudaryta tam net speciali "respublikinė komisija" iš 15 asmenų, kuriai pirmininkauja pats J. Paleckis. Dabartinis Lietuvos sovietinių rašytojų sąjungos pirm. A. Venclova jau pasigyrė, kad "niekad mūsų tauta taip plačiai, su tokia pagarba ir meile nėra minėjusi savo didžiojo sūnaus jubiliejaus, kaip tai ji daro šiuo metu".

Kristijono Donelaičio vardu pavadinta Klaipėdos miesto I-ji vid. mokykla. Žadama šiemet išleisti jubiliejinį Donelaičio raštų leidimą, jo išlikusių rankraščių fotokopijas, populiarias brošiūras lietuvių ir rusų kalbomis. "Metai" išversti į rusų k., verčiami į latvių ir ukrainiečių kalbas.

Donelaitis savo kūrinyje pavaizdavo Maž. Lietuvos socialinę ir tautinę priespaudą. Lygiai tokią priespaudą šiandien išgyvena visa Lietuva sovietinių kolchozų baudžiavoje ir priverčiamųjų darbų vergijoje. Minėdami Donelaitį, mūsų rašytojai turėtų sekti jo genialiu pavyzdžiu, įamžinti savo kūryboje šiandieninį lietuvio vargą.

K. J. Čeg. (ELI)

O Lietuva ar yra?

Belgijoj išleista 20 amž. katalikų literatūros antologija dviejuose tomuose — 395 ir 342 psl. flamų k. Yra 17 studijų liečiančių atskirų kraštų arba kalbų literatūras — Anglijos, Irlandijos, P. Amerikos, Vokietijos, Lenkijos ir kt. Iš rastos recenzijos nematyti ar minima Lietuva. Kadangi ruošiamasi šį veikalą išleisti prancūzų, anglų ir vokiečių k., verta būtų mūsų rašto žmonėms atkreipti dėmesį. Leidėjas yra Sheed & Ward, Antwerpeno skyrius.

Maskvos patriarcho jubilėjus

Patr. Aleksiejus atšventė 10 m. patriarchavimo sukaktį. Sovietų ministerija tikybiniams reikalams surengė didžiulį banketą jo garbei. Ortodoksų Bažn. galvos satelitiniuose kraštuose atsiuntė sveikinimus. Susidarė įspūdis, kad Maskvos patriarchas tapo visų ortodoksų bažn. vadu, nors pagal tradiciją pirmenybė tenka Konstantinopolio - Instambulo patriarchui. Pastarasis ir Graikijos ortodoksų B-os galva Maskvos patriarcho nesveikino. Rumunijos patriarchas ta proga padėkojo Aleksiejui už "paramą" prievarta grąžinant 3 mil. graikų-katalikų į ortodoksų Bažnyčią.

— **Vašingtonas.** — Kongreso tyrinėjimų komitetas apkaltino karinę vadovybę, kad ji laikiusi komunistus švietimo tarnyboje ir II D. karo metu leidusi skleisti komunizmą 8 mil. JAV armijoj.

Jūs žinote

RAUDONOJO KRYŽIAUS DARBĄ

Galbūt, kada nors Raudonasis Kryžius pagelbėjo jūsų sūnui, broliui, vyrui ar kitam šeimos nariui. Raudonasis Kryžius atlieka humanišką darbą daugeliui žmonių, daugelyje valstybių ir per daugelį metų. Raudonasis Kryžius reikalingas pagalbos... JŪSŲ pagalbos, kad galėtų atlikti šį vertingą darbą. Jo uždavinių išpildymui reikalingos didelės pinigų sumos.

Savo auka padėkite Raudonajam Kryžiui!

Kanadiečių mandagumas

Demokratija yra mandagumas — teisė ir gyvenimo būdas, kuriuo turi teisę gyventi kiekvienas Kanados pilietis, naujas ar senas. Kiekvienas imigrantas, atvykęs Kanadon, turi lygius šansus parodyti savo gabumus ir išnaudoti visas Kanadoje duodamas galimybes ir lengvatas.

Penkių metų, vd. "laukimo" periodo laiku naujasis kanadietis įpareigotas išmokti, klausyti ir įsijungti į kanadiškąjį gyvenimo būdą. Kai jis priima pilietybę, kartu priima didelę atsakomybę būti tikru ir lojaliu piliečiu. Jam taip pat atsidaro didelės galimybės — jis gali padėti išrinkti žmones, kurie valdytų šį kraštą gerai ir išmintingai — kartu jis pasidaro nepriklausomu: finansiškai, asmeniškai ir religiškai, pats ir jo šeima.

Tai yra Kanados mandagumas — VISIEMS kanadiečiams.

Vietą šiam straipsniui aukoja Labatt's BREWERS SINCE 1832 JOHN LABATT LIMITED

V. VASIS - Vasiliauskas

REAL ESTATE and BUSINESS BROKER

872 Bloor Street West (prie Ossington Ave.) **Telef. ME. 4605 - 4606**

PARDUODAMA:

1. BROCK - DUNDAS, $1.400 įmokėti, 6 dideli kambariai ir garažas
2. DUNDAS - BATHURST, $1.500 įmokėti, 6 kambariai ir garažas.
3. BLOOR - MANNING, $2.900 įmokėti, 6 dideli kambariai, gero mūro, moderni virtuvė, alyva šildomas, švarus namas.
4. BLOOR - CONCORD, $4.500 įmokėti, 8-nių didelių kambarių, 3 virtuvės, alyva apšildomas, labai didelis kiemas, 2 mūriniai garažai.
5. RUSHOLME RD. - COLLEGE ST., $4.000 įmokėti, 9-nių didelių kambarių, gero mūro, labai geroj vietoj, kvadratinis planas, alyva apšildomos.
6. BLOOR - RUSHOLME RD., 11 labai didelių kambarių, gero mūro, atskiras, vandeniu - alyva apšildomas, 2 vonios po 4 gabalus, geras pirkinys, dėl skubaus pardavimo.
7. HIGH PARK-BLOOR, $4.900 įmokėti, 9 kambarių, 2-jų augštų atskiras mūrinis, 2 virtuvės, vandeniu - alyva šildomas, didelis kiemas ir garažas.
8. GRENADIER RD. - INDIAN RD., $6.000 įmokėti, 11 didelių kambarių, 2-jų atskirų butų, atskiras, gero mūro, vandeniu šildomas, didelis kiemas ir 2 garažai.
9. GEOFFREY - INDIAN RD., 11 didelių kambarių, gero mūro, atskiras, 4-rios modernios virtuvės, 2 vonios po 4 gabalus, vandeniu alyva šildomas, gražus kiemas, šoninis įvažiavimas ir garažas, vertas dėmesio pirkinys.
10. HIGH PARK - BLOOR, $4.500 įmokėti, 6 didelių kambarių, gero mūro, apynaujis, vandeniu alyva šildom., gražus kiemas ir garažas.
11. BLOOR - HIGH PARK, $3.900 įmokėti, 9 nepereinami kambariai, gero mūro, atskiras, alyva šildomas, labai didelis kiemas, geras pirkinys.
12. BLOOR - BEATRICE, 20 kambarių, 4 atskirų butų, labai gero mūro, apynaujis, modernios virtuvės ir po 4 gabalus vonios, vandeniu alyva šildomas, geros pajamos, įmokėti $8.000, geras pirkinys.
13. DOVERCOURT RD., 30 didelių kambarių, 6 atskirų butų, labai gero mūro, vandeniu alyva šildomas, apie $8.500 pajamų į metus, viena skola balansui, geras pirkinys.

Priklauso Toronto, Ontario, Canadian ir International Real Estate Board.

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms. Sudarome paskolas, įkainuojame parduodamas nuosavybes. Jūsų patarnavimui. Kreiptis telefonu: ME. 4605.

P. MALIŠAUSKAS V. BUTRIMAS V. VASILIAUSKAS

PASKUTINĖS DIENOS

(Atkelta iš 2 psl.)

Kažkas nusijuokia. Juokas pergarsus, ne kasdieninis. Aš privalau ką nors daryti... ką nors sakyti... klausti...

— Nierman, pranešk Reichenberg eskadrilei, kad už valandos su svarbiais pranešimais pas juos atvyks Storch.

Fridolin pastebi mano nesusigaudymą ir pradeda viską detaliai aiškinti.

— Ginkluotas pasitraukimas į vakarus negali būti svarstomas. Anglai ir amerikonai reikalauja besąlyginio pasidavimo gegužės 8 d., tai yra šiandien. Mums įsakyta viską besąlyginiai perduoti rusams iki šiandien vakaro vienuoliktos valandos. Kadangi Čekoslovakija yra okupuojama Sovietų, tai mūsų vadovybė nusprendė, kad visi daliniai kaip galima greičiau pasitrauktų į vakarus. Lakūnai gali skristi į namus ar kur kam patinka...

— Fridolin, — nutraukiu jį, — išrikiuok visą dalinį pranešimui!

Negaliu klausytis viso to. Bet ar nebus tai, ką dabar privalau daryti dar didesnė kankynė. Ką aš galiu savo vyrams pasakyti? Jie niekad manęs nusiminusio nematė. Dabar gi esu kritęs labai giliai. Fridolin vėl mane nutraukia.

— Visi išrikiuoti ir laukia.

Išeinu. Dirbtinė koja kliudo man gerai eiti. Saulė šviečia pilnam pavasario grožyj. Šen ir ten tolumoje blizga sidabriniai lengvi ūkai. Sustoju priešais savo vyrus.

— Draugai!...

Negaliu daugiau. Čia stovi mano antroji eskadrilė, pirmoji yra Austrijoj... ar mano akys pamatys ją dar kada nors? Ir trečioji prie Pragos. Kur jie dabar yra, dabar, kada aš labiausiai noriu juos turėti aplink save... visus... tiek išlikusius tiek ir mirusius.

Pasigirsta nejaukus šlamėjimas. Visų akys yra įbestos į mane. Man reikia ką nors sakyti.

...po to, kai mes netekome tiek savo draugų... po to, kai tiek daug kraujo ištekėjo namuos ir frontuos... nesuprantamas likimas paneigė mums pergalę... mūsų karių ir mūsų tautos didvyriškumas yra nepalyginamas... karas praloštas. Dėkoju už ištikimybę, su kuria jūs šiame dalinyje tarnavote savo kraštui...

Paspaudžiu kiekvienam iš eilės ranką. Niekas neištaria nei vieno žodžio. Tylus rankos suspaudimas rodo, kad jie supranta mane. Kai nueinu, paskutinį kartą išgirstu Fridolin paduodant komandą:

— Pagarbą dešinėn!

Pagarbą dešinėn — daugeliui daugeliui karių, kurie paaukojo savo jaunas gyvybes. Pagarba dešinėn — mūsų tautos žmonių elgesiui, jų heroizmui vargu kada nors taip spindinčiai parodytam civilinių gyventojų. Pagarbė dešinėn — vakarų kraštams, kuriems mes tiek pastangų padėjom apginti, ir kurie dabar pateko į fatališką bolševizmo glėbį.

. . .

Stovėjau stebėdamas išvažiavimui susitvarkančią koloną. Staigiai išgirdau ūžimą. Augštai skrido apie šešiasdešimt rusų tipo bombonešių. Vos spėju duoti įspėjimą saugotis, kai bombos pradėjo šnypšti žemyn. Guliu su savo lazdomis prisispaudęs prie žemės ir galvoju, jei tie driskiai gerai taikins, tai turėsim nemaža aukų, nes esam gan tirštai vienoj vietoj. Bombos sprogsta pačiam miestelio centre, geras tūkstantis jardų nuo kelio, ant kurio mes esame. Vargšai Niemes miestelio žmonės.

Rusai užskrido du kart, bet ir antrą kartą nepadarė jokios žalos mūsų kolonai. Pagaliau pajudėjom. Paskutinį kartą apžvelgiu savo dalinį, kuris septynis metus buvo visas mano pasaulis. Neabejotinai tai šį tą man reiškia. Pralietas kraujas už bendrą reikalą sucementavo mus stipriais ryšiais. Paskutinį kartą atiduodu jiems pagarbą.

(Bus daugiau)

Pirmosios kanadiškos monetos

Pirmosios tikrosios kanadiškos monetos buvo išleistos tik 1823 metais ir tiktai 1871 metais buvo įvestą bendra kanadiškų monetų sistema. Prieš tai buvo apyvartoje įvairių kitų kraštų monetų. Buvo taip pat kai kurių provincijų monetų.

Prancūziškoje Kanadoje buvo prancūziškos monetos, Nova Scotia provincijos vyriausybė išleido savo "penny" ir "half penny" monetas. Šiek tiek vėliau ta pati provincija išleido Halifaxo "shilling'ą", tai buvo sidabrinė moneta verta 20 centų.

Prieš 1871 metus kanadiečiai vartojo ne tiktai savo monetas, bet taipogi Ispanijos, Britanijos, Prancūzijos ir JAV pinigus. 1871 m., keturis metus po konfederacijos, buvo įvesta dabartinė sistema — monetos vieno cento, penkių centų, 10, 25 ir 50 centų vertės.

CSc.

Paieškojimai

Stasys STULPINAS skubiai paieškomas palikimo reikalu St. Puzeno gyv. 14 327 Lauder Str., Detroit 27, U.S.A.

TV tinklas visai Kanadai

"Bell" b-vės pirmininko Eadie ir feder. ministerio McCann pareiškimu, visai Kanadai suplanuotas televizijos tinklas, kuris apimsiąs 3.800 mylių ilgio plotą ir būsiąs ilgiausias pasaulyje. Jis būsiąs pastatytas laipsniškai: Toronto - Winnipego sekcija būsianti baigta 1956 m. ir apimsianti 1200 mylių ilgio liniją; Winnipegas - Regina - Calgary, 800 myl., — 1957 m., Quebecas - St. Jean - Sydney, NS — 1957 m., Vancouveris - Calgary, 580 myl., — 1958 m. Tuo būdu visas planas būsiąs baigtas 1958 m. ir kainuosiąs 50 milijonų dolerių. Tam reikėsią dar pastatyti 140 televizijos bokštų, kurie kartu bus naudojami ir pridėtinėms telefono linijoms. Atitinkamos bendrovės yra pateikusios feder. vyriausybei savo pasiūlymus. Pasirinkti patys palankiausi ir netrukus jie bsią pateikti patvirtinti parlamentui. Pagal juos, Radio-Canada naudosis televizijos tinklu 10 metų ir kasmet mokės nuomą 2 mil. dol. Neužilgo tad visa Kanada galės matyti televizijoj tuo pačiu metu svarbesnes programas bei įvykius. Tas pats tinklas būsiąs tinkamas ir spalvotai televizijai.

Protestantai emigracijoje

Inf. Tarnybos ruošiama vokiečių k. brošiūra apie krikščionybės persekiojimą Lietuvoje. Brošiūra numatoma 80 psl., iš jų apie 10 bus skiriami protestonų reikalams. Medžiaga bus suskirstyta į 3 skyrius: 1. protestantizmo atsiradimas Lietuvoje, 2. lietuvių protestantų likimas pirmosios okupacijos metu, 3. protestantų likimas per antrąją bolševikinę okupaciją. Kiekvienas skyrius turės po 3-4 psl. Pirmajam skyriui medžiagos yra pakankamai, bet antrasis ir trečiasis skyriai norima pavaizduoti kiek galint išsamiau. Todėl Inf. Tarnyba kreipiasi į visus lietuvius maloniai prašydama ateiti į talką, pateikiant tais klausimais kiek galint daugiau medžiagos bei duomenų, arba bent nurodyti, kur jų būtų galima gauti. Medžiagos prašoma ypač iš šių sričių: apie bažnyčių ir jų žemių, ūkių (klebonijų) likimą, bažnytinių žemių nusavinimą, bažnyčių apdėjimą mokesčiais, kunigijų išvietinimą, dvasininkų likimą, jų asmeninius išgyvenimus per bolševikmetį, parapijų ir sinodų likimą, protestantų suėmimą ir kalinimą, trėmimus bei žudymus, protestantų kapines, surinkimų ir žodžio sakytojų likimą, protestantų laikraščių uždarymą, bažnyčių ir kitų religinių įstaigų turto nusavinimą etc. Medžiagą prašome siųsti šiuo adresu: Inf. Tarnyba, (14b) Reutlingen, Gartenstr. 5, Germany.

..ŠYPSENOS..

Galėtų pigiau

Iškilmingos Višinskio laidotuvės Maskvoje. Pilietis Kacenbergas nustebintas jų puošnumu vis galvoja, kiek jos galėjo kainuoti. Pagaliau prieina jis prie milicininko ir klausia:

— Drauge milicininke, sakykit, kiek tokios laidotuvės gali kainuoti?

— Nežinau. Gal apie 100.000 rublių.

— Ui vei! — sušunka Kacenbergas. — Kam taip brangiai! Tai švaistymas pinigų. Aš visą politbiurą palaidočiau už 5000 rublių.

Padėka

Alpėse į kalną asilas tempia vežimėlį su pienu. Greta eina jo savininkė. Praeinantis turistas pasigaili vargšo gyvulėlio ir stačiausioje kalno vietoje padeda asilui pastumdamas vežimėlį. Užkopus į pat kalną moteris turistui dėkoja.

— Nėra už ką — atsako turistas.

— Kaip nėra už ką — ginčijasi moteris. — Vienas asilas gal visai būtų nepajėgęs vežimo užtempti....

Amžinasis moteriškumas

Mikas gyveno priemiesty, kur dažnai pasitaikydavo įsilaužimų ir vagysčių. Pasitaikė Mikui kuriam laikui išvykti į ligoninę. Išvykdamas jis aprūpino žmoną visokiais ginklais gintis nuo įsiveržėlių. Prie lovos jis pastatė šautuvą, čia pat pakabino didžiulį peilį, po pagalve pakišo du pistoletus o prie naktinės spintelės pastatė kirvį.

Po keleto dienų vagis tikrai įsilaužė į namus. Bet Miko žmona rankų nenuleido. Kai pagaliau pribuvo policija, vagišius turėjo ne vieną guzą galvoje ir numuštą nosį. Miko paliktieji ginklai betgi buvo nepanaudoti. Ji sudaužė vagį šliurėmis...

Povestuvinėje kelionėje

Venecijoje susitinka du senai nesimatę draugai.

— O ką tu čia veiki? — klausia vienas.

— Aš esu povestuvinėje kelionėje...

— O! tai tu vedei? O kur tavo žmona?

— Ji liko namie. Žinai, dviems keliauti perbrangu...

Pasitenkintu ir mažesniu

Gydytojas apžiūrėjęs pacientą sako:

— Aš sakau, kad geriausia Tamstai būtų mesti rūkius, negerti nei lašelio, kiekvieną vakarą eiti anksti gulti ir keltis kartu su aušra. Tai geriausia, ką galiu Tamstai patarti.

— Puiku, daktare. Bet paties geriausio dalyko aš nei nenorėčiau. O kas būtų sekantis po geriausio?...

Ne viską galėjo išpildyti

Gydytojas vienaĩ poniai patarė valgyti kuo daugiau vaisių.

— Tik, ponia — nelupkit, nes lupinose daugiausia maistingų dalių, — pastebėjo gydytojas.

Po savaitės ponia vėl atėjo pas gydytoją ir sako:

— Vaisių aš tikrai daug valgiau ir stengiausi nelupti. Žinot, su obuoliais, kriaušėmis ir slyvomis buvo visai gerai, sunkiau buvo su apelsinais ir bananais, o kokoso tai visai negalėjau valgyti pagal Tamstos patarimą...

Stebuklinga kepuraitė

Giriasi pagyvenusi ponia:

— Draugės sako, kad ši kepuraitė mane atjauninanti mažiausia bent 10 metų.

Tai girdėjęs ponas pasiteiravo:

— Jei patogu klausti, kiek turite metų?

— Trisdešimt, — atsakė ponia.

— Su ar be kepuraitės? susidomavo ponas.

Auklėjimo metodas

— Jei tu dar man mėginsi kambary kurti ugnį, — perspėja motina sūnų, — ir vėl pripilsi rašalo miegančiam seneliui į burną, tai šįvakar televizijos teleisiu žiūrėti tik ligi 11 valandos.

—o—

Galva panaši į skilvį. Jos turinys priklauso ne nuo to, kiek į ją prikišama, bet kiek ji suvirškina.

OKULISTĖ
B. BEJNAR - BUKOWSKA
dirba nuo 1944 metų.
94 LAWS ST., TORONTO
(prieš 3146 Dundas St. W.)
Telefonas RO. 7-0052
Priėmimo val.: 10 ryto iki 9 vak., sekmad. ir šventad. nuo 2-4 val. popiet.

DANIEL D. STOKAL, B.A.
advokatas, notaras ir tt.
PERKĖLĖ
savo biurą į
21 DUNDAS SQUARE
Suite 501 — Herman Building
Toronto
Telefonas EM. 6-1681-2
Ketvirtadienio vakarais:
575 Queen St. W. - 6-8 val. v.
Telef. EM. 8-2646

Garantuotos anglys yra geriausios!

Visų rūšių anglis ir malkas užsakykite per mūsų atstovus

VYT. ir SIGITĄ AUŠROTUS

DOMINION COAL & WOOD

SKAMBINTI TELEFONU LL. 0527

(Nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro)

$10 nuolaidos, kas atsineš šį skelbimą ir pirks nemažiau kaip už $50

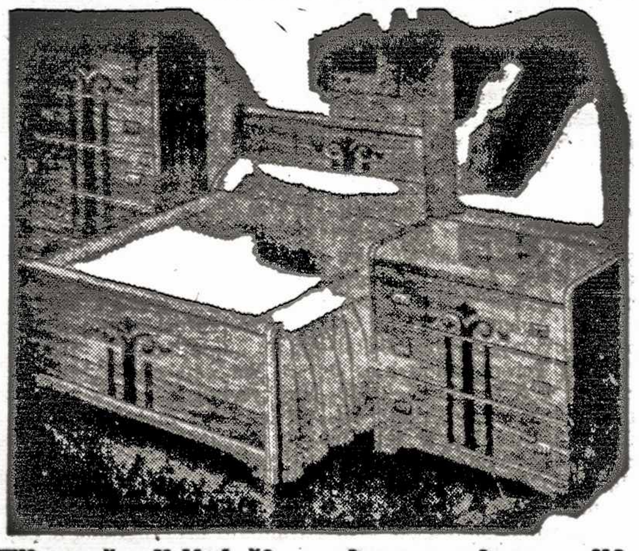

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!

12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina: lova, komoda su talpiais stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas, 2 pūk. pagalvės, 2 kamb. lempos su gaubtuvais ir Chenille lovos užtiesalas, Speciali žema kaina $125. Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų sofų, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui.

Duodamos lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlaikymas prekių veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

COLLIS FURNITURE COMPANY

439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094

DR. W. K. WŁODKOWSKI
buvęs Varšuvos ir Gdynės ligoninių ordinatorium ir Vienos bei Paryžiaus universitetų klinikų asistentu.
DARBO VALANDOS:
10-12 val. ryto ir 3-8 val. vak.
223 SHAW ST., TORONTO
(tarp Queen ir Dundas)
Telefonas KE. 5885.
Bendra praktika, genekologija ir gimdymo pagalba.

Dr. M. Arštikaitytė
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
Pritaiko akinius
167 College (kampas McCaul)
Kabineto Nr. 9
Toronto
Priima iš anksto susitarus
Telef.: offiso WA. 1-3584
namų WA. 3-5555

Dr. Aleksas Valadka
1081 BLOOR ST. W.
(prie Dufferin)
priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 2-4 val.
Rentgenas pagal susitarimą.
Telefonas ME. 2933.

Dr. A. Pacevičius
Gydytojas ir Chirurgas
NAUJAS KABINETAS
280 Roncesvalles Ave.
Telefonas OL. 4778.
Priėmimo valandos: 11-1 val. p.p.; vakarais nuo 6-8 val. vak.; trečiadieniais ir šeštadieniais 11-3 val. p.p.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. Jonas Yčas
Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)
Priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. ir nuo 6.30 iki 8 val. vak., šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. arba pagal susitarimą.
Telefonas LO. 1794
Toronto

Dr. V.P. Baltrušaitis
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
1554A BLOOR ST. W., TORONTO
(kampas Dundas - Bloor)
Bendroji praktika, moterų ligos su gimdymo pagalba specialiai.
Kabineto tel. LL. 9184
Namų WA. 1-0537
Priėmimo val.: 1.30 - 3.30 po pietų, 5.30 - 8 val. vak. Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. J. J. VINGILIS
VIDAUS LIGOS
PERSIKĖLĖ Į
1 BEAVERBROOK - KIPLING AVE. KAMPAS.
ISLINGTON, TORONTO, ONT.
Telefonas BE. 1-1310.

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS
Baigęs universitetą Vokietijoje ir Kanadoje
345 BLOOR ST. WEST
(kampas Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO
WA. 3-2003
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Raštinė: OLiver 4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. Alexander SZATMARI
NERVŲ LIGŲ GYDYTOJAS
260 St. Clair Ave. W.
Darbo val. 2-7 val. pp. ir pagal susitarimą.
Telef. įstaigos WA. 1-0556
namų LL. 5228.

Bernhard & Scott
Advokatai, Notarai
Bendroje įstaigoje dirba
Ant. Liudžius
buv. advokatas Vilniuje,
Tremtinių Reikalams Teisių patarėjas.
73 Adelaide St. W., Toronto
Suite 436
Lietuviškai kalbančius prašoma kreiptis: pirm. ir treč. 6-8 v.v.; antr., ketv. ir šeštad. 10-1 va. p.p.
Office EM. 6-5679. Res. ME. 0636.

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs EE—EEE
1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN
B.A., M.D., L.M.C.C.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Priėmimo val.: 2-4.30 ir 7-9 val. pp.
386 Bathurst St. Toronto
Telef. EM. 8-1344

Dr. L. SIMON
Odos ir veneros ligų specialistas.
3 Spadina Rd., Toronto
(Bloor - Spadina kampas)
Darbo valandos: 10-12 ir 3-7 pp. arba pagal susitarimą.
Tel. WA. 1-6614 arba WA. 2-8015

Dr. A. Ratinow
L.M.C.C.
Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse.
Vidaus ligų specialistas: širdies astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.
479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. WA. 1-6708

Dr. K. Žymantienė
GYDYTOJA ir CHIRURGĖ
KAMPAS BLOOR IR BROCK AVE., TORONTO
(Ėjimas iš 613 Brock Ave.)
Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1-4 ir nuo 5-8 val. p.p., šeštadieniais nuo 11-3 val. p.p., kitulaiku pagal susitarimą.
Telefonas OL. 6851

Dr. J. ŠEGAMOGAS
Specialistas chirurgas
4906 Wellington, Verdun, Montreal 19.
Val.: 2-4, 7-9, šeštadieniais 11-1 val. po pietų.
Tel.: YO. 3611 — office
PO. 6-9964.

Dr. John REKAI
Chirurgas ir akušeris
Dr. Paul REKAI
Vidaus ligų specialistas,
X RAY (Rentgenas)
219 St. Clair Ave. W., Toronto
Susitarti telefonu WA. 3-2395

Dr. MICHAEL BALKANY
MOTERŲ LIGŲ SPECIALISTAS
Gimdymo pagalba
202 St. Clair Ave. W., Toronto
(prie Avenue Rd.)
Priėmimai pagal telefoninį susitarimą
WA. 1-9632 ir HU. 8-7841

Dr. F. Tickett
Gydytojas
ir
chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef. EM. 8-3754

Dr. Chas. OKUN
DANTISTAS - CHIRURGAS
838 Dundas St. W. Toronto
kampas Euclid Ave.
Priima vakarais pagal susitarimą.
Telef. EM. 8-9822

Akių specialistas
M. STEFANUK
(optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga
BATHURST MEDICAL BUILDING
312 Bathurst St. Telef. EM. 3-6373
(at Dundas)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EM. 4-6515

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY. R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

Biles & Wratten
ADVOKATAI, NOTARAI
ir tt.
John F. Biles,
Leonard E. Wratten.
Telefonai:
EM. 8-6217, EM. 8-6359
171 YONGE ST.
Toronto.

BALČIAUSIAI ir ŠVARIAUSIAI
baltiniai išskalbiami Metropolitan Toronto rajone
Canada Laundry
KE. 1146
Mes paimame iš namų ir pristatome BE ATSKIRO MOKESČIO.
Jūsų patogumui turime CASH & CARRY krautuvę 1125 Dundas St. W.
Kalbame ukrainietiškai, lenkiškai, vokiškai ir lietuviškai.

A. STANČIKAS
Baigęs National Radio Institute Radio ir televizijos skyrių.
TAISAU
RADIO APARATUS
Aparatai paimami ir grąžinami į namus veltui.
Darbas garantuotas.
Prašau skambinti ME. 1602, kasdien nuo 6 val. iki 9 val. vakaro ir šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. ryto.

SAVI PAS SAVUS!!
Sąžiningas ir greitas patarnavimas: taisome auto mašinas, keičiame alyvą, aprūpiname degalais ir kt. auto reikmenimis, taip pat plauname ir dedame mašinoms stiklus. Darbas garantuotas.
BROLIŲ DUNDŽIŲ GARAŽE
(WHITE ROSE GAS STATION)
35 SCARLETT RD. **TELEFONAS RO. 2-6591**
(Dundas St. W - St. Clair Ave. W. susikirtime)
REMONTO DARBUOSE LIETUVIAMS 10% NUOLAIDOS.
Įsitikinkite — neapsivilsite.
JONAS ir VYTAUTAS DUNDŽIAI.

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT
&
SEGUIN
Advokatai — Notarai
38 King St. W. - Toronto
Suite 46.
Telef. įstaigos: EM. 3-7461 **Telef. namų: BE. 3-0978**

Seymour Hermant
ADVOKATAS, NOTARAS
ir tt.
Suite 410
394 Bay St., Toronto, Ont.
Telef.: EM.4-9912
arba EM. 4-8532.

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parap. žinios

— Metinis parapijos susikaupimas - rekolekcijos prasideda sekančią savaitę. Jas ves Tėvas Kazimieras Pečkys, SJ.

— Šv. Jono Krikštytojo parapijos susirinkimas įvyks šį sekmadienį 4 val. pp. parapijos salėje. Susirinkimo metu bus pateikta apyskaita iš įvykdyto bažnyčios perstatymo darbų.

— Parapijos bažnyčioje gavėnios metu kiekvieną sekmadienį 7 v.v. vyksta Graudžių Verksmų pamaldos, o penktadieniais 7.30 v.v. — Kryžiaus Keliai.

— Kovo mėnesio bažnyčios remonto skoloms mokėti mėnesinė rinkliava įvyks šį sekmadienį per visas pamaldas.

— Parapijos vaikų pirmoji Komunija įvyks pavasarį, tuoj pasibaigus mokslo metams. Pirmajai išpažinčiai vaikų parengimas vyks gegužės mėnesį, parengimą praves parapijos kunigai.

— Jaunimo klubo susirinkimas įvyks penktadienį 7 v.v.

— Gedulingos pamaldos už a.a. Praną Lasteusko sielą šį šeštadienį 9 val. rytą.

Pakrikštyta: Randall Jurgis Čibirka.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Parapijos maldininkų kelionė į kankinių šventovę Midlande, Ont., įvyks rugpjūčio 7 d.

— Parapijos bazaras, turėjęs įvykti balandžio 16 d., dėl "Varpo" choro koncerto, nukeliamas į vėlyvesnę datą, kuri bus pranešta.

— Pranciškonų vedamos rekolekcijos: T. Viktoras — kovo 22-balandžio 6 d. Clevelande; T. Paulius — kovo 24-27 d. London, Ont.; T. Rafaelis — kovo 24-27 d. St. Catharines, Ont. ir balandžio 1-3 d. Wellande, Ont.

— Parapijos choro repeticijos: pirmadienį — vyrams, antradienį — moterims, trečiadienį — bendra vyrams ir moterims.

— Parap. sporto klubo "Aušra" krepšinio žaidėjų treniruotės kiekvieną šeštadienį 5.30-7 v. vak. ukrainiečių salėje, 400 Bathurstt St. Krepšininkų reikalus tvarko L. Leveckas, tel. LL. 7384, o krepšininkus treniruoja P. Puškorius, tel. MU. 1592.

Norį prisirašyti prie "Aušros" sporto klubo ar tuo reikalu norį kokių informacijų, prašomi asmeniškai ar telefonu kreiptis į kleboniją, tel. KE. 0621 ar pas J. Gudą, tel. LA. 7391.

— Tėvai prašomi nedelsiant registruoti vaikučius pirmos komunijos pamokoms. Pamokoms prasidėjus, vaikai daugiau nebus priimami, bet bus paliekami kitų metų pamokoms.

— Bažnyčios Statybos Fondui iki šiol suaukota $81.252.52.

— Šią savaitę parapijos kunigai lankys lietuvius sekančiose gatvėse: Abbott Ave., Kennedy St., Woodside, Runnymede Rd. ir Annette St.

TĖVELIAI,
nepalikite mažųjų be "Eglutės"!
Kad vaikų laikraštis būtų visiems prieinamas, "Eglutės" administracija naujiems skaitytojams duoda specialų papiginimą: **tik $2.00 metams.**

Šis papiginimas galioja tik ribotą laiką. Tad pasinaudokite šia proga.

Užsakykite per V. Aušrotą, 180 Glenholme Ave, arba "Eglutės" administracijoje.

Emigruojantiems į JAV

Amerikos imigracijos procedūroje padaryti kaikurie pakeitimai. Smulkiau informuoja V. Sleževičius, kurio adresą prašau žiūrėti šio laikraščio atskiname skelbime.

Dail. A. Tamošaičio paskaita

Kultūros Fondo Kultūros skyrius kovo 26 d. 5 val. pp., Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., pradeda ciklą paskaitų aktualiais lietuvių kultūros klausimais.

Pirmą viešą paskaitą skaitys dail. A. Tamošaitis tema "Lietuvių tautiniai drabužiai (vyrų ir moterų) istoriniu ir etnografiniu dailės žvilgsniu".

Paskaita bus iliustruojama charakteringais atskirų sričių rūbais.

Dail. Anastazija ir Antanas Tamošaičiai, dabartiniu metu gyvena Kingstone, Ont., ir turi labai brangią tautinių drabužių kolekciją, laimingai išsaugotą per visas karo audras.

Kultūros Fondas kviečia visas lietuvių moterų organizacijas ir visuomenę paskaitoje skaitlingai atsilankyti. Ypatingai prašome motinų, kad atsiųstų savo dukreles, lankančias viduriniąsias mokyklas ir universiteto studentes.

Dail. Tamošaitis šį šeštadienį 3 val. pp. skaitys ta pačia tema trumpą pranešimą ir per "Tėvynės prisiminimų" radijo valandėlę, vedamą J. R. Simanavičaus.

Kultūros skyrius.

L. Kat. Moterų D-jos susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį, kovo 27 d., po 11 val. pamaldų, seselių Kotryniečių name — 41 Delaware Ave. Narių dalyvavimas būtinas, kviečiamos ir prijaučiančios. **Valdyba.**

Toronto šaulių klubo susirinkimas

įvyks kovo 27 d., sekmadienį, 3.30 val. pp., Lietuvių Namuose. Bus paskaita apie Vl. Putvinskį 26 m. mirties sukaktuvių proga ir kt. einamieji reikalai.

Klubo nariai, buv. šauliai bei kiti svečiai kviečiami gausiai atsilankyti. **Valdyba.**

Filatelistų žiniai

Pereitame susirinkime sutarta suėjimus daryti kiekvieno mėnesio paskutinį penktadienį 8 val. v. L. Namuose (muzikos kambaryje). Tad sekantis suėjimas išpuola šį penktadienį, kovo 25 d.

Amerikietis filmininkas Juozas Januškevičius kovo 26 d. ir 27 d. rodys istorinį Lietuvos filmą natūraliose spalvose Toronto Lietuvių Namų salėje. Filmas gamintas 1939 ir 1940 m. Lietuvoje.

A.A. Antanas Sičiūnas

Kovo 17 d. Sunnybrook Hospital po ilgos ir sunkios ligos, aprūpintas šv. Sakramentais, mirė senosios kartos lietuvis Antanas Sičiūnas, 73 metų amžiaus, ilgesnį laiką gyvenęs Hamiltone. Palaidotas kaip D. karo veteranas Holy Cross Thornhill katalikų kapinėse.

Dėl ukrainistikos Toronto universitete čionykščiai ukrainiečiai jau kelinti metai kaip rūpinasi. Jau pernai universitetas buvo sutikęs įkurti ukrainistikos katedrą, jei ukrainiečiai sukurtų jai išlaikyti fondą — $100.000. Šiemet sutarė vykdyti planą laipsniškai. Iki sekančių mokslo metų pradžios ukrainiečiai apsiėmė suorganizuoti dalį to fondo — $10.000, o universitetas sutiko leisti pradėti nuo to meto vieną ukrainistikos kursą — Ukrainiečių literatūros istoriją. Kursą skaitys prof. J. Lucki. Fondas, iš kurio procentų bus duodamos stipendijos studentams vadinsis Ševčenkos fondo vardu. Šiuo metu vykdoma rinkliava.

JEIGU

JŪS IEŠKOTE PIRKTI NAMĄ ARBA NORITE PARDUOTI — VISOKERIOPAS INFORMACIJAS JUMS SUTEIKS IR MIELAI TARPININKAUS

B. Sakalauskas

Telefonai: KE. 3216, namų LO. 1410

Čia Jūs rasite daugybę visame Toronto mieste parduodamų nekilnojamo turto nuosavybių didžiausį pasirinkimą. Nuo mažiausio iki didžiausio.

856 COLLEGE ST. (netoli Ossington)

I. BRKOVICH REALTOR

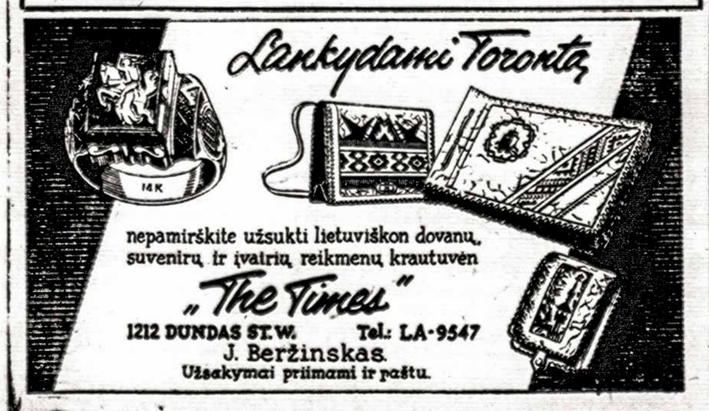

VISUS MALONIAI KVIEČIAME

atsilankyti į šių metų kovo 27 d. 3 val. p.p., 62 Claremont St., DETROITO LIET. SCENOS MĖGĖJŲ SAMBŪRIO statomą S. Čiurlionienės - Kymantaitės 3 v. komediją

"PINIGĖLIAI"

Rež. ir pati vaidina Z. Arlauskaitė - Mikšienė.

Įėjimas $1.—.

Bilietus galima įsigyti svetainėje "Tulpė" ir prie įėjimo.

Kanados Lietuvių Moterų Bendruomenės Toronto apylinkė.

Dainos metinis vakaras

įvyks kovo 26 d. 7 v.v. Šv. Jono Kr. parapijos salėje. Vakarienė ir įvairi programa. Pelnas Velykų švenčių dovanėlėms tremtyje likusiems seneliams, ligonims bei gausioms šeimoms.

Tikimasi šio tikslo rėmėjų gausaus atsilankymo. **Rengėjos**

Baltų Federacijos nauja valdyba

Kovo 13 d. evangelikų St. Andrew bažnyčios salėje įvyko Baltų Federacijos generalinis susirinkimas. Buvo pakeistas Federacijos statutas, nes estai dabar atstovaujami jų tautinio komiteto. Po revizijos komisijos ir moterų tarybos pranešimų, pirmininkas dr. M. Anysas padarė metinį pranešimą apie organizacijos darbus 1954-55 m. Federacija sekė politinius įvykius, liečiančius Pabaltijį ir pravedė birželio 14 d. minėjimą. Pirmininkas pastebėjo, kad p.m. neišsipildė visos organizacijos viltys, pasiskundė dėl mažo trijų valstybių spaudos bendradarbivimo ir vis mažėjančio susidomėjimo birželio 14 d. minėjimu, kuris Federacijai davęs nuostolių.

Pabaltijo Federacijos mintis, dėl įvairių kliūčių, mažai tepasistūmėjus pirmyn. Susidomėjimo neparodę senieji trijų tautų politikai, kurie baimiąsi, kad tektų atsižadėti dalies suvereniškumo būsimam Pabaltijo junginiui, nors dėl mažo bendradarbiavimo esą vienu smūgiu nustota net jų šalių nepriklausomybės.

Perduodamas pirmininkavimą estų tautai, dr. Anysas pareiškė, jog ir toliau yra pasirengęs tuo reikalu patarnauti, jeigu šito gyvybinio klausimo interesas ateityje pagyvėtų.

Atsakydamas, estų konsulas Markus, padėkojo pirmininkui už jo atliktą darbą ir reiškė viltį, kad pabaltiečiams, su šita idėja apsipratus, interesas pagyvės.

1955-56 m. išrinktas pirmininkas p. Riesner, estas, vicepirmininku pp. Stashens, latvis, ir iš lietuvių Simonavičius. **A.**

Detroito lietuvių teatras Toronte

Kovo 27 d., sekmadienį, KLMB Toronto apylinkės kviečiamas pirmą kartą į Torontą atvyksta publikos mėgiamas Detroito Lietuvių Vaidybos Mėgėjų Sambūris, kuris suvaidins Sofijos Čiurlionienės linksmą komediją "Pinigėliai". Vaidinimas vyks lenkų salėje, 62 Claremont St. Pradžia 3 val. pp. punktualiai. Ši komedija turėjusi didelį pasisekimą Lietuvoje ir dabar Amerikoje. Du kart ji buvo suvaidinta Detroite, du kart Čikagoje, taip pat Windsore, ruošiama ją pastatyti Niujorke ir Los Angeles.

Detroito Liet. Vaidybos Mėgėjų Sambūriui režisuoja ir pati vaidina nusipelniusi lietuviškojo teatro pionierė Zuzana Arlauskaitė-Mikšienė, dirbanti jau nuo 1907 m., — anksčiau Šiauliuose, Petrapily, Kaune ir kit., dabar 6 metai Detroite, iš kur teatras aplanko ir kitus Amerikos bei Kanados miestus.

Bilietais prašome pasirūpinti iš anksto. Vietos nenumeruotos. Bilieto kaina $1. Parduodami "Tulpės" svetainėje ir Prisikėlimo bažnyčioje po pamaldų.

Vengrai paminėjo 1848 m. sukilimą,

kurio išdavoje vengrų tauta gavo savo tautinį parlamentą. Vengrų federacija suruošė priėmimą puošniame Prince Arthur House klube, sukvietusi daugelį organizacijų atstovų, Pabaltijo kousulus ir daug kanadiečių, viso apie 140 asmenų.

Paminėjimo metu žymusis vengrų smuikininkas prof. de Kreszt išpildė vengrų ir kitų tautų muzikų kūrinių. Mums žinomas žurnalisttas Mr. Woodside, savo kalboje išaiškino vengrų tautos kovą dėl savo nepriklausomybės, trumpai apibudino jų tautos sukilėlių vado Kossuth veiklą ir velesnę vengrų kovą prieš Trianono sutartį, kuri iš Vengrijos atėmė žymią teritorijos dalį, nurodė vengrų tautos kančią raudonajame terore ir nepalaužiamą norą tvarkyti savo reikalus nepriklausomai.

Ta proga buvo atspausdinti lapeliai, pavadinti: Dear Canadian Reader, Do you know that: kuriuose apžvelgta vengrų tautos istorija nuo krikščionybės įvedimo 1001 m. ligi šių dienų. **A.**

Liuteronys šventina kleboniją

Pirmoji lietuvių evangelikų - liuteronių parapija Toronte (Grace Lutheran Church) šį sekmadienį, kovo 27 d., 3.30 val. p.p. šventina naują kleboniją. Klebonija randasi prie pat bažnyčios — 1442 Davenport Rd., netoli Dufferin Street.

Šventinimo apeigos įvyks 3 kalbomis: lietuvių k. — parapijos klebonas kun. Leonas Kostizenas, vokiečių — Ontario provincijos Bažnyčios prezidentas kun. W. O. Rathke iš Waterloo, Ont. ir anglų — Ontario provincijos Sinodo sekretorius kun. H. H. Erdman, Kitchener, Ontario.

Po šventinimo apeigų — bendra kavutė. Visi Toronto ir apylinkės lietuviai evangelikai kviečiami dalyvauti. Tą sekmadienį prieš piet pamaldų nebus.

Kun. Leonas Kostizenas į naują kleboniją kelsis kovo 28 d.

Parapijos Klebonas ir Taryba.

Lietuvių atsarg. karių dėmesiui

Toronte ir apylinkėse gyvenę lietuviai atsargos kariai kviečiami susirinkti Lietuvių Namuose (priestate) kovo 25 d. 7.30 v.v.

Dienotvarkėje aktualūs dabarties klausimai ir bendras alutis.

Toronto sk. valdyba.

IŠTIESKIME PAGALBOS RANKĄ STUDENTAMS

Mažos tautos negali pasaulio nustebinti savo masėmis, bet jos iškelia savo vardą kitų tautų tarpe per savo intelektualinį pajėgumą. Augšto kultūros laipsnio tauta pasikia tik per mokslą, nuolat ir nuolat didindama besimokančio jaunimo skaičių.

Ypatingai mūsų tautos dallis atsidūrusi tremtyje turi rūpintis jaunimo išmokslinimu. Būtų labai didelė nelaimė, jei daugumą mūsų prieauglio sueitų į fabrikus darbininkais.

Iki šiol, kaip pavyzdžiai rodo, mūsų vaikai labai veržiasi į mokslą ir prasimuša į pirmųjų mokinių eiles, palikdami dažnai vietinius toli užpakaly.

Pradžios ir augštesnių mokyklų mokiniai daugumoje materialinę pagalbą gauna iš tėvų ar artimųjų. Bet jau daug didesnė problema yra su universiteto studentais. Čia ir mokslas daug kainuoja ir studijuojantiems lieka mažai laiko užsidirbti pragyvenimui. Kiek žinau, Toronto lietuviai studentai (jų yra apie 60) iš lietuvių visuomenės jokios pagalbos negauna. Kiek girdėti keletas bebaigiančių studentų yra atsidūrę labai kritiškoje materialinėje padėtyje. Jie baigia laikyti egzaminus, o čia nėra ne tik pinigų užsimokėti už egzaminus, knygas, bet, trūksta ir pavalgymui. Jų draugai, pažįstami, išsisėmė. Čia jau plačioji lietuvių visuomenė turi ištiesti pagalbos ranką.

Kaip buvo skelbta jau, tai įeina ir į KLB Kultūros Fondo užsimojimus. Tačiau be visuomenės pagalbos jis nieko negali padaryti. Siūlyčiau sudaryti nuolatinį studentams šelpti komitetą prie KLB Kultūros Fondo. Jis galėtų susidėti iš KF ir studentų atstovų. Lėšas turėtų telkti įvairiausiais būdais, iš parengimų, aukų, dovanų ir pan. Kam pašalpa teiktina nustatytų komitetas. Duota pašalpa turėtų būti lyg paskola. Gavęs ją studentas, baigęs mokslus ir įsikūręs, turėtų grąžinti į tą fondą. Jais gi pasinaudotų kiti paramos reikalingi studentai.

Siūlyčiau šelpti tuos studentus, kurie priguli nors lietuvių studentų sąjungai ar kitai liet. organizacijai.

Šelpkime mūsų jaunimą siekiantį mokslo. Iš to bus nauda visiems lietuviams.

Jonas Karka.

BALTIC MOVERS & CARTAGE

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. ŠALDYTUVŲ pervežimo specialistai. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. OL. 1403 TORONTO

Aplankykime ligonius

Girtinas yra paprotys lankyti ligonius didžiųjų švenčių proga. Ypač lietuvių dėmesio yra verti Toronto psiciatrinėje ligoninėje (Queen gatvė) esą lietuviai ligoniai. Jų ten viso yra 11: penkios lietuvės ir šeši lietuviai. Daugumas 25-35 metų amžiaus. Veik visi čia esą lietuviai gerokai pasveikę ir su dideliu dėkingumu įvertina lankytojus. Juos lankant, ligoniai labai nusiskundė, kad esą pamiršti liet. visuomenės. Vienas su liūdesiu net paminėjo Toronte esančių liet. organizacijų didelį skaičių, iš kurių deją labai mažai kas užklysta į šių nelaimingųjų įstaigą. Kitų tautybių lankytojų esą žymiai daugiau. Juos gali aplankyti kiekvienas asmuo ar or-ja. Lankymo laikas: visi savaitės šeštadieniai, sekmadieniai ir antradieniai nuo 2 iki 4 val. p.p. Einant į ligoninę, patartina iš anksto pasirūpinti asmenų pavardėmis ir tikslių kambarių numeriu. Šias tikslias informacijas galima gauti Šv. Jono Kr. liet. klebonijoje. **K. P. A.**

Toronto "Caritas"

iš savo kasos yra sušelpęs nedarbo, ligos ar mirties atveju šiuos lietuvius: p. Sideravičienę (vyro mirties proga) $103.52; N. Baronienę $70.00, A. Dubinskienę $30.00, A. Slanina $10.00, L. Beresnevičienę $10.00, O. Šiaudienę $15.00, B. Mejienę 10.00. Per du kartu aplankant per 50 lietuvių ligonių su mažomis dovanėlėmis ligoninėse — $61.75.

Besiartinančių Velykų švenčių proga "Caritas" yra pasiryžęs aplankyti sergančius mūsų tautiečius, o materialiniame nedatekliuje esančioms šeimoms finansiškai padėti. Komiteto kasos papildymui, Verbų sekmadienį kartojama Dubois oratorija "Septyni Kristaus žodžiai" Šv. Pranciškaus bažnyčioje, kur "Caritas" prieššventinei ligonių šelpimo akcijai bus padaryta rinkliava.

Jaunimui stovykla

Kaip spaudoje jau buvo informuota, Toronto liet. Šv. Jono Kr. parapija Wasagos - Springhurst vasarvietėje dovanai yra gavusi nemažą žemės plotą, tinkantį stovyklavietei. Praėjusią savaitę apžiūrėjus vietą, apsispręsta joje įrengti liet. jaunimo organizacijoms vasaros stovyklavimo vietą. Šį pavasarį bus pastatyta stovyklautojams valgykla, salė, iškirsti medžiai ir buldozeriu paruošiamos aikštės žaidimams. Darbams pravesti yra pasitarta su lietuvių kontraktoriumi, kuris pažadėjo pigia kaina parūpinti reikiamą statybai medžiagą. Vasarvietės išplanavimui sudaroma komisija, pakviečiant į ją stovyklų specialistą, inžinierių, pedagogą ir rangovą. Prie dovanai gauto sklypo yra dar priperkama žemės įsteigti lietuviams seneliams ar besveikstantiems vasarvietę.

Wasagos vasarvietėje lietuviai yra jau įsigiję arti 100 sklypų ir kaikurie pasistatė gražius vasarnamius. Manoma, kad ten pat kūrimas minėtų lietuv. vasaros centrų, plačioje lietuvių visuomenėje turės gyvą pritarimą.

Padėka

Nuoširdžiausia padėka Šv. Jono Kr. parapijos Klebonui ir visiems kunigams, poniai Ščepavičienei, poniai Rautinš, visiems draugams ir pažįstamiems visokiariopai prisidėjusiems prie mūsų mylimos motinos ir žmonos palaidojimo.

Kristina, Antanas Beresnevičiai.

REIKALINGA prityrusi virėja ir kitiems valgyklos darbams moteris ar mergaitė. Kreiptis EM. 6-7060.

Išnuomojamas butas iš 2 kambarių ir virtuvės, tel. ME. 6244; 77 Fuller Ave.

Išnuomojamas šviesus frontinis kambarys ir virtuvė. Be baldų. High Parko rajonc. Skambinti dieną tel. LO. 7053, vakare — KE. 8774.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II-me augšte, be baldų, šeimai. Tel. LL. 1669.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte 348 Rusholme Rd., prie Bloor. Telef. KE. 6185.

Išnuomojamas kambarys, galima ir su maistu. Arti tramvajaus, rami vieta. 33 Emerson Ave., tel. LL.9633.

Išnuomojamas kambarys II augšte 2-ms vyrams. Norintiems galima bus naudotis virtuve; yra ir garažas, 53 Gorevale Ave., tel. EM. 8-0948.

Išnuomojamas frontinis kambarys I augšte, su baldais ir 2 kambariai ir virtuvė II augšte, be baldų. Tel. ME. 7017, College ir Dovercourt rajone.

GERB. PONIOS IR PANELĖS!

Betkurioje grožio šakoje esu pasiruošusi Jums patarnauti žemiausiomis kainomis;

pusmetiniai, trumpalaikiai sušukavimai ir kt.

IRENA NACEVIČIENĖ
17 Carling Ave., Toronto
Telefonas LO. 7155
(Bloor ir Ossington rajone).

MONTREAL, Que.

Lituanistikos kursai šį šeštadienį bus 1220 Mountain St., kampas St. Catherine, 10 val. rytą. Paskaitos: lietuvių literatūra, liet. kalba ir teatras.

Neokanadiečių paroda įvyks š. m. kovo mėn. 24-27 dienomis. Paroda bus atdara nuo 2 val. p.p. iki 10 val. 30 min. v., St. Louis salėje, 458 Lagauchettier E.

T. J. Kubilius, SJ, vedęs rekolekcijas Čikagoje ir Detroite, grįždamas iš JAV lankėsi "TŽ" redakcijoje.

Skautų tuntas šį sekmadienį, kovo 27 d. 4 val. p.p., AV parapijos salėje, 377 Willibrord Ave., Verdun, ruošia stovyklinį laužą su plačia ir įdomia programa. Laužo pabaigoje bus rodomas spalvotas filmas iš paskutiniųjų keturių metų Montrealio liet. skautų vasaros stovyklų. Pelnas padės mūsų skautams stovyklauti pasaulinėje skautų stovykloje Niagaroje, Ont.

Visuomenė kviečiama skaitlingai dalyvauti. Įėjimas 25c.

Moterys tretininkės su talka praeitą šeštadienį suruošė Juozapų vakarienę AV parapijoje. Pirmuoju Juozapu buvo kun. J. Aranauskas, SJ, tuo metu ėjęs ir klebono pareigas. Vakarienėje dalyvavo gausus parapijiečių būrys su nuoširdžiais linkėjimais ir juozapine nuotaika.

Al. Lapinas, lapkričio mėn. vykęs iš Montrealio į Hamiltoną, kaip Tautos Fondo atstovybės narys, dalyvauti Kr. Tarybos posėdžiuose, už kelionę priklausomas išlaidas, viso $16.70 paaukojo senelių prieglaudai Vokietijoje. Ta suma "express Money Order" Nr. 966 440 yra persiųsta per BALFą.

Montrealio Šalpos Komiteto ir likusiųjų tremtinių vardu p. A. Lapinui, reiškiu širdingą ačiū.

Pr. Šimelaitis.

Nauja pilietybės įstaiga

Kadangi pastaruoju metu pilietybės norinčių skaičius labai padidėjo ir Toronte vienoje įstaigoje miesto rotušėje nespėjama visų bylų sutvarkyti, tad nuo balandžio 1 d. atidaroma nauja tokia įstaiga 1200 Bay Str. Čia bus galima gauti visokių informacijų bei pagalbos užpildant prašymus.

Dėl a.a. Petro Aleknos

gyvenimo Winnipege papildomų žinių prisiunte velionio bičiulis Povilas Jauniškis, gyvenąs Winnipege, 387 Magnus Ave.

Povilas Yauniškis, kuris šiuo metu serga, rašo pastebėjęs netikslumų paskelbtų spaudoje apie a.a. Alekną, su kuriuo jis kartu turėjęs krautuvę, o vėliau velionis vertęsis kaip fotografas, mirusius laidojęs, pasistatęs mūrinį namą. Į Winnipegą a.a. P. Alekna atvykęs 1904 m. pavasarį ir išgyvenęs ten be pertraukos bene iki 1915 metų. Ant jo namo ir dabar tebesąs akmeny iš kaltas jo vardas — 476 Selkirk Ave. Velionio sesers sūnus Rapolas Stanislavaitis ir dabar tebegyvena prie Wininpego.

Toronto salos

kaip mano geologai yra kilę iš sąnašų žemių. Manoma, kad daugumas tų žemių yra atplėštos nuo Scarboro stačiųjų krantų. Įdomu, kad ir Mohawk indėnų vienas padavimas pasakoja apie kadaise ežere buvusią milžinišką audrą, kada ežero bangos pakilusios virš medžių viršūnių ir nudraskiusios pakrantes. Jos sunešusios prieš Toronto įlanką žemių ir medžių krūvas, kurios ir sudariusios salas.

Kaikas mano, kad ir Toronto vardas esąs kilęs nuo Mohawk indėnų žodžio Tur - on - to, t.y. plaukianti dėžė, nors pagal kitą aiškinimą vardas yra kilęs iš kito indėniško žodžio, kuris reiškia "susirinkimo vieta".

AV naujoje bažnyčioje vyksta įrengiamieji darbai. Balandžio 3 d. 8 val. p.p. kertinio akmens pašventinimas, kurį atliks J.E. kardinolas Leger. Visi kviečiami pašventinime dalyvauti.

Skautės-ai organizuotai dalyvavo AV bažnyčioje 10 val. šv. mišiose už a.a. lakūną Algį Navikėną, buvusį aktyvų skautą.

Mokyklos dėkoja

Prieš Kalėdų šventes Montrealyje, tarp kitų, rinkau aukas ir vargo mokykloms Vokietijoje sušelpti. Kaip jau buvau paskelbęs, tam tikslui surinkau iš geraširdžių tautiečių $31. Lietuvių Darbininkų D-jos 35 kuopa, Verdune, pridėjo $10. Viso $41 buvo pasiųstas Balfui, prašant apdovanoti vaikučius šokoladu švenčių proga.

Dabar jau yra gauta padėkos laiškai iš 8 vargo mokyklų Vokietijoje. Jie visi persunkti nuoširdžia padėka ir neviltimi, žiūrint į ateitį. Vokietijoje pasilikę vaikučiai tikrai turi vargo mokyklą. Neturi suolų, pamokos vyksta kiauruose barakuose. Vietoje stalų ir kėdžių — aplūžusios dėžės. Šokolado skonį vaikučiai, kaip teigia visuose laiškuose, pamiršę nuo UNROS laikų. Yra prisiųsta ir kelios nuotraukos, kurios laiškų turinį patvirtina.

Buvo sušelptos šios mokyklos: Geesthacht - Elbe; Augustdorf bei Detmold; Diepholz; Stuttgart - Bad Cannstatt; Salzg - Lebenstedt; Memmingen; Hanau a Main ir Dillingen a/ Donau.

Būtų malonu, jeigu tautiečiai neatsisakytų vėl paukoti pavasario švenčių proga vaikučiams. Maloniai sutinku auką priimti ir persiųsti minėtoms mokykloms.

Pr. Šimelaitis.

Dėl vieno laiško. Teko "TŽ" skaityti tulo Mačiulaičio laišką, adresuotą "Dainos" D-jai Toronte (Laiškas buvo adresuotas privačiam asmeniui bet perduotas "Dainai" **Red.**). Laiško autorius prašo paramos ir savo laiške nurodo, kad **iš niekur ir niekada** dar nėra gavęs jokios paramos.

Randu reikalinga atkreipti dėmesį į šį laišką. Pirma, mano nuomone, tokie paskiri prašymai turėtų būti nukreipiami į Balfo atstovybę Vokietijoje. Kiek man žinoma, šiuo metu Vokietijoje nėra nei vieno lietuvio, ar lietuvių tautos kilmės asmens, kuris nebūtų gavęs paramos iš Balfo. Įdomu, kaip p. Mačiulaitis liko aplenktas?! Jau iš savo patyrimo žinau, kad betarpiai labai ir labai dažnai kreipiasi asmenys, kuriems paramą nėra reikalinga. P. Mačiulaičio atveju norėčiau tikėti, bet vistik laiško turinį reikėtų būtinai patikrinti.

Pr. Šimelaitis.

Gailestingosios seserys ateina į namus

Daugelis šeimų neretai turi sunkumų nelaimėms užklupus ar pirmojo šeimos padidėjimo metu, kai neturi patyrimo. Jei katra motina dar nesustiprėjusi turi rūpintis savo kūdikiu ir visko padaryti nepajėgia, jei nežino, kaip apsieiti su gležna brangia būtybe, pvz. nemoka išmaudyti, jei kurioje šeimoje yra sunkus ligonis, kuriam vienas asmuo nepajėgia pvz. baltinius pakeisti; jei kur yra gydytojo prirašytos injekcijos ir nėra kas tai atliktų, o taip pat daugeliui kitų slaugymo darbų galima pasikviesti šalpos organizacijai Raudonoji Plunksna priklausančias gailestingasias seseris. Jos ateina į namus, padeda viską sutvarkyti, atlieka viską, kas gydytojo paskirta, ir išeina kur kitur tokios pat pagalbos teikti. Joms apmokama tiek, kiek kas gali. Jų gali šauktis kiekvienas, be tautybės ar religijos skirtumų, nežiūrint ir finansinio pajėgumo. Šaukiantis reikia paskambinti Victorian Order of Nurses, telefonas WA. 1-3184.

A. Garbenis

REKOMENDUOJA

Bloor - Crawford, įmokėti $3.000, atskiras plytų namas, 5 kambariai per du augštus, naujas vandens - alyvos šildymas, naujas garažas, arti Bloor gatvės. Viso $11.900

Bloor - High Park, $11.900, dupleksas, 7 kamb., atskiros vonios ir virtuvės, pusiau atskiras plytų namas, įmokėti apie $2.500

Westminster - Roncesvalles, $13.900, 7 kamb. namas per 2 augštus, moderni virtuvė, naujas garažas, įmokėti apie $2.000.

Dufferin - Bloor, $11.000, pusiau atskiras, 6 kamb. namas, moderni virtuvė, alyvos šildymas, nėra garažo. $2.000 įmokėti.

Indian Rd. - Bloor, $17.000, 9 kamb. atskiras namas, 3 virtuvės, įvažiavimas ir garažas, įmokėti apie $7.000.

Alhambra - Bloor, $20.500, 10 kamb. atskiras plytų namas, alyvos šildymas, didelis daržas, garažas, įmokėti $7.000. Vienas atviras 10 m. morgičius.

AL GARBENS

REAL ESTATE

1611 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO
Telefonai: LO. 2738, LA. 8772. Vakarais HU. 9-1543.

Visais turto pirkimo ar pardavimo reikalais kreipkitės virš nurodytu adresu.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI